

Κόνιτσα

135 Ιούλιος - Αύγουστος 2007

Κόνιτσα

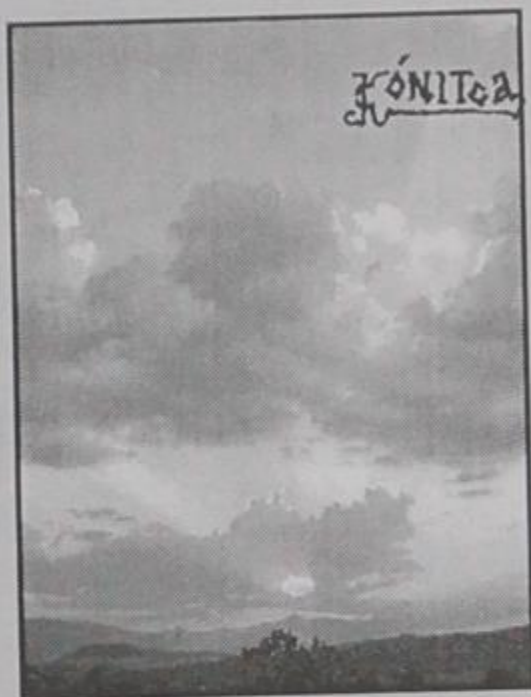
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ
ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Περίοδος Τρίτη • Τεύχος 135 Ιούλιος-Αύγουστος 2007 • Euro 3

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΣΕΛ.

- 241 Για το ζωντάνεμα του Κάμπου Κόνιτσας, **Ι. Λυμπερόπουλου**
- 245 Η εθιμολογία των μηνών του Φθινοπώρου, **Ν. Ρεμπέλη**
- 251 Ο Πουκεβίλ στην Καραμουρατιά περί το 1810, **Χ. Γκούτου**
- 258 Ο Ταχυδρόμος **Σ.Τ.**
- 259 Στους Αγ. Αναργύρους, **Ι. Παπαϊωάννου**
- 262 Εορταστικές εκδηλώσεις στη Μολβ/στη, **Απ. Ριστάνη**
- 265 Η εορτή της Παναγίας, **Ι. Δάφνη**
- 267 Κεφαλοχώρι, **Ι.Λ.**
- 269 Σημαντικά έργα στο Παλαιοσέλλι, **Η. Ανδρέου**
- 273 Αγναντεύοντας, **Ν. Γαλάνη**
- 277 Πάδες, **Ι. Μεσσή**
- 280 Το πανηγύρι στη Βούρμπιανη, **Κ. Δημάρατου**
- 281 Μνημόσυνο ευεργετών, **Γ. Γκιώκα**
- 283 15 αύγουστος στη Λαγκάδα, **Π. Νάτση**
- 285 Τα Ασημοχωρίτικα, **Στ. Νούτση**
- 287 Ο Σ.Α.Φ.Ε. ξεναγεί το Γ' Δημ. Σχολείο, **Μ. Μπάρμπα**
- 289 Βιβλιοκρισία, **Λ. Τζόκα**
- 294 Ποιήματα
- 295 Ο Αγ. Κοσμάς, **Απ. Παπαθεοδώρου**
- 297 ΚΑΝΟΕ-ΚΑΓΙΑΚ, Σωμ. "Τύμφη"
- 299 Παλιές μνήμες Πληκατίου, **Αν. Ζιώγα**
- 303 Ειδήσεις-Κοινωνικά-Νεκρολογίες

135 Ιούλιος-Αύγουστος 2007

(Φωτ. εξωφ. Π.Σ.Τ.)

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ
και Υπεύθυνος κατά Νόμο:

Σωτήρης Τουφίδης

Κόνιτσα 44.100

Τηλ. 26550 22464 - 22212

Fax: 26550 22464

Συντάσσεται από Επιτροπή:

Ανδρέου Ηλίας

Τουφίδης Σωτήρης

Τσιάγκης Ίκαρος

Ετήσια συνδρομή:

Εσωτερικού 15 Ευρώ,

Εξωτερικού 30 Ευρώ ή 40 Δολ.

Αλληλογραφία - Συνδρομές

στον υπεύθυνο Σ. Τουφίδη

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ - ΕΚΔΟΣΕΙΣ
Θ Ε Ο Δ Ω Ρ Ι Δ Η

Γαριβάλδ
45221 Ιωάν
τηλ. 26510 7

Για το Ξαναζωντανεμα του Κάμπου Κόνιτσας

Γιάννη Λυμπερόπουλου

(συνέχεια)

Ξεκίνησα γράφοντας τα σημειώματά μου, για το ΞΑΝΑΖΩΝΤΑΝΕΜΑ του Κάμπου της Κόνιτσας, όταν διαπίστωσα ότι τα νέα παιδιά της Κόνιτσας, τρομαγμένα από τη γενικότερη εργασιακή ανασφάλεια, δεν έβλεπαν άλλη προοπτική για το μέλλον τους παρά μόνο μια θέση εργασίας στη Δημόσιο.

Αυτό σήμαινε από τη μια μεριά ότι το μέλλον της ίδιας της Κόνιτσας σαν οικισμού ήταν αργά ή γρήγορα καταδικασμένο, κι απ' την άλλη, ότι εγκαταλείπονταν μια σίγουρη ελπίδα και προοπτική που είναι ο ΚΑΜΠΟΣ μας, σε μια στιγμή που σε παγκόσμια κλίμακα η ΓΕΩΡΓΙΑ σαν βιοποριστικός κλάδος και πηγή πλούτου, άρχισε να παίρνει τα "πάνω" της, να συστηματοποιείται, και να γίνεται ένας κλάδος υποσχόμενος πολλά: ανθρώπινη ζωή και ευημερία, αρκεί να γίνουν σ' αυτόν αναδιαρθρώσεις καλλιεργειών, συστηματοποίηση και σύγχρονη εκμετάλλευση, με πολλαπλές κατευθύνσεις.

Είναι βέβαιο ότι το κοινωνικό αυτό φαινόμενο (της λαχτάρας ένταξης στο δημόσιο κορβανά) δεν είναι μόνο Κονιτσιώτικη ιδιοτροπία, αλλά, θάλεγα πανελλήνια. Μόνο που στην Κόνιτσα έχει καθολικότητα, ενώ αλλού παρατηρούνται και εξαιρέσεις.

Από έρευνα που έγινε σε απόφοιτους του Πανεπιστημίου Αθηνών "Για την επόμενη μέρα της ζωής τους", δηλ. έπειτα από το πτυχίο, (βλ. ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ 10/12/2006) προέκυψε ότι α) το 85% των αποφοίτων δουλεύουν ως μισθωτοί σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα και μόνο το 15% αποφασίζει και αναπτύσσει κάποια μορφή επιχειρηματικότητας και

β) το 75% στο σύνολο των αποφοίτων (άνδρες-γυναίκες) η συντριπτική πλειοψηφία επιθυμούν να εργαστούν ως υπάλληλοι (64% ως υπάλληλοι στο Δημόσιο και 11% στον ιδιωτικό τομέα).

Πέραν όμως όλων των παραπάνω πρέπει να σημειωθεί ότι η χωρητικότητα του Δημοσίου για πρόσληψη υπαλλήλων έχει όριο και ήδη βρίσκεται σε κορεσμό.

Είναι γεγονός ότι ολόκληρη η Ελληνική Ύπαιθρος έχει ΠΡΟΒΛΗΜΑ. Αλλά το πρόβλημα αυτό δεν είναι μοναδικό· αντίστοιχα προβλήματα αντιμετωπίζουν και άλλες χώρες, (ερήμωση, πτώση ποιότητας, χαμηλό εισόδημα, εξαφάνιση πολιτιστικής κληρονομιάς και παραδοσιακής χειροτεχνίας κλπ) από τις οποίες μπο-

ρούμε να αντλήσουμε χρήσιμες πληροφορίες.

Για να αντιμετωπισθούν κατά τρόπο τελεσίδικο, τα προβλήματα αυτά, στην Ευρωπαϊκή Ένωση καταβάλλονται μεγάλες προσπάθειες ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ της υπαίθρου. Με βασικούς άξονες από τη μια μεριά την αναδιάρθρωση και εκσυγχρονισμό (στη νοοτροπία, στις μεθόδους, στα μέσα κλπ) της γεωργίας και από την άλλη τον Αγροτουρισμό.

Αυτοί οι δύο άξονες αποτελούν σήμερα την σύγχρονη ευρωπαϊκή τάση της εναλλακτικής μορφής περιφερειακής ανάπτυξης.

Μέχρι τώρα μιλήσαμε στα σημειώματά μας ενδεικτικά στο περιοδικό ΚΟΝΙΤΣΑ, για τον πρώτο παραπάνω άξονα ΤΗΝ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ και τον ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ της γεωργίας στον κάμπο της Κόνιτσας.

Τώρα θα πούμε λίγα λόγια για τον ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟ (τον ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ, ο οποίος παραμένει σε νηπιακή κατάσταση στον τόπο μας ενώ έχει τεράστια περιθώρια ανάπτυξης) και τις μεγάλες προσδοκίες που εμφανίζει ο τομέας αυτός στην ανάπτυξη της Υπαίθρου.

Σύμφωνα με τους ορισμούς και τις προδιαγραφές η αγροτουριστική επιχείρηση είναι η επιχείρηση εκείνη που δραστηριοποιείται σε αγροτουριστικούς προορισμούς, σε περιοχές δηλ. με μικρό πληθυσμό και περιορισμένη ανάπτυξη τουριστικών υποδομών, που παρέχει μία από τις παρακάτω υπηρεσίες: Διαμονή. Εστίαση. Περιήγηση στη Φύση. Ευαισθητοποίηση, Περιβαλλοντική εκπαίδευση. Γνωριμία με τα πολιτιστικά στοιχεία μιας περιοχής. Επίσκεψη στα ιστορικά και λοιπά αξιοθέατα. Συμμετοχή σε υπαίθριες δραστηριότητες αναψυχής. Γνωριμία με παραδοσιακά επαγγέλματα. Γνωριμία με αγροτικές μεθόδους παραγωγής και καλλιέργειας κλπ.

Αναμφισβήτητα ο αγροτουρισμός είναι μια μορφή εναλλακτικού και νέου τουρισμού αλλά τα αποτελέσματά του εισφέρουν άμεσα στην αγροτική ανάπτυξη, (που έχει ανάγκη ο δικός μας τόπος) ενώ αναδεικνύει επίσης τον πολιτισμό και το περιβάλλον.

Δε θα διαστάζαμε να πούμε ακόμα ότι ο Αγροτουρισμός ΠΑΡΑΓΕΙ στην ύπαιθρο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ. Επιμηκύνει την τουριστική περίοδο (Χειμώνα-Καλοκαίρι) και διευρύνει το τουριστικό προϊόν. Φέρνει κοντά στο αγρότη παραγωγό, και τον απομακρυσμένο από τα κέντρα βιοτέχνη με τον εύπορο καταναλωτή. Γεφυρώνει το χάος που υφίσταται σήμερα μεταξύ του σύγχρονου επενδυτή και του επαρχιώτη λαϊκού τεχνίτη.

Γενικά ο αγροτουρισμός αποτελεί τελικά τον κατ' εξοχήν μοχλό αναζωογόνησης και βιώσιμης ανάπτυξης της περιφέρειας. Ξύπνημα και ξαναζωντάνεμα του

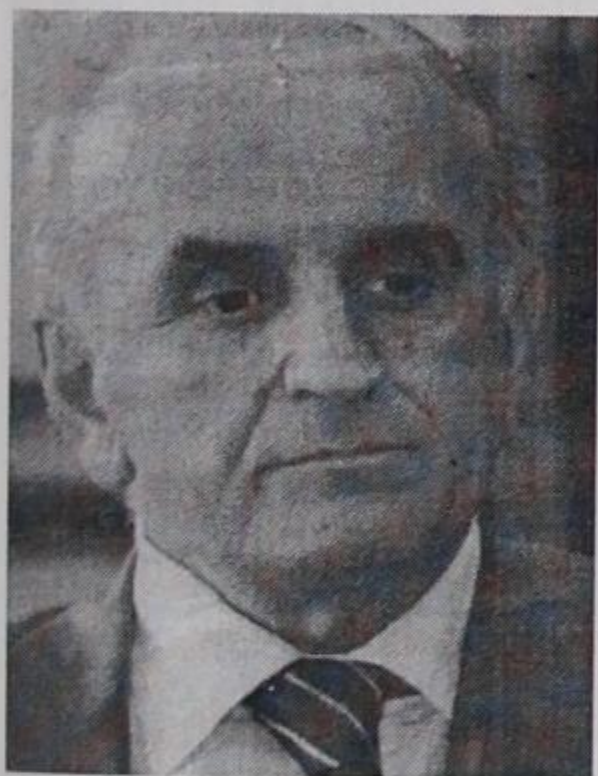
ανθρώπου της Υπαίθρου που συντρίβεται στην ΥΠΟΑΝΑΠΤΥΞΗ, τις περιφερειακές ανισότητες, το μόνιμα υποκρυπτόμενο (αλλά διαρκώς παραμυθιαζόμενο) καθεστώς αποικιοποίησης της ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ με τις οικονομικοπολιτικές και κοινωνικές φανερές και υποκρυπτόμενες ανισότητες, στην πολιτισμική ισοπέδωση και ερήμωση.

Η Ευρωπαϊκή Εμπειρία έδειξε ότι ο ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ όχι μόνο ανάκοψε την απομάκρυνση του πληθυσμού από την ύπαιθρο, αλλά και δημιούργησε ρεύμα επιστροφής ανθρώπων των απρόσωπων αστικών κέντρων στις μικρότερες αλλά ζωντανές κοινότητες.

Πιστεύω κατάβαθα ότι ένας από τους ακρογωνιαίους λίθους για την ανάπτυξη-σωτηρία της Κόνιτσας σαν οικισμού και σαν κοινωνίας είναι αναμφισβήτητα η αντιμετώπιση με σοβαρότητα των δύο τομέων παραγωγής πλούτου, που θίγω στο παρόν σημείωμά μου:

Το ζωντάνεμα του Κάμπου με καινούριες μεθόδους και καλλιέργειες και καινούρια προϊόντα, σε συνδυασμό με τον Αγροτουρισμό.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος Αρείου Πάγου)

Καθ' όλα επάξια επιλογή του κ. Βασ. Νικοπούλου στη θέση του Προέδρου του Αρείου Πάγου, μου επιβάλλει το ευχάριστο καθήκον να εκφράσω από τις στήλες του περιοδ. "ΚΟΝΙΤΣΑ" τα θερμά μου συγχαρητήρια στον πάλαι ποτέ μαθητή μου Β.Ν. στο Γυμνάσιο της Κόνιτσας, από το οποίο αποφοίτησε το 1961.

Μαθητής επιμελέστατος, με ιδιαίτερες επιδόσεις στα φιλολογικά μαθήματα, άψογος στο ήθος και την όλη συμπεριφορά του, μετριόφρων, σοβαρός, ολιγόλογος, με μια νεανική συστολή, που σπανίζει στους σημερινούς μαθητές, ειλικρινής, ευθύς και αξιοπρεπής.

Είμαι βέβαιος ότι ο κ. Β.Ν. με τα πνευματικά και ηθικά προσόντα του θα καταστεί για όσους τον διαδεχθούν αργότερα, αλλά και για τους δικαστικούς, εν γένει, λειτουργούς της Θέμιδος, άριστο παράδειγμα προς μίμηση.

Τον συγχαίρω και πάλι εγκαρδίως.

ΝΙΚ. ΡΕΜΠΕΛΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΔΡΥΪΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΠΩΓΩΝΙΑΝΗΣ & ΚΟΝΙΤΣΗΣ
Ι.Ν. ΑΓΙΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΥ & ΕΛΕΝΗΣ
ΚΑΤΩ ΚΟΝΙΤΣΗΣ
ΑΡ. ΠΡΩΤ. «2»

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΕΣ

Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο του Ι. Ναού Αγίου Κων/νου και Ελένης κάτω Κονίτσης, εκπληρώνοντας την ένθερμη και φιλόθεη επιθυμία των ενοριτών μας και ιδιαίτερα των καταγόμενων από την Μ.Ασία - Καππαδοκία, προέβη στη θεμελίωση του Ι. Ναού Αγίου Βασιλείου στην περιοχή της νεας συνοικίας κάτω Κονίτσης για να τιμηθεί ο Μέγας αυτός Διδάσκαλος της Ορθόδοξης Εκκλησίας.

Η ανοικοδόμηση του ναού αυτού θα βοηθήσει στην καλύτερη εκπλήρωση των θρησκευτικών καθηκόντων των κατοίκων της περιοχής στην προβολή του πολυσχιδούς έργου του Καππαδόκη Ιεράρχη Μ. Βασιλείου και στην εδραίωση της ορθόδοξης πίστης.

Απευθύνουμε όθεν θερμή παράκληση προς όλους τους Κονιτσιώτες και ιδιαίτερα προς τους καταγόμενους από την αγιοτόκο περιοχή της Μ. Ασίας - Καππαδοκίας, να συνδράμουν ηθικά και υλικά το θεάρεστο έργο της ανέγερσης του παραπάνω Ι. Ναού.

Κάθε οικονομική βοήθεια δύναται να αποστέλλεται με ταχυδρομική επιταγή προς το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο Ι. Ναού Αγίου Κων/νου και Ελένης κάτω Κονίτσης, με την ένδειξη "Δια την ανέγερση του Ι. Ναού Αγίου Βασιλείου" ή να κατατίθεται στην Εθνική Τράπεζα στο λογαριασμό 386/ "545075/65" του παραπάνω εκκλησιαστικού Συμβουλίου.

Να είστε απολύτως βέβαιοι ότι με θρησκευτική ευλάβεια θα χρησιμοποιείται κάθε οικονομική συνδρομή αποκλειστικά και μόνο στην ανέγερση του παραπάνω Ι. ναού προς δόξαν του τριαδικού θεού και προς τιμή του μεγάλου Ιεράρχου.

ΓΙΑ ΤΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΠΡΩΤΟΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΝΑΚΟΣ

Η εθιμοθλογία των μηνών του Φθινοπώρου

Απο τον ΝΙΚ. Χ. ΡΕΜΠΕΛΗ, Φιλολόγο, πρώην Λυκειάρχη

Σεπτεμβρίου προήλθε από τη λατινική λέξη *septem* (=επτά), επειδή ήταν ο έβδομος μήνας του Ρωμαϊκού πολιτικού έτους, που άρχιζε την 1η Μαρτίου.

Ο Σεπτέμβριος είναι ο μήνας του τρύγου και γι' αυτό λέγεται και Τρυγητής. Λέγεται και «του Σταυρού» από τη γιορτή της Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού.

Το γενέθλιο της Θεοτόκου (8 Σεπτ.) κοινώς λέγεται της Παναγοπούλας και γιορτάζεται με πανηγύρεις, λιτανείες και γλέντια και χορούς στα χωριά που πανηγυρίζουν.

Ας σημειωθεί ότι η ορθόδοξη εκκλησία γιορτάζει μνήμες θανάτων και μνήμες γενεθλίων γιορτάζει μόνον του Χριστού, Ιωάννου του Προδρόμου (24 Ιουνίου) και της Παναγοπούλας (Παναγίας).

Στις 14 Σεπτ. εορτάζεται η Ύψωση του Τιμίου Σταυρού σε ανάμνηση του γεγονότος της ανεύρεσης του Σταυρού στα Ιεροσόλυμα από την Αγία Ελένη.

Στις εκκλησίες τη μέρα αυτή μοιράζεται βασιλικός, επειδή, κατά την παράδοση, στο μέρος που βρέθηκε ο τίμιος σταυρός ήταν φυτρωμένος βασιλικός.

Από τη μέρα αυτή οι ναυτικοί σταμα-

τούν τα μακρινά ταξίδια, όπως συμβουλεύει και η φράση: "του Σταυρού σταύρωνε και δένε".

Από τη μέρα αυτή (14 Σεπτ) γίνονται προετοιμασίες από τους αγρότες για την σπορά που πλησιάζει. Στέλλονται στην εκκλησία πολυσπόρια, τα οποία τοποθετούνται κατά την λειτουργία κάτω από την Αγία Τράπεζα για να λειτουργηθούν και να ευλογηθούν.

Στη Νάξο τη μέρα αυτή κάθε γεωργός βάζει σε μια πετσέτα λίγο σιτάρι, κριθάρι κ.λ. και τα πάει στην εκκλησία και αφήνει την πετσέτα δεξιά της Ωραίας Πύλης. Εκεί σχηματίζεται σωρός ολόκληρος, τον οποίο ο παπάς ευλογεί μετά το πέρας της λειτουργίας. Ύστερα καθένας παίρνει την πετσέτα του με το λειτουργημένο σπόρο, τον ανακατώνει λέγοντας: "Έλα Χριστέ και Παναγιά μου, η ώρα η καλή".

Ας σημειωθεί ότι το μήνα αυτό γίνονται σε πολλές πόλεις και κωμοπόλεις εμποροπανηγύρεις, παζάρια - παζαρόπουλα, στα οποία έμποροι, γεωργοί, κτηνοτρόφοι και βιοτέχνες εκθέτουν τα προς πώληση προϊόντα τους.

Σχετικά με τον τρύγο των σταφυλιών και την συγκομιδή των καρπών των δένδρων, υπάρχουν διάφορα έθιμα. Σε πολλά μέρη αφήνουν ένα κλήμα ατρύγητο και τότε ένα παιδί φέρνει από

τη βρύση ένα κανάτι νερό αμίλητο και όλοι νίβονται πάνω στο κλήμα.

Στην Αγία Άννα της Εύβοιας, από το δένδρο που θα καρπίσει, θα πρωτοφάει έγκυος γυναίκα. Όπως αυτό είναι φορτωμένο, έτσι, λένε, να είναι φορτωμένο και το δένδρο (κυδωνιά, μηλιά, καρυδιά κ.τ.λ) με πολλούς καρπούς κάθε χρόνο.

Γενικά η μέρα του τρύγου αναμένεται από όλους με χαρά για να ξεχυθούν στ' αμπέλια να τρυγήσουν τα σταφύλια, από τα οποία θα πάρουν το κρασί και αργότερα με απόσταξη τη ρακή.

Και αφού ο λόγος για τα σταφύλια, δεν κρίνω άσκοπο να παραθέσω ένα χαριτωμένο ποίημα του Άλεξ. Ρίζου Ραγκάβη (1809-1892), σχετικό με τον τρύγο.

*Κόρες εύμορφες στ' αμπέλια
με τραγούδια και με γέλια
μιά την άλλη κυνηγούν
και χορεύουν και τρυγούν.*

*"Κόρες, λέγω, στη ζωή σας"
πάρετε και με μαζί σας,
να σας δείξω πως και εγώ
κάπως ξέρω να τρυγώ".*

*"Έλα σαν σ' αρέσει, τρύγα
όμως, λένε, λόγια λίγα".*

*"Εγώ έννοια σας, μιλιά!
θα με δείτε στη δουλειά".*

*"Μέσ' στα φύλλα τ'είν'εκείνο;
Κόρες, βρήκα ένα κρίνο.
Ήταν χέρι απαλό;
Με συμπάθειο, το φιλώ".*

*Στα σταφύλια τρέχω. "Να τα
πύρα κόκκινα μοσχάτα".
Δεν τα τρώγω. Μια στιγμή,
μόνο ως για δοκιμή.*

*"Πώς; Γελάτε; Ήσαν χείλια
κι όχι κόκκινα σταφύλια;
Όπως θέλετε ... Εγώ
έτσι ξέρω να τρυγώ".*

Ο Οκτώβριος είναι ο δέκατος μήνας του Γρηγοριανού ημερολογίου και η ονομασία του προήλθε από τη λατινική λέξη octo (=οκτώ), επειδή στο ρωμαϊκό ημερολόγιο ήταν όγδοος, αφού στους Βυζαντινούς το πολιτικό έτος άρχισε την πρώτη Μαρτίου, ενώ το θρησκευτικό την πρώτη Σεπτεμβρίου. Λέγεται και Άι Δημήτρης από τη γιορτή του Αγίου στις 26 Οκτωβρίου, που είναι πολιούχος της Θεσσαλονίκης.

Η 26 Οκτωβρίου, 23 Απρ. (Αγίου Γεωργίου) θεωρούνται ορόσημα στους ποιμένες και τους σκηνίτες-βλάχους για τις μετακινήσεις των κοπαδιών τους από τα βουνά στους κάμπους και αντίστροφα, για τις ενοικιάσεις βοσκοτόπων, συμβάσεις, μισθώσεις τσελιγκάδων κ.λ.

Το μήνα αυτό αρχίζει και η σπορά

των αγρών από τους γεωργούς, που συνεχίζεται, φυσικά, και τον επόμενο μήνα. Ο γεωργός, μετά τις πρώτες βροχές του Οκτωβρίου, ετοιμάζει το σπόρο, τον οποίο πρωτίτερα, στις 14 Σεπτεμβρίου στην εορτή της Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού, είχε ευλογήσει ο παπάς στην εκκλησία.

Χαρακτηριστικό έθιμο της έναρξης της σποράς, που γίνεται και την παραμονή του Αγίου Δημητρίου, είναι εκείνο της Τζαμάλας, που συνήθιζαν παλιότερα στη Θράκη. Η Θράκη, ως γνωστό, διατηρεί πολλά αρχαία λατρευτικά έθιμα, πολλά από τα οποία αναφέρονται στις γιορτές του Διονύσου, θεού της αμπέλου, του οίνου και της βλάστησης, επειδή η λατρεία τού θεού πέρασε από την Μ. Ασία στην Ελλάδα, μέσω της Θράκης και της Μακεδονίας.

Σχετικά με το έθιμο της Τζαμάλας υπάρχει η εξής μαρτυρία: μερικοί χωρικοί - αγρότες κατασκεύαζαν με ξύλο ένα σκελετό καμήλας, τον οποίο τύλιγαν με πανιά και προβιές. Έβαζαν την ουρά, ένα μακρύ κοντάρι για λαιμό με κεφάλι αλόγου ή βοδιού. Πάνω στην καμήλα έριχναν μακρύ χαλί και κρεμούσαν στα πλάγια κουδούνια.

Δύο ή τέσσερις χωρικοί χώνονταν κάτω από τον σκελετό και περπατούσαν, έτσι ώστε να φαίνεται ότι βαδίζει και η καμήλα. Πάνω της τοποθετούσαν ένα ομοίωμα παιδιού, που το βα-

στούσε ο Τζαμάλης. Άλλοι χωρικοί ντυμένοι με παράξενα ρούχα και με στεφάνια στο κεφάλι από κλήματα (σύμβολο βλάστησης), συνόδευαν την καμήλα και μετά το ηλιοβασίλεμα γύριζαν στα σπίτια του χωριού, ευχόμενοι "καλή σοδειά". Έφερναν φιλοδώρηματα και ακολουθούσε γλέντι στο καφενείο του χωριού.

Σύμφωνα με άλλο έθιμο της Τζαμάλας, ένας χωρικός σκότωνε εικονικά με πυροβολισμό κάποιον άλλο, ο οποίος σε λίγο ανασπαινόταν.

Όλα αυτά τα δρώμενα, που γίνονταν στην εποχή της σποράς, είχαν κάποιο βαθύτερο νόημα και συμβολισμό. Η παράσταση του δήθεν θανάτου και της ανάστασης του γεωργού αποσκοπούσε να υποβοηθήσει τη φύση με μαγικούς τρόπους να φέρει στη ζωή και να φυτρώσει το σιτάρι που θαβόταν στη γή. Σκοπός πάντοτε ήταν η γονιμοποίηση των αγρών και η ευφορία των καρπών της γής.

* * *

Πέρα, όμως, από τα λατρευτικά αυτά έθιμα, ο Οκτώβριος σχετίζεται με τρία σημαντικά ιστορικά γεγονότα.

1) Η 26η Οκτωβρίου μας θυμίζει την αντίστοιχη ημερομηνία του 1912, όταν ο ελληνικός στρατός, ύστερα από νικηφόρες μάχες κατά των Τούρκων, απελευθέρωσε τη Θεσσαλονίκη.

2) Η 28η Οκτωβρίου κάθε χρόνου συνδέεται με το ιστορικό "όχι" και το έ-

πος του 1940-41.

Οι Έλληνες στρατιώτες έγραψαν στα Βορειοπειρωτικά βουνά σελίδες αφθάστου μεγαλείου και ηρωισμού, αποδεικνύοντας έτσι με τους λαμπρούς αγώνες και τις θυσίες τους ότι η αρχαία Ελληνική ευψυχία παρέμεινε, δια μέσου των αιώνων, θαλερή στα στήθη των νεοτέρων Ελλήνων.

3) Τέλος, η 12η Οκτωβρίου μας φέρει στο νου την ίδια μέρα του 1944, όταν οι Γερμανοί αποχώρησαν με σκυμμένο το κεφάλι από την Αθήνα. Την ημέρα αυτή ο κόσμος ξεχύθηκε στους δρόμους και η πλατεία Συντάγματος πλημμύρισε από χιλιάδες Αθηναίους, που συγκεντρώθηκαν εκεί για να πανηγυρίσουν με δάκρυα χαράς το μεγάλο αυτό γεγονός της απελευθέρωσης των Αθηνών.

Οι Αθηναίοι, ύστερα από τριάμισι χρόνια κατοχής, ανέπνεαν και πάλι το ζωογόνο της ελευθερίας αέρα, ενώ στο βάθος, στην ακρόπολη, η υψωμένη Ελληνική σημαία κυμάτιζε απαλά, σα να 'θελε με τις πτυχές της να χαιρετίσει και ν' αγκαλιάσει θερμά τους όπου Γης Πανέλληνες!

* * *

Ο Νοέμβριος ήταν ο ένατος μήνας (novem=εννιά) του Ρωμαϊκού έτους, που άρχιζε το Μάρτη. Ονομάζεται και Σποριάς, επειδή είναι και αυτός μήνας της σποράς των δημητριακών.

Λέγεται και Μεσοσπορίτης, επειδή οι αγρότες(21 Νοεμ.) βρίσκονται στο μέ-

σον της σποράς. Οι γυναίκες τον αποκαλούν και Χαμένο, προφανώς για τις μικρές του μέρες.

Οι Ταξιάρχες Μιχαήλ και Γραβριήλ, που γιορτάζονται στις 8 Νοεμ. είναι οι Αρχάγγελοι, οι οποίοι, κατά τις λαϊκές δοξασίες, παίρνουν τις ψυχές των ανθρώπων. Ο Ταξιάρχης Μιχαήλ στη Σύμη λέγεται "Καϊλιώτης", γιατί καίει τις καρδιές των ανθρώπων. Εισ την Αίνο της θράκης, γράφει ο Γ. Μέγας, για να μην τους πάρει ο Γαβριήλ πρόωρα την ψυχή, δεν αφήνουν από την παραμονή της γιορτής τα παπούτσια τους έξω από την πόρτα, αλλά τα παίρνουν μέσα, για να μην τα ιδεί ο Αρχάγγελος και τους θυμηθεί.

Στον αρχάγγελο Μιχαήλ αποδίδονται και θεραπευτικές ιδιότητες και πολλά είναι τα αφιερώματα στις Άγιες εικόνες του. Σε αυτόν "σκλαβώνουν" οι μητέρες τα άρρωστα παιδιά τους, για να ζήσουν.

Ο άγιος Μηνάς (11 Νοεμ.) πιστεύεται ότι φανερώνει τα κλοπιμαία και, εν γένει, όσα χάθηκαν. Αυτό, βέβαια, από παρετυμολογία του ονόματός του: Μηνάς - μηνώ = παραγγέλλω, φανερώνω. Τον άγιο Μηνά επικαλούνται οι ποιμένες για να βρουν τα αιγοπρόβατα που έχασαν.

Ο λαός πιστεύει ότι ο Άγιος Μηνάς προφυλάπει τα ζώα τους από το στόμα του λύκου. Γι' αυτό οι γυναίκες των τσομπάνηδων τη μέρα αυτή δεν πιάνουν ψαλίδι για να κόψουν κάτι. Δέ-

νουν τα ψαλίδια με μια κλωστή, για να είναι και το στόμα του λύκου κλειστό και να μην τους κόψει τα σφαχτά τους.

Με την γιορτή του αγίου Μηνά στέλλει κι ο χειμώνας το πρώτο μήνυμά του, το πρώτο ψύχος. Ηπειρωτική παροιμία λέει: "Τ' αϊ Μηνά εμήνυσα και τ' αϊ Φιλίππου αυτού είμαι".

Από τότε που ορίστηκε από την εκκλησία (354μ.Χ) η 25η Δεκεμβρίου ως ημέρα γεννήσεως του Χριστού, θεσπίστηκε και η τήρηση 40ήμερης νηστείας. Η περίοδος αυτή, κατ' αντίθεση προς τη νηστεία του Πάσχα, λέγεται "μικρή Σαρακοστή" και η 14η Νοεμ., που εορτάζεται η μνήμη του Αγίου Φιλίππου "μικρή αποκριά". Είναι μέρα εργάσιμη και ο λαός λέει: "ο φτωχός ο Φίλιππος στο χωράφι απόκρεψε".

Σε πολλά μέρη συνηθίζουν τις μέρες του Νοεμβρίου που σπέρνουν τα χωράφια με δημητριακά, οι γυναίκες να ρίχνουν στη βρύση πολυσπόρια λέγοντας: "όπως τρέχει το νερό της βρύσης, έτσι να τρέχει και το βιό".

Έως τα "Εισόδια της Θεοτόκου" (21 Νοεμ) ο καλός γεωργός πρέπει να έχει σπείρει, τουλάχιστον τα μισά. Γι' αυτό το λαϊκό όνομα της γιορτής είναι "Παναγία η Μεσοσπορίτισσα". Λέγεται και "Πολυσπορίτισσα", επειδή αυτή τη μέρα βράζουν στη χύτρα πολυσπόρια και τα τρώνε ή τα μοιράζουν στους γείτονες για να έχουν αφθονία καρπών την επόμενη χρονιά. Ο άγιος Στυλια-

νός (26 Νοεμ) σε συσχετισμό του ονόματός του με το ρήμα "στυλώνω", θεωρείται στύλος της υγείας των καχεκτικών παιδιών, στα οποία συνήθιζαν να δίνουν το όνομα Στυλιανός - Στυλιανή "για να στυλώσουν και να πάρουν πάνω τους από την αδυναμία".

Ο άγιος Ανδρέας (30 Νοεμ) είναι ο πολιούχος των Πατρών και η μνήμη του εκεί εορτάζεται πανηγυρικά. Από παρετυμολογία του ονόματος Αντρέας - αντρείεύομαι προήλθε η πίστη ότι από τη μέρα αυτή το κρύο αντρείεύεται, δυναμώνει. Οι αγρότες πιστεύουν ότι ο άγιος αντρείύει, δηλαδή μεγαλώνει τα σπαρτά. Γι' αυτό οι κάτοικοι των χωριών βράζουν πολυσπόρια και τα τρώνε για να αντρειωθούν τα σπαρτά. Σε πολλά μέρη τα πολυσπόρια αυτά, που λέγονται "μπόμπολα" και "σπουρίδια" (σπορίδια), αφού τα βράσουν στη χύτρα τα συνθλίβουν (ζουλούν) έπειτα με το χέρι, προσθέτοντας καρύδια, ζάχαρη και κανέλλα.

Την ημέρα του αγίου Ανδρέα συνηθίζουν να κάνουν τηγανίτες (λαγγίτες).

Όποιος δεν κάνει, λένε, "θα τρυπήσει το τηγάνι του". Γι' αυτό ο άγιος λέγεται Τρυποτηγανάς ή Τρυποτηγανίτης.

Αξιοσημείωτο είναι ότι από το ζυμάρι, που κάνουν τις τηγανίτες, κάνουν με το δάχτυλο σταυρό στο αμπάρι του σπιτιού, όπου "αμπάριαζαν" (έβάζαν) το σιτάρι της χρονιάς, για να είναι πάντοτε γεμάτο.

Παράκληση

Ο Αθλητικός & Μορφωτικός Σύλλογος Κόνιτσας ΠΙΝΔΟΣ είναι από τους παλιότερους ίσως συλλόγους της Ηπείρου με έτος ιδρύσεως το 1952.

Αυτή τη στιγμή τα ενεργά τμήματα του Συλλόγου είναι τα τμήματα ποδοσφαίρου στα οποία αυτή τη στιγμή αθλούνται 50 αθλητές ηλικίας 17-30 ετών, συμμετέχοντας στα τοπικά πρωταθλήματα. Από πέρυσι ξεκίνησε και η λειτουργία Ακαδημίας Ποδοσφαίρου που συμμετείχε για πρώτη φορά στο Παιδικό Πρωτάθλημα και αυτή τη στιγμή έχει στους κόλπους της 45 παιδιά ηλικίας 9-14 ετών, από όλη την επαρχία Κονίτσης.

Ο Σύλλογος μας αποτελεί μία από τις ελάχιστες διεξόδους για αθλητισμό για την τοπική μας νεολαία. Οι προπονητές του Συλλόγου προσφέρουν τις υπηρεσίες τους αφιλοκερδώς και με μόνη φιλοδοξία την διατήρηση των ομάδων και την καλύτερη προβολή του τόπου μας μέσα από αυτές.

Τα έξοδα των Συλλόγων καλύπτονται αποκλειστικά από δωρεές μελών και φίλων του Συλλόγου καθώς και από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Για το λόγο αυτό σας παρακαλούμε και για την δική σας οικονομική ενίσχυση ή την αποστολή αθλητικού υλικού στο Σύλλογο μας συμβάλλοντας έτσι και εσείς στη δημιουργία καλύτερων συνθηκών άθλησης για τους νέους μας.

Το ποσό δεν έχει καμία απολύτως σημασία, η βοήθειά σας όμως θα μας προσφέρει τα μέσα για να συνεχίσουμε το έργο μας, δημιουργώντας τις καλύτερες δυνατές συνθήκες άθλησης για τους νέους που εξακολουθούν να παραμένουν εδώ αρνούμενοι να εγκαταλείψουν τον τόπο τους.

Με εκτίμηση.

Αριστείδης Λαζογιάννης Πρόεδρος Δ.Σ.

Τα χρήματα που επιθυμείτε να συνεισφέρετε μπορείτε να τα αποστείλετε με Ταχυδρομική επιταγή στη διεύθυνση κ. Λαζογιάννη Αριστείδη, Πλατεία Νέων, Κόνιτσα 44100, Ιωαννίνων, ή να τα καταθέσετε απευθείας στον υπ'αριθμ. 386/296030 -36 λογαριασμό του Συλλόγου στην Εθνική Τράπεζα, καθώς επίσης και στον υπ'αριθμ. 314/84467146 λογαριασμό του Συλλόγου στην Εμπορική Τράπεζα. (Για περισσότερες πληροφορίες στα τηλέφωνα: 2655022223 και 6944272529 κ. Λαζογιάννη Αριστείδη, Πρόεδρο του Συλλόγου και κ. Κεφσεριδη Κωνσταντίνο Αντιπρόεδρο τηλ. 6945403282.)

Οι αρχαίοι δεν μας άφησαν παρά αόριστες πληροφορίες σχετικά με την πορεία του Αώου. Ο Σκύλαξ, ο Πολύβιος, ο Πλούταρχος, ο Πτολεμαίος, ο Τίτος Λίβιος και ο Πλίνιος, των οποίων τα χωρία θα μπορούσα να παραθέσω, σχεδόν συμφωνούν ως προς τις πηγές του ποταμού αυτού, αλλά περνούν σιωπηλά το ζήτημα της ανάπτυξης της ροής του, χωρίς να δείχνουν τα ρεύματά του, ούτε τους τόπους που διασχί-

ζει. Ο Πλούταρχος αρκείται να λέει ότι ο Αώος, ίσος σε όγκο και ταχύτητα με τον Πηνειό, κυλά μέσα σε μια βαθιά χαράδρα που την περιβάλλουν ψηλά βουνά¹. Ο Τίτος Λίβιος, ακόμη πιο συνοπτικός, δεν τον αναφέρει παρά για να υποδείξει στις όχθες του την θέση των βουνών Άσνα και Αέρωπος (Μερόπη), τα οποία περικλείουν το τμήμα του που είναι πράγματι το πιο στενό αλλά και το λιγότερο απλωμένο στα φαράγγια, στα

Ο Πουκεβίλ στην Καραμουρατιά περί το 1810

Χαρίλαος Σ. Σκούτος

Στο βιβλίο του Φ. Πουκεβίλ (προξένου της Γαλλίας στα Γιάννενα κατά τα έτη (1806-1815) "Voyage dans la Grece", Παρίσι 1820, τ. Α' σελ. 195-215, περιγράφεται η μετάβασή του από την Κόνιτσα μέχρι την Πρεμετή (ιδίως η πορεία του στην περιοχή που την ονομάζει Καραμουρατιά), γύρω στο 1810. Οι πληροφορίες του έχουν σήμερα ιστορικό ενδιαφέρον, μολονότι μερικές είναι ανακριβείς. Τα σχετικά αποσπάσματα της αφήγησης παρουσιάζονται παρακάτω όπως αποδόθηκαν με ελεύθερη μετάφραση από την συνάδελφο Φ. Στεφανοπούλου-Δεκάζου και συμπληρωματικά από τον Ι. Λυμπερόπουλο.

οποία θα ήθελα να οδηγήσω τον αναγνώστη. Έτσι, δεν διαθέτομε παρά αποσπάσματα της περιγραφής του Αώου, του οποίου η πορεία, όπως θα φανεί από όσα θα ειπώ, δεν ήταν χαραγμένη καλύτερα κατά μήκος του Νυμφαίου και της χώρας των Βυλλιδών μέχρι την εκβολή του στην Αδριατική νοτίως της Απολλωνίας. Η αφήγησή μου λοιπόν συνιστά απλή ιστορική

προσέγγιση μαζί με ιδιαίτερες παρατηρήσεις μου για τις κοιλάδες που ο Ανβίλλ είδε με το οξύ βλέμμα του και προσδιορίζει με την γενική ονομασία οχυρώσεις του Πύρρου.

Μετά από μια νύκτα με καταιγίδες, άρχισε να λάμπει μια γαλήνια ημέρα όταν αναχώρησα από την Κόνιτσα για να επισκεφθώ το βόρειο τμήμα της Ηπείρου. Διασχίσαμε το θολό ρεύμα της Τοπόλιτσας και μετά από μια ώρα βά-

1. Όρων δε μεγάλων και υψηλών εκατέρωθεν εις μίαν φάραγγα μεγίστην και βαθείαν συμφερομένων, διεκπίπτων ο Αώος και σχήμα και τάχος εξομοιούντος προς τον Πηνειόν (Πλούταρχος, In Flamin).

δην φθάσαμε κάτω από την Κουτσούφλιανη. Σε μιάμιση λεύγα από εκεί, προς την δύση, αφήσαμε στα δεξιά το χωριό Μάζι. Καθώς είχαμε λίγο δρόμο να κάνουμε για να φθάσουμε στο κατάλυμα όπου προτιθέμεθα να τελειώσουμε την ημέρα, οι οδηγοί μου ζήτησαν να σταματήσουν κάτω από την σκιά μιας συστάδας βελανιδιών, οι οποίες περικύκλωναν μια εκκλησία αφιερωμένη στην Παναγία και συμφωνήσαμε σε αυτό. Είχα προς βορρά το χωριό Σανοβό, που το είχα ιδεί προηγουμένως, και μισή λεύγα προς την δύση τον λοφίσκο και το μοναστήρι του Προφήτη Ηλία, όπου υπηρετούσαν δύο καλόγεροι. Γύρω μας η σιωπή μιας εξοχής τραχιάς και ακαλλιέργητης δεν διακοπτόταν παρά από το μονότονο τραγούδι των τσιτζίκιών. Επισκέφθηκα μάταια τους τοίχους, τον περίβολο και την εκκλησία της Παναγίας για να βρω αρχαιολογικά ίχνη. Διέτρεξα με ακόμη λιγότερη επιτυχία την όχθη του ποταμού και τους γειτονικούς λόφους, πάνω στους οποίους ευχαριστήθηκα μαζεύοντας μερικά κοινά φυτά. Δεν είμαστε πια στην κλασσική Ελλάδα, όπου ο ταξιδιώτης βρίσκει σχεδόν σε κάθε βήμα του ένα νέο στοιχείο που βοηθάει τις εργασίες του.

Αφού προσανατολίσθηκα με την πυξίδα και υπολόγισα, όσο ήταν δυνατόν, το γεωγραφικό στίγμα, ξαναπήραμε τον δρόμο μας, περπατώντας κατά μήκος του Αώου μέχρι μια πέτρινη γέφυρα με τέσσαρες αψίδες, τοποθετημένη παρακάτω από την συμβολή του Αώου με τον Βοϊδομάτη. Παρατήρησα στην αριστερή όχθη του τρεις καταρράκτες που γύριζαν πολλούς μύλους και, προχωρώντας προς βορράν, εισήλθαμε στα Στενά, όπου περπατήσαμε για ένα μίλι μέχρι να φθάσουμε στο χωριό Μελισσόπετρα.

Το καντόνι που οι Έλληνες ονομάζουν Σεσάρηθος και οι Αλβανοί Καραμουρατάτες χωρίζεται από την περιοχή της Κόνιτσας με το χωριουδάκι στο οποίο βρισκόμαστε. Ένα μίλι προς τα δυτικά της άλλης πλευράς του ποταμού είχα την Οστανίτσα και τα ερείπια της Πωγωνιανής, πόλης αναπαλαιωμένης, ούτως ειπείν, από τον Ιωάννη Παλαιολόγο στην περιοχή του Arron που αποτελούσε τμήμα του δεύτερου θέματος της Παλαιάς Ηπείρου². Τέλος σε μικρή απόσταση από την

2. Κων. Πορφυρογέννητος, Περί βασιλείου τάξεως, θέμα II βιβλ. 12, Μαρτίνος Κρούσιος, βιβλ. IV σελ. 337, Θωμάς Σμίθ, In notitia patriarchatus Constantinopolis. Τοποθετούν λαθεμένα την επισκοπή Πωγωνιανής στην Μακεδονία, πλησίον της Θεσσαλονίκης. Ο τελευταίος επίσκοπος είναι ο Ευστάθιος, εν έτει 1721 (Or. Christianus).

θέση μας, έβλεπα μια εκκλησία αφιερωμένη στον Άγιο Αναστάσιο και έναν πύργο που χρησίμευε ως σταθμός δερβεντζήδων προοριζόμενος για την φύλαξη των Στενών.

Δύο μίλια στα βόρεια της Μελισσόπετρας, ακολουθώντας τον δρόμο μας προς τον κατερχόμενο ποταμό, βρήκαμε ένα υδραγωγείο που έδινε νερό σε πολλούς μύλους· και σχεδόν αμέσως είδαμε την γέφυρα του Αώου, από την οποία περνά ο δρόμος των Ιωαννίνων που οδηγεί στην Άνω Αλβανία. Είμαστε λίγο πιο πάνω από την συμβολή του Σραντάπορου και έπρεπε να ξανανεβούμε από την αριστερή όχθη για να πάρουμε την γέφυρα στο σημείο διασταύρωσης των στενών που οδηγούν στην Οχρίδα, μέσω Λεσκοβίκου και καντονιού της Κολώνιας, ή κατεβαίνουν προς τα οχυρά του Πύρρου, στην Μουζακιά ή Ταυλαντία. Οι πλησιέστερες γέφυρες που βρίσκει κανείς στον Αώο και στα ρεύματά του, όπως ο Βοϊδομάτης και το ρεύμα της Κόνιτσας, δείχνουν τα ίχνη των επικοινωνιών που υφίσταντο πιο παλαιά ανάμεσα στα Ιωάννινα, στην Αιπτανία και στην επισκοπή Γρεβενών της Μακεδονίας. Αυτό το πέραςμα που βλέπει κανείς κοντά στο λόφο του Προφήτη Ηλία εξασφάλιζε την διασύνδεση με το καντόνι της Πωγωνιανής. Τέλος, η ύπαρξη τόσων γειτονικών γεφυριών που σε μικρή απόσταση διαδέχονται το ένα το άλλο αποδεικνύει, ελλείψει ιστορικών στοιχείων, ότι το τμήμα αυτό της Ηπείρου έπρεπε να είναι πολυκατοικημένο και κέντρο διάβασης αξιόλογο. Ενώ περιμέναμε τις αποσκευές μας, ξανανέβηκα στην δεξιά όχθη του Σαραντάπορου για να συγκεντρώσω μερικά στοιχεία εξερεύνησης από την αντίστροφη πορεία, δηλαδή από Κολώνια προς Κόνιτσα. Υπήρξα ακετά ευτυχής να παρατηρήσω από το ύψος ενός λόφου τα χωριά Σαραντάπορο και Κουτσίκι³ [Κουκέσι], καθώς και την πορεία του ποταμού του Λεσκοβίκου που τα χωρίζει.

Μη μπορώντας να ιδώ τίποτε πέρα από αυτόν τον ορίζοντα, ξαναγύρισα στο μέρος όπου με περίμεναν οι άνθρωποί μου, κοντά σε έναν πύργο των δερβεντζήδων, όπου ήσαν οι κολλήγοι ενός τσιφλικιού του Αλή πασά, το οποίο βρισκόταν σε μικρή απόσταση. Από αυτήν την θέση έβλεπα επάνω στις πλαγιές των βουνών, που σε αυτό το μέρος ονομάζονται Μέρτσικα, το ελληνικό χωριό Διπαλίτσα.

3. Το πρώτο από τα χωριά αυτά βρίσκεται τρία τέταρτα της λεύγας νοτιοανατολικά και το δεύτερο μισή λεύγα προς την ίδια κατεύθυνση. Πλησίον αυτού υπάρχουν θερμά νερά θειούχα, τα οποία θεωρούνται σωτήρια για πολλές ασθένειες.

Η περιοχή του, οριοθετημένη στα βόρεια από έναν μεγάλο χείμαρρο, σχηματίζει το όριο ανάμεσα στο καντόνι της Πωγωνιανής και αυτό των Καραμουρατάτων. Το παραπάνω τμήμα των βουνών είναι γεμάτο από έλατα και οι κορυφές τους είναι σκεπασμένες με χιόνια που τα βλέπουμε από τα Ιωάννινα και από όλα τα σημεία της Κάτω Ηπείρου.

Η πρώτη κώμη που βρίσκεται στην αριστερή όχθη της Βοϊούσας, στην περιοχή των Καραμουρατάτων, είναι η Μεζάρεθ [Μεσαριά] ή Σεσάρεθ, η οποία ίσως έχει αντικαταστήσει την αρχαία Σεσάρηθο⁴. Απέναντι, στον δρόμο που ακολουθούμε, περνάμε την Γλήνα, χωριό του οποίου τα χωράφια γονιμοποιούνται από τις ρέουσες πηγές. Μισή λεύγα πιο μακριά περάσαμε το Περάτι και στην πλευρά των αντικρυνών βουνών είδα την Αβορίσανη, πόλη εκατό οικογενειών Αλβανών μωαμεθανών, η οποία βρίσκεται παραπάνω από το χωριό Βλάχοι που κατοικείται μόνον από βοσκούς. Το πλάτος της Βοϊούσας που κυλάει στην χαράδρα καταλαμβάνει ολόκληρη την κοιλάδα της. Περπατούσαμε σε βουνά μεγάλου υψομέτρου, σε έναν στενό δρόμο που είναι κατά τον χειμώνα εκτεθειμένος στην πώση χιονοστιβάδων, οι οποίες μερικές φορές σταματούν το ρεύμα του ποταμού και την πορεία των καραβανιών.

Σε μισή λεύγα από το Περάτι, περάσαμε κάτω από το χωριό Σεράνη που στέλνει στον Αώο ένα κατακάθαρο ποταμάκι. Κοιτώντας επάνω στην Μέρτσικα, έβλεπα την Βιοβίτσα [Βαλοβίστα], χωριό κατοικημένο από Τούρκους και Χριστιανούς και σχηματισμένο πάνω σε λοφίσκους χωρισμένους με βαθιά χαράδρα, η οποία όμως δεν μπορεί να σταματήσει τις αλλεπάλληλες αντεκδικήσεις μεταξύ των δύο λαών που με φανατισμό έμειναν ασυμβίβαστοι.

Σταματήσαμε κοντά στην Σεράνη, δίπλα σε μια πηγή που χύνεται στον Αώο με έναν καταρράκτη 40 ποδιών. Από εκεί κάναμε μισή ώρα για να κατεβούμε στο ποτάμι Τσάρτσοβα, το οποίο περνάει τα νερά του από τους πάγους του βουνού Χόμι κοντά στο Λεσκοβίκο, τρεις λεύγες και μισή περίπου στα ανατολικά. Δεν είμαστε μακρύτερα από τριακόσιες οργιές από την συμβολή του Τσάρτσοβα στον Αώο, όταν περάσαμε πάνω από την πέτρινη γέφυρα. Πήραμε αμέσως ένα μονοπάτι χαραγμένο σε ελικοειδή γραμμή ανατολικά, στην πλευρά των βουνών, που

4. Σεσάρηθος. Στέφ. Βυζάντιος. Οι κάτοικοί της ονομάζονται Σεσάρηθοι, μνημονεύονται στο Χρονικό των Ιωαννίνων ως Μазаракаίοι.

τα ανεβήκαμε με πολλούς κοπους επί τρία τέταρτα της ώρας. Σε αυτήν την απόσταση, προχωρώντας προς τον βορρά, προσεγγίσαμε το πλάτωμα του Τσαρτσόβα, από όπου αντίκρυσσε το βουνό Πανέσι, την κορυφή της Γκαμήλας, τον Σμόλικα και τα πρανή των βουνών της Κολώνιας [...].

Μισή λεύγα δεξιά του χωριού Στογιάνι, είδαμε το τσιφλίκι του Ηλία και ενάμισυ μίλι πιο πέρα το χωριό Φούρκα, του οποίου το όνομα δείχνει το μέρος όπου ενώνεται ο δρόμος της Κάτω Ηπείρου με την μεγάλη οδό Peuttinger⁵, η οποία διασχίζει τα βουνά και την κοιλάδα του Σαραντάπορου για να εισχωρήσει στην Μακεδονία μέσω της επισκοπής των Γρεβενών. Όπως δεν είχα επισκεφθεί καθόλου αυτές τις επαρχίες που βρίσκονται πέρα από την Πίνδο και μη γνωρίζοντας που βρίσκονταν τα υπόλοιπα των αρχαιοτήτων στην Φούρκα, επίστευα ότι ήταν ανώφελο να ανεβώ εκεί. Αλλά, από τις πληροφορίες που συνέλεξα, προκύπτει ότι διέπραξα λάθος που δεν θα μπορούσα να το επανορθώσω. Οι κάτοικοι της Φούρκας και των γειτονικών χωριών θα με είχαν υποδεχθεί με πολλές τιμές, διότι αυτοί ήσαν οι φροντιστές των βοδιών που πωλούσαν στους προμηθευτές μας για την υπηρεσία στην γαλλική φρουρά της Κέρκυρας. Σκέπτομαι ότι η Φούρκα είναι το μέρος που οι γεωγράφοι αποκαλούσαν στρατόπεδο του Πύρρου, όπου οι Ρωμαίοι εγκατέστησαν έναν από τους σταθμούς τους όταν μετέτρεψαν την Ήπειρο και την Μακεδονία σε επαρχίες φόρου υποτελείς στην Αυτοκρατορία [...].

Το τμήμα της κοιλάδας που περιέγραψα δεν κατείχε, όπως δείχνει, παρά θέσεις ή σταθμούς στρατιωτικούς, προορισμένους να προστατεύουν την προέλαση της στρατιάς. Πριν από την ρωμαϊκή κατάκτηση, οι κάτοικοι ζούσαν σε χωριά και σε πολίχνες, απασχολούμενοι χωρίς αμφιβολία με την γεωργία και τα κοπάδια και έπρεπε να θεωρούνται, εξ αιτίας των αγροτικών ηθών τους, ως βάρβαροι από τους Έλληνες που καλλιεργούσαν τις καλές τέχνες. Εν τούτοις, όλα οδηγούν στην πεποίθηση ότι οι Ηπειρώτες συμμετείχαν στις αξίες τους και αυτή η ιδιότητα ξαναβρίσκεται ακόμη ανάμεσα στους απογόνους τους, που παρέμειναν ελεύθεροι στην μέση της Ηπείρου, η οποία αναστατώθηκε από τους κατακτητές που μάτωσαν το έδαφός της. Αλλά οι Αλβανοί Καραμουρατάτες είναι αυτόχθονες της Η-

5. Ο K. Peuttinger (1465-1547) ήταν Γερμανός ουμανιστής και κατείχε μεσαιωνικό αντίγραφο χάρτη δρόμων της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας (3ος-4ος αιώνας μ.Χ.), που λέγεται "Table de Peuttinger" (σημ. Ι. Λυμπερόπουλου).

πείρου, πράγμα που θα επιχειρήσω να εξηγήσω σε άλλο μέρος του έργου μου, εξετάζοντας εάν στην πιο παλαιά αρχαιότητα δεν υπήρξαν δύο διαφορετικά έθνη όχι μόνον στην Ήπειρο αλλά και στην Μακεδονία και στη Θεσσαλία.

Μου αρκεί να πω τώρα ότι οι Αλβανοί του καντονιού των Καραμουτάτων είχαν ξεφύγει τις καταδιώξεις των μωαμεθανών και σχημάτιζαν το 1760 μια επαρχία από 36 χωριά, που κυβερνούσαν πνευματικά από τον επίσκοπο της Πωγωνιανής, υπαγόμενο στα Βελέγραδα ή Μπεράτι. Φυγάδες στα βουνά, μπορούσαν να ελπίζουν ότι θα τους σέβονταν. Όμως, μετά από μισό αιώνα αιματηρών πολέμων, είχαν υποκύψει στους μωαμεθανούς της Πρεμετής, του Λεσκοβίκου και της Κολώνιας, οι οποίοι, αφού τους είχαν υποδουλώσει με τον πιο βάρβαρο τρόπο, τους μεταχειρίζονταν με τις αβρότητες μιας καταπίεσης εμποτισμένης με φανατισμό. Οι βιαιότητες, οι φόνοι, σημάδευσαν όλες τις ημέρες της κυριαρχίας αυτών των άπληστων και σκληρών κυρίων και οι χριστιανοί, σπρωγμένοι στα άκρα, μη ελπίζοντας παρά μόνον στην θεϊκή προστασία, προσέφυγαν σε αυτόν που απένεμε τις χαρές και τις θλίψεις. Εμπνεόμενοι από το δαιμόνιο ότι ο θεϊκός λόγος αποδοκιμάζει και τιμωρεί, τα χωριά αποφάσισαν με κοινή συμφωνία να εξαντλήσουν την σκληρότητα των νησιειών και των εξευτελισμών για να καταστήσουν τον ουρανό ευνοϊκό. Ο αρχιερέας, που είχε την επίβλεψη του ποιμνίου του Ιησού Χριστού, παρότρυνε να μην δοκιμάζουν τον Κύριο. Αλλά ο λαός δεν υπήκουσε, και αποφάσισε να αλλαξοπιστήσει αν οι προσευχές του δεν εισακουσθούν από τον θεό εμπρόθεσμα. Ειήρησε την μακρά και σκληρή τεσσαρακοστή που προηγείται του Πάσχα και όταν το Πάσχα ήλθε χωρίς να φέρει το τέλος στις δυστυχίες του, ανήγγειλε την απάρνηση του δόγματος, διέταξε τους ιερείς να φύγουν, εμέμφθηκε τις εικόνες των αγίων για την αδιαφορία τους και, κοιτώντας τον ουρανό, διακήρυξε ότι ασπάζεται τον μωαμεθανισμό. Μετά από αυτήν την θρησκευτική επανάσταση που έγινε σε όλα τα χωριά την ίδια ημέρα, κάλεσαν τον κατή και τους ιμάμηδες, έδωσαν ομολογία πίστης κατηγορώντας την θεία πρόνοια και έκαναν περιτομή. Οι λίγοι που αρνήθηκαν να αποστατήσουν έρπεπε να φύγουν, όπως είχαν φύγει και οι κληρικοί τους. Πριν από λίγα χρόνια κάποια χωριά της κοιλάδας έγιναν πάλι χριστιανικά.

Αυτό το περιστατικό, που εξέπληξε την εκκλησία της Ανατολής, έγινε για τους Τούρκους μια αναπάντεχη θεομηνία. Οι καταπιεσμένοι, ασπαζόμενοι τον μωαμεθανισμό και έχοντας πια τα ίδια δικαιώματα με τους τυράννους τους, δεν δίστα-

σαν να τους εκδικηθούν. Εισήλθαν ένοπλοι στα εδάφη της Πρεμετής και έπειτα εκήρυξαν τον πόλεμο στους κατοίκους του Λεσκοβίκου και της Κολώνιας, που κατακρεουργούσαν χωρίς οίκτο και πωλούσαν ως σκλάβους τις γυναίκες και τα παιδιά τους που άρπαζαν. Η κατάσταση αυτή προσέλκυσε κοντά στους Αλβανούς της Καραμουρατιάς όλους τους τυχοδιώκτες της Ηπείρου, μέχρι τα χρόνια που ο Αλή πασάς τους έθεσε υπό τον ζυγό της εξουσίας του.

Πιστεύω ότι ο Στέφανος Βυζάντιος θέλησε να προσδιορίσει το τμήμα των οχυρώσεων του Πύρρου, το οποίο καλείται Καραμουρατιά στις μέρες μας, υπό το όνομα Σεσάρηθος που είχε δανεισθεί από τον Έκαταίο. Έτσι, δεν πρέπει να υιοθετήσουμε την διόρθωση του Paulmier που ήθελε να υποκαταστήσει με τον όρο αυτόν την λέξη Δασσαρήτιδος, ενώ δεν έκαναν το ίδιο το Τίτος Λίβιος και ο Πλούταρχος μιλώντας για την πορεία του Quintus Flaminius προς το όρος Λίγκος.

Ο Ρωμαίος ύπατος, που αναχώρησε από το οχυρό της Κλεισούρας για να καταδιώξει τον Φίλιππο, άφησε πίσω του την Δασσαρήτιδα και προχώρησε προς τα οχυρωματικά έργα της Σεσαρήθου ή Καραμουρατιάς για να φθάσει στο τμήμα της Πίνδου, όπου διασταυρώνονταν οι δρόμοι που οδηγούσαν στην Θεσσαλία και στον Αξιό, στο σταυροδρόμι όπου ο φυγός βασιλιάς είχε στρατοπεδεύσει πριν να επιστρέψει στην επικράτειά του. Έτσι, η γνώση των τοποθεσιών μου επιτρέπει να εξηγήσω μια ιδιομορφία γεωγραφική που ελάχιστα υποδείχθηκε από αρχαίους συγγραφείς, οι οποίοι ευτυχώς ξέφυγαν από τις διορθώσεις των σχολιαστών και από την σύγχυση των νέων ονομάτων, αφού η Σεσάρηθος σχηματίζει ακόμη στις μέρες μας ένα από τα καντόνια της Ηπείρου.

Ο Στράβων, που κατονομάζει τους Σεσαρασίους⁶, δεν υποδεικνύει την έκταση αυτής της περιοχής, η οποία, με βάση τις σύγχρονες διαιρέσεις, τελειώνει στο χωριό Πετράνι και στην εκβολή της Λευκαρίτσας. Ο Αώος εισέρχεται πλέον στην αλβανική περιοχή της Πρεμετής, που διαιρείται αφ' ενός σε βάλτο, χώρα καλυμμένη με νερό, εύφορη, με 63 χωριά, και αφ' ετέρου στο Νταγκλί, περιοχή βουνών με 59 χωριουδάκια που απλώνονται μέχρι τα σύνορα της Κολώνιας.

6. Ο Στέφανος ισχυρίζεται ότι πρέπει να διαβάσουμε Σεσαρηθίους και ότι υπήρχε μια πόλη που λεγόταν Σεσάρηθος και που ήταν στο μέρος της Ταυλαντίας. Αλλά μέχρι που απλωνόταν αυτή η επαρχία; (Casaub. Ann. ad Str., lib. VII p. 326).

Ο Ταχυδρόμος (Γραματοκομιστής)

Προπολεμικά και στα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια ένας βιοπαλαιστής της υπαίθρου, ο ταχυδρόμος ήταν πολύ αγαπητός στα χωριά μας.

Ο Ταχυδρόμος ή Γραματοκομιστής, κατά τους λογίους, πεζοπόρος ή καβάλα σ' άλογό του, με τη δερμάτινη τσάντα και τη μπρούτζινη τρομπέτα, ερχόταν ορισμένη μέρα και ώρα στο χωριό μας φορτωμένος με τα γράμματα που περιείχαν ευχάριστα ή δυσάρεστα μηνύματα από τους ξενιτεμένους χωριανούς στους μόνιμους συγγενείς τους στο χωριό.

Μόλις ζύγωνε κοντά στο χωριό, βαρούσε δυο τρεις φορές την τρομπέτα και ως που να φτάσει στο Μεσοχώρι, έβγαιναν μικροί μεγάλοι οι χωριανοί και τον περίμεναν.

Κατέβαινε απ' το άλογό του, το έδενε κάτω από τη σκαμιά και άνοιγε την τσάντα αρχίζοντας με σοβαρό ύφος τη διαδικασία του μοιράσματος.

Οι χωριανοί συνωθούνταν γύρω του με ανυπομονησία περιμένοντας ν' ακούσουν τ' όνομά τους κι εκείνος άρχιζε: Γεώργιος Μ. γράμμα από το γιό σου. Κατερίνα Π. γράμμα από τον άνδρα σου...

Χαρά και αγωνία αυτοί που έπαιρναν γράμματα να μάθουν απ' το άψυχο χαρτί τα ευχάριστα ή δυσάρεστα από τους ξενιτεμένους τους. Εκείνοι που δεν έλαβαν γράμματα μ' αυτό το ταχυδρομείο έφευγαν πικραμένοι αλλά με την ελπίδα πως το επόμενο κάτι θα φέρει και γι' αυτούς.

Μετά τη διανομή, ο Ταχυδρόμος έ-

παιρνε τα γράμματα που έστελναν οι χωριανοί στους δικούς τους και ξεκινούσε για το επόμενο χωριό να συνεχίσει με τον ίδιο τρόπο τη δουλειά του· μια δουλειά που τον έκανε κι αυτόν συμμετοχο στη χαρά ή στη λύπη που έφερναν στον κόσμο του χωριού εκείνα τα σφραγισμένα φακελάκια.

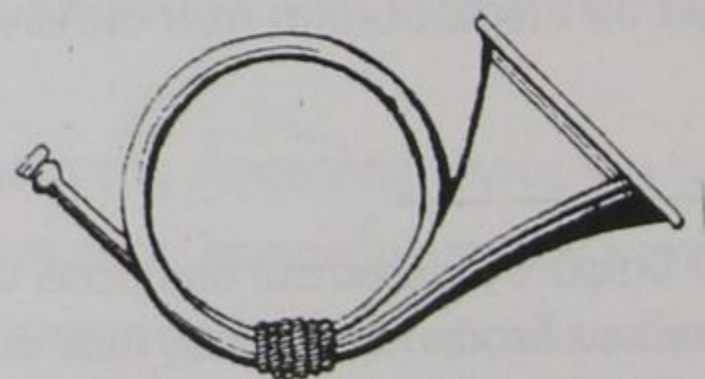
Μ' αυτόν τον τρόπο επικοινωνούσαν παλιότερα οι άνθρωποι του χωριού με τον έξω κόσμο.

Το τηλέφωνο ήταν ένα και μοναδικό στο χωριό κι αυτό σε πρωτόγονη κατάσταση, συγκρίνοντάς το με τα σημερινά. Ραδιόφωνο δεν υπήρχε. Συνδετικός κρίκος των ζωμάχων λοιπόν, ο Ταχυδρόμος που με βροχές ή χιόνια, στο κρύο του χειμώνα ή στο καλοκαιριάτικο λιοπύρι, ήταν ο τακτικός μαντατοφόρος του χωριού.

Σήμερα η τρομπέτα δεν ακούγεται πια. Ο σημερινός ταχυδρόμος έρχεται την ορισμένη μέρα με τη μοτοσικλέτα ή το αυτοκίνητό του, μοιράζει τα γράμματα ή τις αγροτικές συντάξεις στα γεροντάκια που'χουν μείνει πιστοί φύλακες των μισοέρημων χωριών και εποχούμενος παίρνει το δρόμο της επιστροφής.

Άλλοι καιροί, άλλες συνήθειες στο πέραςμα του χρόνου...

Σ.Τ.

Στους Αγίους Αναργύρους Βοϊδομάτη-Κλειδωνιάς (Στ'ς Α' Αναργύρ'")

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Μεταξύ των δύο γεφυριών του Βοϊδομάτη, του Παπίγκου, ενός των πρώτων τσιμεντένιων "με τόξα πεπακτωμένα", χτισμένου το 1923 και του πέτρινου της Κλειδωνιάς, χτισμένου το 1853 και κοντά στη σπηλιά "Κλειδί" - εντεύθεν πιθανόν και η ονομασία του χωριού Κλειδωνιά-, όπου μετά από ανασκαφές που έκανε κλιμάκιο φοιτητών με επί κεφαλής τους καθηγητές των Πανεπιστημίων Southampton και Cambridge της Αγγλίας: GEOFF BAILEY, PAT CARTER, CLIVE GAMBLE ΚΑΙ HELEN HIGGS, βρέθηκαν οστεία και λίθινα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν από τους προϊστορικούς κυνηγούς που κατοικούσαν στο φαράγγι του Βοϊδομάτη, πριν από 15.000 με 8.000 χρόνια, βρίσκεται το Μοναστήρι των Αγίων Αναργύρων Κοσμά και Δαμιανού, φυτεμένο πάνω στα βράχια από ευσεβείς μοναχούς το 1658, ανθεκτικό στο χρόνο παρά τις ασταμάτητες μπόρες που πέρασε και εξακολουθεί να περνά.

Ειδυλλιακό το τοπίο, ειδικά επιλεγμένο γι' αυτοσυγκέντρωση, προσευχή και επικοινωνία με τον Δημιουργό.

Πολλές φορές το επισκέφθηκα ως

πεζοπόρος, (τουρίστας") και φέτος αξιώθηκα, τη προτροπή και επιμονή του Χαρητάκη, της Κικής και της ... να το επισκεφθώ ως προσκυνητής την ημέρα της μνήμης των Αγίων Αναργύρων, δηλαδή την ημέρα που εορτάζει.

Αναλόγως ξεκινήσαμε νωρίς και οι τέσσερις από το Πάπιγκο με το αυτοκίνητο, το οποίο αφήσαμε στο "ποδαρ'κό" της παλαιάς πεσμένης γέφυρας του Παπίγκου, και απ' εκεί πεζοπορία περί τα 40 λεπτά σε ομαλό μονοπάτι, όπου η πρωϊνή ανακουφιστική αύρα του ποταμού, το θρόϊσμα των αιωνόβιων παχίσκιων πλατανιών, ο φλοίσβος των ναμάτων του Βοϊδομάτη και το μελωδικό κελάνδημα των πουλιών, μας έκαναν να νιώθουμε ότι μάλλον πετούσαμε παρά περπατούσαμε.

Φθάσαμε εγκαίρως στον προορισμό μας, έστω και αν ήμαστε μάλλον από τους τελευταίους.

Το ταπεινό εκκλησάκι κατάμεστο από κόσμο-ευτυχώς πάσης ηλικίας-, από την Κλειδωνιά, τα γύρω χωριά, την Κόνιτσα και όχι μόνο, ευτυχώς χώρεσε κι εμάς. Και ο έξω χώρος με τις πέτρινες αναβαθμίδες, επίσης γεμάτος κό-

σμο, οι μεγάλοι καθισμένοι στα πεζούλια και οι μικροί, ιδίως τ' αγόρια, σκαρφαλωμένα στα βράχια.

Τυπικότατοι και συγκεντρωμένοι στην αποστολή τους ο π. Χερουβείμ και ο εφημέριος Παπαδήμος, το ίδιο και οι καλλίφωνοι ψάλτες: Βασίλης, Βαγγέλης, Ηλίας- να με συγκωρούν οι άλλοι που δεν γνωρίζω τα ονόματά τους.

Μας έτερψαν την ακοή και την ψυχή τα άσματα. Ενδεικτικά αναφέρω:

Απολυτίκιον Ἦχος πλ. δ'

*“Άγιοι Ανάργυροι και θαυματουργοί,
επισκέψασθε τας ασθενείας ημών·
δωρεάν ελάβετε, δωρεάν δότε ημίν”.*

Κοντάκιον. Ἦχος β'

*“Οι την χάριν λαβόντες των ιαμάτων,
εφαπλούτε την ρώσιν ταις εν ανάγκαις,
ιατροί θαυματουργοί, ένδοξοι.
Αλλά τη υμών επισκέψει, και των πολεμίων
τα θράση καταβάλετε, τον κόσμον
ιώμενοι εν τοις θαύμασιν”.*

Μετά το πέρας της λειτουργίας, έξω από την εκκλησία και κάτω από το ξύλινο με φτέρες στέγαστρο (κιόσκι), ένεκα του καυτερού ήλιου, έγινε ο αγιασμός και μετά μίλησε ο π. Χερουβείμ. Οπωσδήποτε, αν όχι όλα, πάντως ένας μεγάλος αριθμός δαιμονίων, σίγουρα έφυγε από μέσα μας και πνίγηκε στο Βοϊδομάτη.

Έπειτα ακολούθησε η παράκληση με μικρό αριθμό επισκεπτών, κυρίως

γυναικών, γιατί οι περισσότεροι είτε γιατί είχανε κουρασθεί, είτε βιάζονταν να φύγουν, είτε γιατί πεινούσαν ή για να προλάβουν να χορέψουν, επειδή το είχανε τάμα, αποχώρησαν.

Μετά την παράκληση κατεβήκαμε κι εμείς, οι καθυστερημένοι, στα παραποτάμια σιάδια, όπου κατά παρέες, άλλοι κάθονταν, άλλοι χόρευαν κι άλλοι παρακολουθούσαν τους οργανοπαίκτες κι αυτούς που χόρευαν.

Μια από τις παρέες αυτές να με συγκωρέσουν που δεν μπόρεσα να συγκρατήσω όλων τα ονόματα, ήταν και ο παλαιός εκλεκτός φίλος μου Βαγγέλης, μας κάλεσαν και καθήσαμε για λίγο κοντά τους. Οι περισσότεροι ήσαν ορειβάτες-προσκυνητές, ένας μάλιστα απ' αυτούς, ο Δημήτρης, δεινός ορειβάτης, άριστος χειριστής της φλογέρας, (αυλοπαίκτης), ενός εκ των πρώτων πνευστών μουσικών οργάνων, αλλά και εξάίρετος τραγουδιστής, κυριολεκτικώς έκλεψε την παράσταση. Ένας μάλιστα της παρέας μας τον εχαρακτήρισε βυζαντινό τραγουδιστή. Και είχε πολύ δίκαιο, γιατί η εκκλησιαστική βυζαντινή μουσική με το αμόλυντο δημοτικό τραγούδι, έχουν τις ίδιες ρίζες.

Αυτές οι κοινές ρίζες ή πιο σωστά, οι νότες τους μας υπερέτερψαν σήμερα, τόσο το πρώτο μέρος, το πρωί μέσα στο μισοσκότεινο εκκλησιάκι του Βοϊ-

δομάτη, με όλα τα ιερά άσματα καθώς και τα διαβάσματα των εορταζόντων αγίων και όχι μόνον, όσο και το δεύτερο μέρος, τα άσματα του λαού, (τα δημοτικά τραγούδια), βγαλμένα μέσα από το βάθος της πονεμένης καρδιάς του, όπως τό:

“Γιάννη μου το μαντήλι σου, πώς τόχεις λερωμένο, βρε Γιαννάκη μου, το λέρωσεν η ξενιτιά, τα έρημα τα ξένα, πέντε ποτάμια τόπλυναν κι έβαψαν και τα πέντε...”

που εκφράζει τον βαρύ πόνο της ξενιτιάς.

Και σίγουρα, δυο από τα ποτάμια αυτά θα ήταν ο Βοϊδομάτης και ο Αώος.

Ο Δημήτρης άρχιζε τραγουδώντας και συνέχιζε παίζοντας με δεξιοτεχνία τη φλογέρα.

Αυτόν τον ανεπανάληπτο ελληνο-ορθόδοξο μουσικό συνδυασμό απο-

λαύσαμε σημερα εκεί στο ειδυλλιακό τοπίο του Βοϊδομάτη, χάριν στους εκπροσώπους της Εκκλησίας μας και στον αγνό Αϊ-Λαό μας, είναι βέβαια λίγοι αυτοί αλλά αμέτρητοι, οι οποίοι, αμυνόμενοι σθεναρά, διατηρούν κατακάθαρα τα ελληνικά και θρησκευτικά νάματα που ποτίζουν τις κουρασμένες από τον τεχνικό πολιτισμό ψυχές των συγχρόνων ανθρώπων.

Αυτές οι γιορτές παλαιότερα ήσαν σπουδαίοι σταθμοί, πανδοχεία στην κουραστική πορεία των απομονωμένων ομόρων χωριών, γιατί δίνονταν η ευκαιρία όλοι ν' ανταμώσουν, να συζητήσουν, να χορέψουν, να τραγουδήσουν, να χαρούν.

Είθε ο Θεός, ταις πρεσβείαις των Αγίων Αναργύρων Κοσμά και Δαμιανού, να μας αξιώσει και του χρόνου να ματανταμώσουμε εκεί στο βραχώτοπο του Βοϊδομάτη.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Διώροφη πέτρινη μονοκατοικία 134 τ.μ. με αυλή 127 τ.μ. κοντά στην κεντρική πλατεία Κόνιτσας.
Τηλ. 210 6668548

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ «Το Γεφύρι» Με 40 κλίνες, εστιατόριο, μπάρ, θέρμανση, πάρκιγκ, κ.λπ. Στην ειδυλλιακή τοποθεσία της γέφυρας Αώου στη Κόνιτσα
Τηλ. 26550 23780

Εορταστικές εκδηλώσεις Ιουνίου - Μνημόσυνο φονευθέντων Ιουλίου

ΑΠ. ΣΤ. ΡΙΣΤΑΝΗΣ ΣΥΝΤ/ΧΟΣ ΔΑΣΚΑΛΟΣ

τη Μολυβδοσκεπάστη, όπως κάθε χρόνο, έγιναν και εφέτος σειρά εκδηλώσεων με απόλυτη επιτυχία και συμμετοχή επισήμων και πλήθος κόσμου.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 29 ΙΟΥΝΙΟΥ 2007

Το βράδυ της 29ης Ιουνίου άρχισαν οι εορταστικές εκδηλώσεις με την ευκαιρία της Εορτής των Αγίων Αποστόλων, πολιούχου του χωριού.

Το πανηγύρι τίμησαν με την παρουσία τους: ο Νομιάτρος Ιωαννίνων κ. Νικόπουλος Ιωάννης, ο Δημοτικός Σύμβουλος Κόνιτσας κ. Εξάρχου Νικόλαος, ο τέως Δήμαρχος Κόνιτσας και Νομαρχιακός Σύμβουλος κ. Χατζνεφραιμίδης Πρόδρομος, ο συγχωριανός μας Υποστράτηγος ε.α. κ. Δάφνης Ιωάννης επικεφαλής εκδρομικού γκρουπ από Φιλοθέη Αττικής και αρκετοί πανηγυριώτες που με κέφι γλέντησαν με το δημοτικό συγκρότημα του υπέροχου κλαρινίστα Κώστα Βέρδη και του γνήσιου Ηπειρώτη τραγουδιστή Νίκου Δάσκαλου.

ΣΑΒΒΑΤΟ 30 ΙΟΥΝΙΟΥ 2007

Το πρωί της 30ής Ιουνίου, εορτής των δώδεκα Αποστόλων, τελέστηκε στον φερώνυμο καθεδρικό Ναό του χωριού Αρχιερατική Θεία Λειτουργία, ιεουργούντος του Σεβασμιότατου Μητροπολίτη Κόνιτσας κ. Ανδρέα. Πλήθος πιστών παρακολούθη-

σαν τη Λειτουργία και το εμπνευσμένο κήρυγμα του Σεβασμιότατου.

Μετά τη Λειτουργία αναβίωσε και πάλι το έθιμο της επισκέψεως στα σπίτια των λίγων εορταζόντων με τα όργανα και τους πανηγυριώτες.

Το βράδυ στην πλατεία του Αγίου Ευσταθίου ξανάρχισε και πάλι το γλέντι με νέο κέφι και δυνάμεις. Το πανηγύρι της 30ής Ιουνίου τίμησαν με την παρουσία τους: ο Δήμαρχος Κόνιτσας κ. Εξάρχου Χαράλαμπος, ο Αντιδήμαρχος κ. Ρόμπολος Γεώργιος, ο Πρόεδρος Δισπράτου κ. Παγανιάς Κ., ο προϊστάμενος Τεχν. Γραφείου Κεφαλόβρυσου κ. Νατσίκος Απόστολος και αρκετός κόσμος που με αμείωτο κέφι γλέντησε μέχρι τις πρωινές ώρες.

Μερικά παρατράγουδα και απρέπεια στον απόηχο τον πανηγυριού.

Δυστυχώς συνέβησαν και στο πανηγύρι μας!!!

Μια μικρή ομάδα ψευτοπαλιάρδων και ψευτοπαλικαράδων στο τέλος του πανηγυριού, θέλησαν να επιβάλουν το νόμο της ζούγκλας.

Ο πρόεδρος του Συλλόγου μας κ. Τσίπης Απόστολος που είχε απόλυτη την ευθύνη της οργάνωσης του πανηγυριού και το είχε πετύχει άριστα, κατ'επανάληψη ζήτησε από αυτούς εάν επιθυμούν να μπουν στο χορό, καθόσον το πανηγύρι θα τελείωνε με τους χωρια-

νούς. Μετά την απροθυμία να χορέψουν, οι χωριανοί έσυραν το χορό και το πανηγύρι τελείωσε και ο πρόεδρος διά μικροφώνου ευχαρίστησε όλους λέγοντας ότι τα ωραία έχουν αρχή και τέλος. Τότε ένας ψευτονταής της εν λόγω ομάδας, προκλητικά είπε στον πρόεδρο: για εμάς το πανηγύρι δεν τελείωσε και θα συνεχίσουμε όσο θέλουμε... Ο πρόεδρος του απήντησε ότι υπεύθυνος για τη λήξη είναι αυτός και δεν δέχεται ούτε απειλές, ούτε εκβιασμούς. Οι νεαροί τότε, ως μαινόμενοι ταύροι, όρμησαν στον πρόεδρο σπάζοντας τραπέζια, καρέκλες, ποτήρια.... Και ό,τι άλλο έβρισκαν, προπηλακίζοντας γυναίκες και γέροντες.

Σε κάποια στιγμή ακούστηκε να λένε: ".....Εμείς είμαστε Βασιλικιώτες!..."

Λυπούμεθα γι' αυτό. Δεν πιστεύουμε ότι οι νέοι αυτοί έχουν σχέση με τους γνήσιους Βασιλικιώτες που διδάσκουν

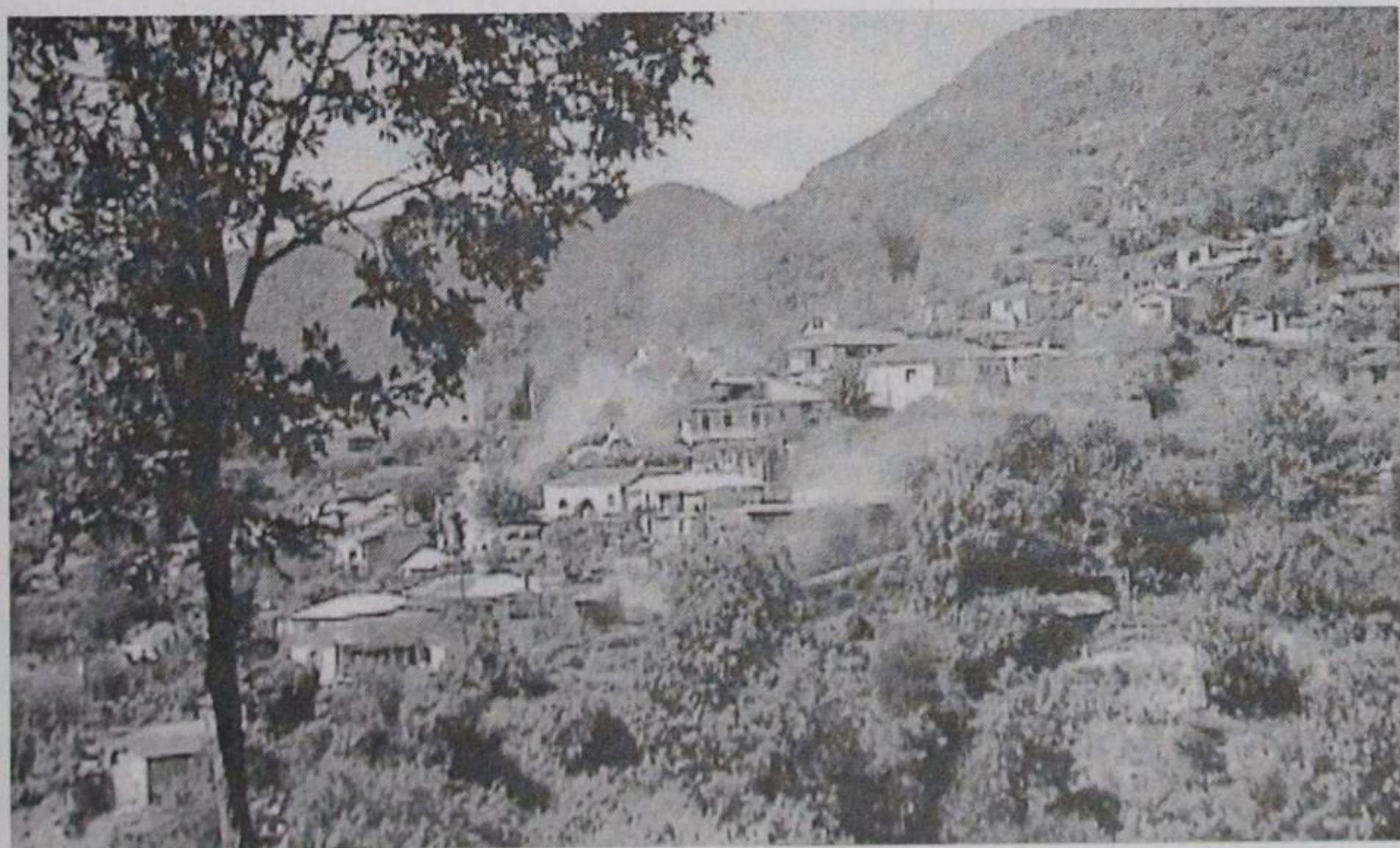
πολιτισμό, παράδοση και αξιοπρέπεια και τα πανηγύρια τους ήταν για εμάς παράδειγμα προς μίμηση.

Οι νεαροί αυτοί κατά λάθος βρέθηκαν στο Βασιλικό και ουδέποτε ενσωματώθηκαν πνευματικά, πολιτιστικά και παραδοσιακά με τον κυρίως κορμό των Βασιλικιωτών.

ΚΥΡΙΑΚΗ 8 ΙΟΥΛΙΟΥ 2007

Μνημόσυνο για τους εκτελεσθέντες χωριανούς μας από τα ναζιστικά στρατεύματα Κατοχής Αναπαράσταση του καψίματος του χωριού 9 Ιουλίου 1943

Την Κυριακή 8 Ιουλίου, στον Ιερό Ναό των Αγίων Αποστόλων του χωριού, τελέστηκε μνημόσυνο για τους εκτελεσθέντες συγχωριανούς μας κατά την διάρκεια της Κατοχής από τα ναζιστικά στρατεύματα. Στο μνημόσυνο παρευρέθησαν: ο Υποδιευθυντής κ. Χήτας Γεώργιος, ο Διοικητής του Α.Τ. Κόνιτσας

κ. Κολιοπάνος Θεόδωρος, ο Διοικητής του τμήματος Συνοριακής Φύλαξης Κόνιτσας κ. Αθανασόπουλος Θεόδωρος, ο Διοικητής του Πυροσβεστικού Τμήματος Κόνιτσας κ. Τσιώπος Κων/νος, ο Υποδιοικητής του 583 Τ.Π. κ. Λάκκας Αθανάσιος, οι δημοτικοί σύμβουλοι Κόνιτσας κ.κ.: Εξάρχου Νικόλαος, Λάκκας Κων/νος, Λάμπας Κων/νος, ο πρόεδρος Εθνικής Αντίστασης Κόνιτσας κ. Πασχάλης Απόστολος, οι κάτοικοι του χωριού και αρκετοί επισκέπτες. Τον πανηγυρικό της ημέρας, εξεφώνησε με πλήρη επιτυχία, η δικηγόρος κα Τσίπη Δήμητρα.

Μετά το μνημόσυνο στο Ηρώο του χωριού εψάλει τρισάγιο, έγινε προσκλη-

τήριο νεκρών, τήρηση ενός λεπτού σιγής και εψάλει ο Εθνικός Ύμνος.

Από κατάλληλα διαμορφωθέντα χώρο, οι επίσημοι και οι παρευρισκόμενοι παρακολούθησαν την αναπαράσταση του καψίματος του χωριού στις 9 Ιουλίου 1943. Η αναπαράσταση έγινε σε συνεργασία με το 583 Τ.Π. και σύμφωνα με το ποίημα του συγχωριανού μας ποιητή - νθοποιού ΧΡΗΣΤΟΥ ΠΡΟΚΟΥ: "**Η Διπαλίτσα καίγεται**".

Πριν την αναπαράσταση, ο ιστορικός κ. Ράπτης Αλέξανδρος αναφέρθηκε με στοιχεία στις κινήσεις των γερμανικών στρατευμάτων και στους εγκληματίες αξιωματικούς που διέταξαν και διαπράχθηκαν τα εγκλήματά τους.

ΜΑΡΘΑ ΦΡΙΝΤΖΗΛΑ

(Το νέο ανερχόμενο αστέρι στον καλλιτεχνικό ορίζοντα)

Στις 22 Αυγούστου 2007, ο Δήμος Δωδώνης στα πλαίσια των καλλιτεχνικών εκδηλώσεων "ΔΩΔΩΝΑΙΑ 2007" οργάνωσε μουσική βραδιά, στο αρχαίο θέατρο Δωδώνης, με το αξιόλογο μουσικό συγκρότημα της Ηπειρώτισσας καλλιτέχνιδας ΜΑΡΘΑΣ ΦΡΙΝΤΖΗΛΑ!

Είχαμε την τύχη να παραβρεθούμε στον μυσταγωγικό χώρο του αρχαίου θεάτρου και επί τρίωρο να απολαύσουμε την υπέροχη φωνή της νθοποιού - τραγουδίστριας Μάρθας Φριντζήλα.

Η Μάρθα κατάγεται από μητέρα από τη Μολυβδοσκεπάστη, όπου γεννήθηκε και πέρασε τα νηπιακά χρόνια και είναι ένα πολύπλευρο πηγαίο καλλιτεχνικό ταλέντο! Έχει σπουδάσει νθοποιΐα και τραγούδι και διαθέτει σπάνια καλλιτεχνι-

κά χαρίσματα! Έχει ακούραστες φωνητικές χορδές που συναρπάζουν το ακροατήριο! Διαθέτει πλούσιο ρεπερτόριο τραγουδιών, από ελαφρά δημοτικά τραγούδια που καλύπτουν όλο τον ελλαδικό χώρο, μέχρι ελαφρά λαϊκά!

Έχει την έμφυτη ικανότητα να επικοινωνεί με το ακροατήριο, που την ακολουθεί στα τραγούδια και την αποθεώνει!...

Η Μολυβδοσκεπάστη είναι υπερήφανη γι' αυτή, καθώς και για τους νθοποιούς: αείμνηστο Τάκη Πρόκο και Χρήστο Νίνη (Κερίμη) και θα πρέπει ο Πολιτιστικός Σύλλογος του χωριού μας σε κάποια ειδική εκδήλωση να τους τιμήσει!

Ριστάνης Στ. Απόστολος
Συντ/χος Δάσκαλος

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΟΥ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΥ Ε.Α. Ι. ΔΑΦΝΗ

Μεγάλα πλήθη πιστών κατέκλυσαν κι εφέτος την Ιερά Μονή Μολυβδοσκεπάστου 14 και 15 Αυγούστου για να τιμήσουν τη μνήμη της Κοιμήσεως της Υπεραγίας ημών Θεοτόκου και να αναπέμψουν δεήσεις υπέρ υγείας και μακροημερεύσεως πάντων των Χριστιανών και υπέρ ευκρασίας αέρων, ευφορίας των καρπών της γης και καιρών ειρηνικών.

Στις θρησκευτικές εκδηλώσεις του διημέρου παρέστησαν:

Ο Διοικητής της VIII Μεραρχίας Υποστράτηγος Ν. Καναβάκης, ο Δήμαρχος Κονίτσης Χ. Εξάρχου και ο πρώην Δήμαρχος Μ. Χατζνεφραιμίδης, ο Διευθυντής Αστυνομίας Ν. Ιωαννίνων Ταξίαρχος Παλαιοπάνος, ο πρόεδρος του Ναυτοδικείου Αθηνών Κ. Δάφνης, ο Υποδιοικητής του 583 Τ.Π. Ταγματάρχης Α. Λάκκας και πλήθος πιστών όπως αναφέρθηκε πιο πάνω. Οι ιεροτελεστίες άρχισαν την παραμονή του Δεκαπενταύγουστου με επιμνημόσυνη δέηση στο Μνημείο του πρώην Δεσπότη της περιοχής μακαριστού Σεβαστιανού και συνεχίστηκαν με τον Με-

γάλο Εσπερινό, προεξάρχοντας του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δρυϊνουπόλεως Πωγωνιανής και Κονίτσης του Ανδρέου, τον Μεγάλο Παρακλητικό Κανόνα και την θεία λειτουργία του Όρθρου, ακολουθούμενης από την πανηγυρική (κανονική) θεία λειτουργία της Θεοτόκου χοροστατούντος του Θεοφιλέστατου Επισκόπου Ανδίδων Καναδά του Χριστόφορου.

Στο κήρυγμά του ο Μητροπολίτης κ. Ανδρέας αφού εξήρε τα ηθικά και ψυχικά χαρίσματα της εορτάζουσας Παναγίας μας αναφέρθηκε στα εθνικά μας θέματα όπως αυτό καθιερώθηκε επί εποχής Σεβαστιανού, αρχής γενομένης από το Βορειοηπειρωτικό, επεσήμανε τους κινδύνους που διατρέχει η πατρίδα μας από την φραστική επιθετικότητα της Αλβανίας μέσω των ΜΜΕ και των σχολικών βιβλίων που διδάσκονται τα ελληνόπουλα εκεί, στους κυκλοφορούντες χάρτες περί "Μεγάλης Αλβανίας", στην μεθοδική οικειοποίηση από Κοσσοβάρους περιουσιακών στοιχείων ανηκόντων στους Βορειοηπειρώτες, στις απειλές για την έξαρση του λεγόμενου "τσάμικου" που

για την Ελλάδα είναι ανύπαρκτο. Στη συνέχεια ο Σεβασμιώτατος επεσήμανε τις απειλές για την Μακεδονία μας προερχόμενες από το κράτος των Σκοπίων καθώς και στην επιθετικότητα της Τουρκίας εις βάρος της Κύπρου και του Οικουμενικού Πατριαρχείου και τέλος ο Σεβασμιώτατος απηύθυνε ευχές υπέρ αποκαταστάσεως της υγείας του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος και Χριστοδούλου. Την επιμέλεια των ιερουργιών είχε ο ηγούμενος της Ιεράς Μονής αρχιμανδρίτης κ. Θεόδωρος βοηθούμενος από μοναχούς του ηγουμενοσυμβουλίου.

Μετά την κεντρική θεία λειτουργία ο Θεοφιλέστατος κ. Χριστόφορος και η ακολουθία του και ο Στρατηγός κ. Ν. Καναβάκης μετά της συζύγου του, είχαν την ευγενή καλοσύνη να αποδεχθούν πρόσκληση σε γεύμα που δόθηκε προς τιμήν τους στο επιμεθόριο χωριό Μολυβδοσκεπάστο και με την ευκαιρία αυτή, χαιρέτισαν και τους στρατιώτες του ομώνυμου Μεθοριακού φυλακίου οι οποίοι, μαζί με τους κατοίκους του χωριού, αποτελούν ενι-

αία οικογένεια, φυλάττοντες "Θερμοπύλες".

Ο νυν Μέραρχος της θρυλικής και ένδοξης VIII Μεραρχίας βρίσκεται στην ηγεσία αυτής επί τρία χρόνια, πράγμα που δείχνει εκτός των ικανοτήτων του και την αγάπη του για την Ήπειρο, όπως αυτή η αγάπη εκδηλώνεται από τους Κρήτες εθελοντές και τον γενναίο Στρατηγό Κωνσταντίνο Σαπουντζάκη στις ένδοξες ημέρες του 1912-1913 στις μάχες για την εκπόρθση του Μπιζανίου, σε συνεργασία πάντοτε με τον ένδοξο στρατηλάτη τότε Διάδοχο Κωνσταντίνο.

Απ' όσο επιτρέπουν τα διαρρέοντα μηνύματα, επιβεβαιώνεται ότι η VIII Μεραρχία κατά την διάρκεια της διοικήσεως από τον νυν Διοικητή αυτής, επέτυχε υψηλούς ρυθμούς προόδου σε όλους τους τομείς Οργανώσεως, επιχειρήσεων, εκπαιδεύσεως, Διοικητικής Μεριμνης και μαχητικής ικανότητας των Μονάδων, στοιχεία που φέρουν την σφραγίδα του Στρατηγού Ν. Καναβάκη.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΑΦΝΗΣ

ΚΕΦΑΛΟΧΩΡΙ

Στις 12 Αυγούστου έγιναν στο Κεφαλοχώρι -πρώην Λούψικο, Λυκόρραχη- τα εγκαίνια ΕΚΘΕΣΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ του κ. Τάκη Φασούλη. Ντόπιοι και άλλοι Μαστοροχωριίτες και Κονιτσιώτες αφού άκουσαν την ωραία εισήγηση του κυρίου Χρήστου Φασούλη μπήκαν στις αίθουσες του Κοινοτικού Καταστήματος όπου βρέθηκαν μπροστά σε μια καταπληκτική συλλογή, μοναδική και πλούσια, με εξαιρετικό τρόπο εκτεθη- μένη, φωτογραφιών από την προπολε- μική επαρχία της Κόνιτσας, (καθημερι-

νή ζωή, ζωή στα βοσκοτόπια, ζωή στα χωριά και στην πόλη, το Παζαρόπου- λο κλπ), από την Εθνική Αντίσταση, και τον Εμφύλιο Πόλεμο.

Να σημειωθεί ότι ο ίδιος ο Τάκης Φασούλης έχει ιδρύσει και το ΜΟΥ- ΣΕΙΟ ΛΑΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ στο ίδιο χω- ριό, όπου εκτίθενται παλιά αντικείμε- να, εργαλεία και σύνεργα που χρησι- μοποιούνταν στο νοικοκυριό των σπι- τιών, των μπατσαριών, στη σάνη, σ' ε- παγγελματικούς χώρους, κλπ. και επί- πλέον Βιβλία που αναφέρονται στην Επαρχία Κόνιτσας ή που γράφτηκαν

από Κονιτσιώτες συγγραφείς. Και αναφέρονται μεταξύ των άλλων στην καθημερινή ζωή, την Εθνική Αντίσταση και τον Εμφύλιο Πόλεμο.

Δυστυχώς το Μουσείο του φίλου Τάκη Φασούλη στεγάζεται και ασφυκτιά μέσα στο μικρό πατρικό του σπίτι στο χωριό. Εκεί θα γυρίσουν σε λίγο και οι εκατοντάδες φωτογραφίες που αποτελούν το αντικείμενο της έκθεσης που αναφέραμε παραπάνω.

Είναι φανερό ότι ένας τέτοιος πλούτος, όχι μόνο για το χωριό αλλά και για ολόκληρη την Επαρχία της Κόνιτσας είναι κρίμα που ουσιαστικά θα χαθεί και δεν θα γίνει αντικείμενο επίσκεψης και γνώσης των νέων γενεών.

Από τις συζητήσεις που έγιναν μετά την επίσκεψη της έκθεσης με την παρουσία και του Δήμαρχου των Μαστοροχωρίων, κ. Σδούκου, και εν όψη του γεγονότος ότι το Κεφαλοχώρι είναι το μόνο χωριό της περιοχής που βρίσκεται πάνω στο δρόμο Κόνιτσα-Επα-

χώρι, και τώρα με την ανάπτυξη των δένδρων, κήπων κλπ. πήρε όψη κατοικημένου χωριού, έχει σχολείο και επί πλέον από διετίας έχει και το μνημείο του Δημοκρατικού Στρατού, προέκυψαν τα παρακάτω.

α) Το Κεφαλοχώρι έχει μεγάλες δυνατότητες να γίνει σταθμός ξεκούρασης αλλά και παραμονής ξένων, περτασικών, Τουριστών κλπ.

β) Το Μουσείο Λαϊκής Τέχνης και η Φωτογραφική Έκθεση πρέπει να στεγαστεί σ' ένα μεγάλο κτίριο, μπαίνοντας σε κάποιο πρόγραμμα του Δήμου Μαστοροχωρίων. και

γ) Το ξεκίνημα γι' αυτά τα βήματα προς την Ανάπτυξη και Πρόοδο του χωριού μπορεί να γίνει μ' ένα βενζινάδικο στην είσοδο του χωριού (Να σημειωθεί ότι από Κόνιτσα μέχρι Επαχώρι δεν υπάρχει σήμερα βενζινάδικο) στο οποίο θα προστεθεί μικρό εστιατόριο, σούπερ μάρκετ κλπ.

Ι.Λ.

ΚΟΝΙΤΣΑ

**Μην ξεχνάτε
τη συνδρομή σας.
Είναι το στήριγμα
του περιοδικού μας.**

Μόλις κυκλοφόρησε

ΜΝΗΜΕΣ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΑ

(Από την Εθν. Αντίσταση) Σωτ
Τουφίδης Κόνιτσα Τ.Κ. 44100

Τηλ. 26550 22464

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΣΤΟ ΠΑΛΑΙΟΣΕΛΛΙ

του Ηλία Ανδρέου

Για το Παλαιοσέλλι, το φετινό καλοκαίρι του 2007 αποτελεί κατά κάποιο τρόπο ορόσημο, αφού στην διάρκειά του ολοκληρώθηκαν σημαντικά έργα υποδομής αλλά και έργα διάσωσης της θρησκευτικής του κληρονομιάς.

Το έτος 1960 η 36η επαρχιακή οδός προσεγγίζει το Παλαιοσέλλι και η άφιξη του πρώτου τροχοφόρου είναι γεγονός. Σήμερα το Παλαιοσέλλι αποτελεί οδικό κόμβο με την αποπεράτωση της οδικής σύνδεσης με το απέναντι Βρυσοχώρι και γενικότερα με την γεωγραφική ενότητα της Επαρχίας Ζαγορίου.

Ύστερα από πολλές περιπέτειες, οι προσπάθειες και το όραμα του τελευταίου Κοινοτικού Συμβουλίου να αποκτήσει το Παλαιοσέλλι έναν ξενώνα έλαβαν σάρκα και οστά. Ο ξενώνας που θεμελίωσε το ιστορικό εκείνο Κοινοτικό Συμβούλιο ύστερα από μια δεκαετή περιπέτεια βρίσκεται στο στάδιο της αποπεράτωσής του.

Τέλος με την ολοκλήρωση των εργασιών εξυγίανσης του υπεδάφους γύρω από τον Ιερό Ναό της Αγίας Παρασκευής, οι απανταχού Παλαιοσελλίτες αισιοδοξούν για την διάσωση της ανεκτίμητης αυτής πατρογονικής κληρονομιάς.

Τα προαναφερόμενα έργα εγγράφονται στην ιστορία του Παλαιοσελλίου φέροντας την υπογραφή του Νομάρχη

Ιωαννίνων Αλέξανδρου Κακριμάνη.

Από την αρχή της πρώτης του θητείας ο νυν Νομάρχης διέγνωσε την αναπτυξιακή διάσταση της οδικής σύνδεσης των δύο όμορων Επαρχιών Κόνιτσας και Ζαγορίου. Παρέλαβε έναν υποτυπώδη δασόδρομο και σε λίγο καιρό παραδίδει στην κυκλοφορία έναν επαρχιακό δρόμο υψηλών τεχνικών προδιαγραφών. Το γεγονός ότι ο κόμβος της 36ης και της 25ης γίνεται στο κέντρο του Παλαιοσελλίου οφείλεται αποκλειστικά και μόνο στην επιμονή και την διορατικότητα του Νομάρχη, ενώ για τις Τεχνικές Υπηρεσίες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ιωαννίνων και για τον Ανάδοχο η πιο εύκολη λύση θα ήταν να καταλήξει ο δρόμος έξω από τον οικισμό εκεί όπου κατέληγε ο αρχικός δρόμος. Πάντως η επιλογή αυτή του Νομάρχη κρίνεται από όλους επιτυχής. Και σε προηγούμενο τεύχος του περιοδικού μας είχαμε τονίσει την ιδιαίτερη σημασία της συγκεκριμένης οδικής σύνδεσης με το δεδομένο ότι δημιουργείται ένας οδικός δακτύλιος που δίνει την δυνατότητα σε κάθε επισκέπτη ξεκινώντας από την πόλη των Ιωαννίνων να χαρεί και να θαυμάσει τα Ζαχοροχώρια τον επιβλητικό ορεινό όγκο της Τύμφης, τον Αώο μεταξύ Παλαιοσελλίου και Βρυσοχωρίου, την ανεπανάληπτη διαδρομή από Πάδες-Παλαιοσέλλι προς Κόνιτσα όπου και πά-

λι θα ανταμώσει τον Αώο, στην συνέχεια θα χαρεί τον ποταμό Βοϊδομάτη θα περάσει από το ιστορικό Καλπάκι με κατάληξη τα Ιωάννινα . Αλλά πέραν αυτού όσοι επισκέπτες προέρχονται από τα Ζαγόρια έχουν την δυνατότητα να κατευθυνθούν προς Δίσπρατο και Σαμαρίνα και από εκεί στην Φούρκα όπου και εκεί η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ιωαννίνων στα πλαίσια του προγράμματος της Βόρειας Πίνδου κατασκευάζει σύγχρονο δρόμο . Πιστεύουμε πως η Δημοτική Αρχή της Κόνιτσας σε συνεργασία με τους γειτονικούς Δήμους και Κοινότητες θα προβάλλει αυτούς τους οδικούς δακτυλίους που βρίσκονται στην καρδιά της Βόρειας Πίνδου με τα πλέον πρόσφορα μέσα (τηλεόραση , διαφημιστικό υλικό κ.λ.π). Οι πρό των πυλών περιβαλλοντικές αλλαγές πρέπει να μας κρατούν σε μόνιμη εγρήγορση αναφορικά με το σπουδαίο κεφάλαιο που λέγεται Βόρεια Πίνδος και ειδικότερα με τον παράγοντα άνθρωπο. Η Δημοτική Αρχή επ' ουδενί λόγο δεν πρέπει να εγκαταλείψει τα χωριά στην τύχη τους . Πρέπει να μας γίνει συνείδηση πως τα χωριά μας με τους θερινούς επισκέπτες τους που είναι οι δικοί μας άνθρωποι, οι απόδημοι συμπατριώτες μας, αποτελούν σημαντικό αιμοδοτή της οικονομίας της πόλης μας που τους χειμερινούς μήνες βρίσκεται σε χειμερία νάρκη . Μέχρι να καταλήξουμε στο είδος του τουρισμού που επιθυμούμε και μέχρι να

τον οργανώσουμε σε σωστές βάσεις αναβαθμίσουμε τις υποδομές των χωριών μας και σε συνεργασία με τους Συλλόγους ας κρατήσουμε ζωντανή την αγάπη των αποδήμων για τα χωριά τους και για ότι αυτά αντιπροσωπεύουν για τον καθένα μας.

Αναφορικά με το δεύτερο σημαντικό έργο τον κοινοτικό ξενώνα πρέπει να επιπωθεί και να περάσει στην ιστορία πως η δυναμική παρέμβαση του Νομάρχη Αλέξανδρου Κακριμάνη ήταν εκείνη που συνέβαλε στην αποπεράτωσή του και την διάσωσή του από βέβαιη κατάρρευση. Το τελευταίο Κοινοτικό Συμβούλιο θεμελίωσε το έργο και ο ανάδοχος μηχανικός Γκόσιος Κύρκας προχώρησε στην κατασκευή του πέτρινου σκελετού και μετά την κατάργηση της Κοινότητας και την συνένωσή της στο Δήμο Κόνιτσας. Πριν την κατασκευή της στέγης το έργο σταμάτησε για λόγους για τους οποίους δεν είχε καμιά ευθύνη το Κοινοτικό Συμβούλιο Παλαιοσελλίου, του οποίου η θητεία είχε λήξει και η Κοινότητα είχε καταργηθεί. Το οικοδόμημα για τέσσερις συνεχείς χειμώνες έμεινε ξεσκεπαστο παραδομένο στην φθορά των αντίξωων καιρικών συνθηκών. Σώθηκε χάρις στην εμμονή και επιμονή του Νομάρχη Ιωαννίνων, ο οποίος ήταν διατεθειμένος να το επαναδημοπρατήσει ως Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση. Τελικά το ενέταξε στο Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα της Επαρχίας Κόνιτσας.

Ευχή όλων μας είναι το έργο να εγκαινιασθεί και να λειτουργήσει με επιχειρηματία κατά προτίμηση συντοπίτη ο οποίος πρέπει να έχει τουλάχιστον εμπειρία στην οργάνωση του ορειβατικού τουρισμού, γιατί η Κοιλιάδα του Αώου έχει την ανάγκη της παρουσίας ανθρώπων και στους δύσκολους μήνες του χειμώνα και όχι μόνο το καλοκαίρι.

Ερχόμαστε στο σπουδαιότερο έργο που είναι η έναρξη των εργασιών και των προσπάθειών για την διάσωση του Ιερού Ναού της Αγίας Παρασκευής. Είναι γνωστό κυρίως στους συγχωριανούς μου, πως το τελευταίο Κοινοτικό Συμβούλιο έδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τον ανωτέρω Ιερό Ναό ο οποίος πέραν του ότι αδιαμφισβήτητα αποτελεί μνημείο της Χριστιανικής λατρευτικής μας παράδοσης είναι και το μοναδικό κληροδότημα που απόμεινε μετά την πυρπόληση του χωριού από τους Ναζί κατακτητές.

Με την κατάργηση της Κοινότητας φάνηκε πως η υπόθεση διάσωσης του Ιερού Ναού είχε χαθεί. Εδώ εμφανίζεται ο Νομάρχης Ιωαννίνων που την υπόθεση αυτή την κάνει προσωπική του υπόθεση.

Στο προσωπικό μου αρχείο έχω αρκετά έγγραφα από την αλληλογραφία της Κοινότητας με το Υπουργείο Πολιτισμού καθώς και με την 8η Εφορία Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων. Από τα έγγραφα αυτά προκύπτει μια τεχνοκρατική αντιμετώπιση του προβλήματος χωρίς προσέγγιση και διείσδυση

στην υπαρξιακή διάσταση που αντιπροσωπεύει το εν λόγω μνημείο.

Ο Νομάρχης Αλέξανδρος Κακριμάνης προσεγγίζει το πρόβλημα πολύ διαφορετικά. Με την πρώτη ματιά κατανοεί την μνημειακή διάσταση του Ιερού Ναού αλλά δεν κοντοστέκεται σε αυτό. Αντιλαμβάνεται πως ο Ιερός αυτός Ναός στους χαλεπούς εκείνους καιρούς της σκλαβιάς δεν θα ήταν δυνατόν να ανεγερθεί αν δεν υπήρχε και ένας λαός με πίστη με αρχές, ιδανικά και αξίες. Ευθύς αμέσως αναλαμβάνει πρωτοβουλία συναισθανόμενος το χρέος του απέναντι στην ιστορία. Παράλληλα έχει και την βαθύτατη επίγνωση πως σήμερα ο λαός μας διέρχεται μία άνευ προηγουμένου υπαρξιακή κρίση. Σε αυτή την ρευστότητα των πάντων, η προστασία και η διάσωση των διαχρονικών μας παραδόσεων και αξιών φαίνεται πως είναι κάτι περισσότερο από αναγκαία. Αυτή ακριβώς είναι η ιδιόζουσα θέση του Νομάρχη Ιωαννίνων αναφορικά με την προστασία και την διάσωση των μνημείων. Πιστεύει ακράδαντα πως η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και της λατρευτικής μας παράδοσης αποτελεί ένα ισχυρό και αποτελεσματικό αντίδοτο στην ασύνειδη και εν πολλοίς ενσυνείδητη αλλοτρίωση του λαού μας για την οποία και ο ίδιος ο λαός έχει μερίδιο ευθύνης γιατί δεν προβάλλει την δικαιολογημένη αντίσταση.

Την χρονική αυτή στιγμή η εξυγίανση του υπεδάφους καθ' όλο το μήκος της

πρόσοψης του Ιερού Ναού έχει ολοκληρωθεί πλην όμως το πρόβλημα της απόκλισης από την κατακόρυφο παραμένει και πιο συγκεκριμένα με την μελέτη του κ. Φλίνδρα η απόκλιση το 1997 ήταν εξήντα πέντε εκατοστά σε σύνολο εβδομήντα πέντε εκατοστά που είναι το πάχος του τοίχου, δηλαδή για δέκα εκατοστά το όλο οικοδόμημα παραμένει εντός του κέντρου βάρους. Το στοιχείο αυτό ενισχύει την άποψη πως η διάσωση του Ιερού Ναού θα είναι οριστική εφόσον ακολουθήσει αντιστήριξή του ή οποιαδήποτε άλλη τεχνική εφαρμογή για την οποία λόγο έχουν οι ειδικοί και πριν από αυτούς τον λόγο τον έχει ο Νομάρχης Αλέξανδρος Κακριμάνης που θα βρεί τον τρόπο να ολοκληρώσει το όλο εγχείρημα διάσωσης του Ιερού Ναού της Αγίας Παρασκευής.

Για όλα αυτά τα έργα οι αρμόδιοι υπάλληλοι της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ιωαννίνων μόχθησαν και έδωσαν τον καλύτερο εαυτό τους. Αξίζει να γίνει αναφορά στον Δ/ντή Τεχνικών Υπηρεσιών Γεώργιο Βελογιάννη στη Αγαθή Βλαχιώτη στη Ιουλία Μαρκουλά στον Σωκράτη τον Μπατσά που επωμίσθηκε το δύσκολο έργο να φέρει τον δρόμο μέσα στον οικισμό και με επιτυχία έπεισε για την αναγκαιότητα του έργου τους ιδιοκτήτες αγροτεμαχίων μέσα από τα οποία περνούσε ο δρόμος. Επίσης αναφερόμαστε στον ανάδοχο του έργου του Ι. Ν. της Αγίας Παρασκευής Μιλτιάδη

Κουμπή και τον επιβλέποντα μηχανικό Νάκο Αργύρη για την άρτια από κάθε άποψη και έγκαιρη εκτέλεση της όλης επέμβασης.

Μια που μιλάμε για έργα στο Παλαιοσέλλι θα ήταν παράλειψη να μην αναφερθούμε στα έργα της Εκκλησιαστικής Επιτροπής από το έτος 1995 και εντεύθεν, τα οποία είναι πολλά και σημαντικά όπως η ανακατασκευή του κεντρικού Ι.Ν. Αγίου Νικολάου, η εκ θεμελίων κατασκευή του Εξωκκλησίου του Αγίου Γεωργίου, η ανακατασκευή της στέγης του Ι.Ν. Αγίας Παρασκευής, η μερική ανακατασκευή του Ι.Ν. Μεταμόρφωσης του Σωτήρα, η επέκταση και εκσυγχρονισμός του καταστήματος στην κεντρική πλατεία του χωριού ιδιοκτησίας του Ι.Ν. Αγίας Παρασκευής. Πέρα από τα ανωτέρω έργα η Εκκλησιαστική Επιτροπή έχει να επιδείξει πολλά άλλα δευτερεύοντα έργα αλλά και θαυμαστό ζήλο και αντοχή για περαιτέρω προώθηση και επίλυση προβλημάτων της Ενορίας. Για την ιστορία αναφέρουμε τους Εκκλησιαστικούς Επιτρόπους τον Γιάννη Αναγνώστου τον Γιάννη Τζίμα τον Δημήτριο Ρούβαλη τον Γιάννη Βαγενά καθώς και τον Ηλία Πίσα.

Η όλη αυτή πρόοδος των Εκκλησιαστικών πραγμάτων αντανακλά την εμπιστοσύνη που έχουν οι συγχωριανοί μου προς την Εκκλησιαστική Επιτροπή την οποία και ενισχύουν ηθικά και υλικά.

Νίκος Γαλιάνης

ΑΓΝΑΝΤΕΥΟΝΤΑΣ

Κύριε Διευθυντά

Σας ευχαριστώ για την παραχώρηση των σελίδων του έγκριτου περιοδικού σας και σας ευχαριστώ επίσης διότι επανειλημμένα μας παροτρύνετε να σας στέλνουμε νέα του χωριού μας

Ακούστε λοιπόν τη φωνή μας.

Στις 29-7-07 στην Αγ. Παρασκευή (Κεράσοβο) έγινε μια εκδήλωση για να τιμηθεί ο λιθοξόος, ο μάστορας, ο Πετράς, οι κτίστες της πατρίδας μας.

Μια εκδήλωση που τη χρωστούσαμε στους Κερασοβίτες μαστόρους, γιατί τώρα ακούστηκε ότι το Κεράσοβο είναι πράγματι κοιτίδα κτιστών. Πρώτη φορά μας τίμησαν και μάλιστα ολόκληρη σχεδόν η Ακαδημαϊκή κοινότητα της Ηπείρου, οι δάσκαλοι του Πανεπιστημίου μας και όχι μόνον. Και αυτό οφείλεται εν πολλοίς στον Νίκο Α. Τέντα, το Σταυραετό του Σμόλικα, όπως εύστοχα επισήμανε ο πρόεδρος του Συνεταιρισμού μας, που θα τον ευγνωμονούμε εσαεί γι' αυτή μας τη δικαίωση. Σεμνύνομαι να σε προσφωνήσω συμμαθητή μου, αγαπητέ Νίκο, πρόεδρε της Εταιρίας Λογοτεχνών Συγγραφέων Ηπείρου και να σε ευχα-

ριστήσω για την προσφορά του βιβλίου "Ηπειρωτικά Γράμματα" που η αφιέρωσή σου με τιμά.

Επίσης κ. Διευθυντά ευχαριστίες χρωστάμε και στον συγγραφέα μας Γιάννη Λυμπερόπουλο τον συν τοις άλλοις μεγάλο αντιστασιακό, που παραβρέθηκε στη γιορτή, όπως και το Δάσκαλο του Παντείου Χαρ. Γκούτο. Παρακάτω σας εκθέτω τους ομιλητές και σας παρακαλώ (φειδόμενος και του χώρου σας) να δημοσιεύσετε τις ομιλίες του Ν. Εξάρχου και Π. Τσούμπανου, ως και τις ευχαριστίες μας στο Δήμαρχο Χ. Εξάρχου για τις πρωτοβουλίες του και όχι μόνον.

Στην εκδήλωση μίλησε επίσης και ο εκπρόσωπος την πανηπειρωτικής Κώστας Χαρισιάδης με τα καλύτερα λόγια.

Στις 8-8 έγινε μια μεγάλη γιορτή στο κέντρο "Κάκας" με συμμετοχή του λαϊκού συγκροτήματος απ' τα Σελήνια Σαλαμίνας τους οποίους ευχαριστούμε, διότι αγάπησαν το χωριό μας και επανειλημμένα μας επισκέπονται, χάρη στον Κώστα Χαρισιάδη, που συμμετέχει στο συγκρότημα.

Παραβρέθηκαν εκεί οι Δημ. Σύμβουλοι Π. Γαργάλας και Ν. Εξάρχου, όπου ο τελευταίος μας παρουσίασε τους καλεσμένους του φοιτητές απ' όλον τον κόσμο, που ασχολούνται με τη

λαογραφία των Βαλκανικών χωρών.

Τελειώνοντας κ. Διευθυντά σας ενημερώνω ότι στις 9-8-07 άνοιξε στις αίθουσες του σχολείου μας έκθεση φωτογραφίας και ζωγραφικής Κερασοβιτών καλλιτεχνών, που μας εξέπληξε όλους μας για το πόσα καλά κρυφά ταλέντα υπάρχουν στον τόπο μας.

Ομιλία Ν. Εξάρχου

Ερμηνεύοντας τα αισθήματα των απανταχού Κερασοβιτών σας υποδεχόμαστε με μεγάλη χαρά στο χωριό μας.

Η Αγία Παρασκευή (πρώην Κεράσοβο) είναι κτισμένη στους πρόποδες του Σμόλικα σε υψόμετρο 1000 m. Είναι μια ορεινή κοινότητα, από πολλών ετών η μεγαλύτερη σε πληθυσμό στην επαρχία Κόνιτσας.

Το χωριό μας έχει διακριθεί σε όλους τους εθνικούς αγώνες. Είναι από τα πρώτα χωριά που ξεσηκώθηκαν εναντίον των Τούρκων το 1912-13, και συμμετείχε ενεργά, πρωτοπόρα, αγωνιζόμενο για τα δίκαια του Έθνους.

Ο αγροτικός σύνδεσμος έχει ιδρυθεί το 1935 ως αναγκαστικός με νόμο του Βενιζέλου, και μέσω αυτού οι κάτοικοι αγωνίζονται με τη βασική αρχή:

“όλα για όλους” και “τίποτε για κανέναν ξεχωριστά”. Με τον κοινωφελή τρόπο λειτουργίας του, έχει βοηθήσει τα μέγιστα, εκεί που το κράτος μας,

μέσω των κυβερνήσεων, δεν μπορούσε ή δεν ήθελε να βοηθήσει.

Δυστυχώς όμως πολλοί από τους αγώνες που έχουμε δώσει, δεν δικαιώθηκαν γιατί δεν είχαμε ανθρώπους στον κρατικό μηχανισμό.

Στον τομέα της μαστορικής τέχνης οι Κερασοβίτες έχουν δώσει δείγματα σε όλα τα μέρη της χώρας. Πελοπόννησο-Στερεά Ελλάδα κυρίως στην Απική-Θεσσαλία-Μακεδονία, προ και μετά τον πόλεμο.

Στο χωριό μας όμως επειδή κατολισθαίνει δυστυχώς ενώ είχαμε πολλά σπίτια παραδοσιακά, αναγκαστήκαμε να τα ξαναφτιάξουμε με πιο σύγχρονες μεθόδους.

Σώζονται όμως αρκετά οικήματα δείγματα της μεγάλης τέχνης των παλιών μαστόρων: σχολεία-κοινοτικά κτίρια-εκκλησίες-ιδιόκτητα σπίτια που εμείς οι νεότεροι προσπαθούμε να συντηρήσουμε χωρίς να επέμβουμε στο βασικό αρχιτεκτονικό τους σχεδιασμό.

Ειδικά μετά την δεκαετία του 60, όταν οι περισσότεροι κάτοικοι έφυγαν για τα μεγάλα αστικά κέντρα, οι Κερασοβίτες μαστόροι συνέχισαν να δείχνουν την τέχνη τους κυρίως στο νομό Απικής-Κορινθίας, στα Γιάννενα και αλλού, όπου έχουν ιδρύσει και αδελφότητες, πολιτιστικούς συλλόγους.

Πολλοί εξελίχτηκαν σε κατασκευα-

στές και αυτή τη στιγμή στην Αθήνα, οι κατασκευαστικές εταιρείες των κερασοβιτών είναι από τις μεγαλύτερες.

Πιστεύω ότι στα χρόνια που έρχονται, οι νέοι του χωριού καταλαμβάνοντας θέσεις και στον κρατικό μηχανισμό, γιατί το χωριό εδώ και χρόνια διακρίνεται και από τις πολλές επιτυχίες στον τομέα των γραμμάτων με όρεξη και ζήλο, θα αναδείξουν αυτά που δεν μπόρεσαν οι γονείς μας, καταγράφοντας σε όλη την Ελλάδα τα πολλά έργα των Κερασοβιτών μαστόρων.

Ήδη ο τέως πρόεδρος της αδελφότητας Αθηνών Σαμαράς Δημήτριος έχει κάνει αξιόλογη προσπάθεια.

Η δε αδελφότητα Αθηνών "ΤΟ ΚΕΡΑΣΟΒΟ" επί προεδρίας Κισάκη Βασιλείου το 1985 έχει εκδόσει Βιβλίο με τη λαογραφία και τα έθιμα του χωριού το οποίο θα σας δοθεί ως ενθύμιο της συμμετοχής σας στη σημερινή εκδήλωση.

Εκδίδει πάντα εφημερίδα ώστε να μαθαίνουν την ιστορία και τα νέα του χωριού οι απανταχού Κερασοβίτες.

Κύριε Τέντα (φίλε του Κερασόβου) με την ενέργεια και την επιμονή σας η σημερινή εκδήλωση που αφορά τον Ηπειρώτη Λιθοξόο να γίνει στο Κεράσοβο βοηθήστε να αναδείξουμε περισσότερο το γνωστό σε όλη την Ελλάδα

χωριό μας.

Σας ευχαριστούμε όλους για την συμμετοχή σας.

Λόγος που εκφώνησε ο πρόεδρος των Συνεταιρισμού Κ.Χ. κ. Παντελής Τσούμπανος, ο «Νέστορας» και επί ένα τέταρτο του αιώνα στα πράγματα του Συν/σμού όπου πρόσφερε "τα μάλα" και που τα αποτελέσματα άρχισαν να φαίνονται πλέον και με την εισροή εσόδων από το Υ/Ηλεκτρικό εργοστάσιο του χωριού μας, έργο των άοκνων προσπαθειών όλου του Δ.Σ. του Συνεταιρισμού.

Εκ μέρους τους Δ.Σ. του Συνεταιρισμού Κ.Χ. που το αποτελούν οι κ. Αθανάσιος Σιάφης, Θωμάς Τζίνας, Νίκος Γαλάνης και Νίκος Εξάρχου, που με τις άοκνες προσπάθειές του προσφέρει τα μέγιστα στο Συνεταιρισμό και στο χωριό, σας ευχαριστούμε για την παρουσία σας.

Ευχαριστώ το σταυραετό του Σμόλικα, το δικό μας Νίκο Τέντα που με τη μεγάλη του αγάπη για τον τόπο αυτό, έφερε σήμερα κοντά μας τόσους σοφούς ανθρώπους. Πιστεύω πως είναι η πρώτη φορά που το χωριό μας τιμάται με τέτοιες προσωπικότητες, με αυτό το μέγεθος των γνώσεων. Κύριοι, σας ευχαριστώ για μια ακόμη φορά.

Σας είμαστε ευγνώμονες. Να έρχεστε όταν μπορείτε, σας έχουμε ανάγκη. Σας αγαπήσαμε από τα βάθη της ψυχή μας γι' αυτά τα ωραία που μας είπατε.

Νίκο μου, εκλεκτέ αδελφέ μας, καμάρι του λαού μας, στις προτάσεις και τις παραινήσεις σου, οι νέοι του χωριού μας θα ανταποκριθούν, γιατί και το

χωριό τους αγαπούν και τους γονείς και τους προγόνους τους τιμούν.

Σας ευχαριστώ για άλλη μια φορά και πιστεύω και εύχομαι η εκδήλωση αυτή να γίνει θεσμός. Ο Συν/σμός Κ.Χ. και όλοι οι Κερασοβίτες θα βοηθήσουν σε αυτή την προσπάθεια.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

19. 00 Χαιρετισμός Χαρ. Εξάρχου, Δημάρχου Κόνιτσας
Χαιρετισμός **Ν. Εξάρχου** , Δημ. Συμβούλου
Χαιρετισμοί Επισήμων
- 19.15 **«Αναφορά στο μάστορα της Πέτρας»**
Εισηγητής **Χρήστος Μασσαλάς**, Καθηγητής Πανεπιστημίου
Πρόεδρος Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας
τ. Πρύτανης Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
- 19.30 **Από τη χειρόγραφη εντολή: (χτίστε τα πάντα)!**
Εισήγηση **Δρ. Μιχ. Αράπογλου**, Αρχιτέκτονα - Ανθρωπογεωγράφου
- 20.00 **Το «Μαστορόπουλο» στην ποίηση του Ηπειρώτη Γιώργου Κοτziούλα**
Εισήγηση **Νίκου Α. Τέντα**, ποιητή-Προέδρου ΕΛΣΗ
- 20.15 **Συντεχνίες Κτιστών. Μια αρχαία παράδοση.**
Εισήγηση **Σπ. Εργολάβου**, φιλολόγου-Αντιπροέδρου ΕΛΣΗ
- 20.30 **Ο Μάστορας απ' τα Μαστοροχώρια**
Απαγγελία ποιήματος από τον ποιητή - καθηγητή Πανεπιστημίου
Γιάννη Μότσιο
- 20.35 Αντιφώνηση προέδρου Αγροτικού Συνετ. **Παντελή Τσούμπανου**
- 20.40 Δεξίωση με τοπικά εδέσματα
- Συντονιστής εκδήλωσης: **Μ. Αράπογλου**, συγγραφέας
Παρουσίαση: **Στεφ. Ντόβας**, συγγραφέας- δημοσιογράφος

Πάδες - Ανω Μαχαλάς (Τοπωνυμίες και εθίματα)

ΠΑΔΕΣ: Μερική άποψη του Μεσαίου μαχαλά του χωριού με τα πέτρινα διώροφα σπίτια, με τα κεντρικά χτίρια πριν το ολοκαύτωμα του χωριού από τους Γερμανούς του Χίτλερ το 1943.

Και η ιστορία ορισμένων σημείων που πρέπει σήμερα να καθήσουμε να κρίνουμε τα λάθη, και να προσπαθήσουμε να μην επαναληφθούν, να μην καταργήσουμε την Ιστορία μας και να μην καταστρέψουμε σύμβολα για προσωπικούς λόγους και μόνο.

Αυτοί που τα κατασκεύασαν άφηναν το όνομά τους, εμείς τους διαγράψαμε. Παραθέτω την ονομασία και την χρήση ορισμένων κτιρίων.

1. Κεντρική Εκκλησία Πάδων: Κοιμήσεως της Θεοτόκου χτίστηκε το έτος 1784. Στο προαύλιο υπάρχει ο αιωνόβιος πλάτανος με τον παχύ ίσκιο, χρυσιμεύει δε και ως Καμπαναριό. Η εκκλησία γιορτάζει 15 Αυγούστου επιτριήμερο με λαμπρότητα προς τιμήν της Παναγίας μας. Εορταστική ατμόσφαιρα, χοροί με παραδοσιακά όργανα και τοπικές ενδυμασίες.

Εκείνες τις ημέρες καταφθάνουν πατριώτες αλλά και ξένοι απ' όλη την Ελλάδα για προσκύνημα της Ιερής εικόνας της "ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΜΑΣ" αλλά και

να αναπνεύσουν τον αέρα της ιδιαίτερης πατρίδας τους.

Και λένε (ΒΗΝΕ ΜΟΥ ΤΟΥ ΛΟΚΛΟΥ ΑΝΟΣΤΡΟΥ) ήρθαμε στο δικό μας τόπο.

2. Αρρεναγωγείο Πάδων: Χτίστηκε το 1901 με χρήματα των ΠΑΔΙΩΤΩΝ χορηγούντος δε και του Ιερομονάχου ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ όπου προς τιμήν και μνήμη του πήρε το όνομά του και η έμπροσθεν του κτιρίου πλατεία (ΠΛΑΤΕΙΑ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ)

Κάνκε από τους Γερμανούς το 1943. Αργότερα με την προστασία των νεωτέρων παδιωτών το επανέφεραν στην προτέραν μορφή του και λειτούργησε ως δημοτικό σχολείο αρκετά χρόνια.

Σήμερα είναι ξενώνας και το κεντρικό καφενείο του χωριού σε άριστη κατάσταση. Το έτος 1950-1954 είχε μαθητές και μαθήτριες πάνω από εξήντα πέντε με δύο δασκάλους τον κ. ΚΩΝ/ΝΟ ΚΥΡΙΑΚΗ και την κα ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ ΚΥΡΙΑΚΗ (με σεβασμό στα πρόσωπά τους).

3. Καφενείο Τζουβέκα (Παραδοσιακό): Φρέσκο καφέ, τσάι βουνίσιο και τσίπουρο-κρασί ντόπιο, απολάμβαναν ντόπιοι και επισκέπτες καθισμένοι στις παραδοσιακές καρέκλες εκείνης της ε-

ποχής και τα ξύλινα τραπεζάκια.

4. Μελέκο: Το χτίριο όπου στεγάζονταν το τμήμα χωροφυλακής εκείνης της εποχής για την τάξη και προστασία στο χωριό μετά την απελευθέρωση από τους Τούρκους το 1913.

5. Καρακόλε: Τούρκικη λέξη φυλάκιο και παρατηρητήριο τούρκικο. Από εκεί μπορούσε κανείς να ελέγξει όλες τις γύρω περιοχές, δρόμους, μονοπάτια και τις γύρω βουνοκορφές και λαγκάδια:

6. Νεκροταφείο: Διακρίνεται η θολωτή πέτρινη πόρτα, δείχνει πόσο σεβασμό και ευλάβεια έτρεφαν οι πρόγονοί μας στους αποβιώσαντες.

7. Αποθήκη-Κρεοπωλείο: Αμυδρά φαίνεται το χτίριο όπου υπήρχε το κρεοπωλείο του χωριού καθώς και η αποθήκη όπου υπήρχαν βαρέλια κρασιών που αποθήκευαν τα κρασιά της εκκλησίας με σταφύλια που μάζευαν από τα ιδιόκτητα αμπέλια.

8. Αγία Παρασκευή: Το παραδοσιακό εκκλησάκι της Αγίας Παρασκευής με το θεόρατο πλατάνι στο προαύλιο της. Ένα εκκλησάκι με περίσσια ομορφιά και Ιστορία. Το κατεδάφισαν αλλά δεν μπορώ να καταλάβω γιατί η ανέγερσή του έγινε σε άλλο οικόπεδο;

9. Μπεσερίκα: Αμυδρά φαίνεται στην φωτογραφία η “ΜΠΕΣΙΡΙΚΙΚΑ” Ήταν η πρώτη Εκκλησία του χωριού

προς τιμήν του Αγίου Νικολάου. Την χτίσανε οι πρώτοι κάτοικοι που εγκαταστάθηκαν στο χωριό. Οι πρόγονοί μας εκκλησιάστηκαν και βαπτίστηκαν και παντρεύτηκαν σ’ αυτήν την μικρή κατανυκτική εκκλησία. Αργότερα όταν το χωριό κήκε από τους Γερμανούς το 1943 χρησίμευσε ως σχολείο και κοινοτικό γραφείο. Το σεβάστηκαν οι Τούρκοι εκείνης της εποχής πριν το 1913 που απελευθερώθηκε ο τόπος, άντεξε στα χρόνια. Αλλά κάποιοι το κατεδάφισαν με την δικαιολογία να ανοίξει ο χώρος της πλατείας, γκρέμισαν ένα παραδοσιακό μνημείο, του χωριού, μια Ιστορία έσβησε.

10. Μία πέτρα με Ιστορία: Ήταν η πέτρα που όταν πέρασε ο Άγιος Κοσμάς από το χωριό μας και μαζεύτηκαν οι κάτοικοι γύρω του, αυτός όπως λέγεται σ’ αυτήν την μαύρη πέτρα ανέβηκε και μιλούσε απλά για την πίστη την Αγία και της Πατρίδος την ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ.

Και την αγάπη· και οι τότε χωριανοί τον άκουγαν με σεβασμό και προσοχή. Δεύτερον αυτή η πέτρα ήταν η πέτρα του Αποχαιρετισμού των ξένων, γνωρίζουμε όλοι ότι οι Ηπειρώτες και χωριανοί μας ήταν ταξιδεμένοι, ο τόπος φτωχός δεν μπορούσε να τους θρέψει, Όταν λοιπόν έφευγαν οι δικοί τους, τους ξεπροβόδизαν μέχρι αυτή

την πέτρα όπου γινόταν ο αποχαιρετισμός, με υπόσχεση πάντα ότι γρήγορα θα ξαναεπιστρέψουν.

Και αυτή η πέτρα δεν είχε την καλύτερη τύχη. Κάποιο μηχάνημα την άδειασε στην πλαγιά, άλλη μια ιστορία χάθηκε.

Αλήθεια ρωτώ εκείνους που έδωσαν την εντολή, τι τους εμπόδιζε; Δεν μπορούσαν να βλέπουν τίποτε παλαιό ιστορικό μπροστά τους; "Κρίμα" Μια φωτογραφία τραβηγμένη στις 16/8 /1957 α-

πό αριστερά: 1) ΜΕΣΣΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΟΥ ΣΤΕΡΓΙΟΥ, 2) ΧΡΥΣΙΚΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ, μαθητές τότε γυμνασίου. Η τελευταία φωτογραφία αυτής της πέτρας ίσως στην θέση της. Με το γκρέμισμα αυτής της πέτρας άρχισε και η κατηφόρα του χωριού γράφει στο βιβλίο του ο συχωρεμένος ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΝΤΑΝΗΣ. Εύχομαι με αγάπη να επανέλθει το χωριό στην θέση του.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΣΣΗΣ

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ & ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΟΥ ΑΗΛΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗΣ

Με ιδιαίτερη επιτυχία πραγματοποιήθηκαν οι τριήμερες εκδηλώσεις στη γιορτή του Αηλιά στη Βούρμπιανη. Ο εορτασμός ξεκίνησε με τον εσπερινό το απόγευμα της Πέμπτης, παραμονή του Αηλιά. Συνεχίστηκε την επόμενη μέρα το πρωί 20 Ιουλίου με την πανηγυρική θεία λειτουργία στο Ιερό Ναό της Κοιμήσεως της Θεοτόκου. Το πρωί του Σαββάτου 21 Ιουλίου, πλήθος κόσμου ανέβηκε στην κορυφή του βουνού στο εξωκκλήσι του Αηλιά, όπου τελέστηκε από τον πατέρα Δημήτριο θεία λειτουργία και αρτοκλασία. Μετά το πέρας της θείας λειτουργίας προσφέρθηκαν από τον Πολιτιστικό Σύλλογο στους παρευρισκόμενους στον περίγυρο της εκκλησίας και κάτω από τους ήχους παραδοσιακής μουσική χωριάτικη πίτα που παρασκευάστηκε στη Βούρμπιανη, αναψυκτικά και γλυκά.

Κατηφορίσαμε στο χωριό ανανεώνοντας το ραντεβού μας το βράδυ της ίδιας μέρας στην πλατεία του χωριού.

Πράγματι στην κατάμεστη πλατεία του χωριού, στήθηκε ένα τρικούβεργο παραδοσιακό πανηγύρι. Ο αειθαλής Μιχάλης Πανουσάκος μάγεψε με το κλαρίνο του και το κέφι εκτινάχτηκε στα ύψη. Η παρουσία τόσο των Βουρμπιανιτών, όσο και πολλών κατοίκων του Δήμου Μαστοροχωρίων αλλά και της ευρύτερης περιοχής της Κόνιτσας ήταν εμφανής και μας εξέπληξε ευχάριστα. Ο ήλιος είχε ήδη ανατείλει αλλά ο ήχος του κλαρίνου δεν είχε ακόμη δύσει.

Από αυτήν εδώ τη στήλη θέλουμε να ευχαριστήσουμε όλους όσους μας τίμη-

σαν με την παρουσία τους. Η συμμετοχή τους και τα ευμενή και θετικά τους σχόλια, μας ενθαρρύνουν να συνεχίσουμε το έργο του Πολιτιστικού Συλλόγου.

Για τον Πολιτιστικό Σύλλογο
Βούρμπιανης

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΔΗΜΑΡΑΤΟΥ

ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ 6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2007

Η γιορτή της μεταμορφώσεως του Σωτήρος. Όπως κάθε χρόνο, έτσι κι εφέτος έγινε στο χωριό μας στο Μοναστήρι Κόνιτσας το παραδοσιακό μας πανηγύρι. Κάναμε ένα πολύ όμορφο, κεφάτο, γλέντι, παρόλο που ο καιρός τα χάλασε λιγάκι.

Είχε πολύ κόσμο και καλή περιποίηση από το χωριανό μας Βαγγέλη Βέργο που εξακολουθεί να κρατά το μαγαζί και έχει γίνει γνωστός για τα παραδοσιακά εδέσματα που προσφέρει.

Όσοι έχετε έλθει το γνωρίζετε και όσοι δεν ήλθατε αξίζει να μας επισκευθείτε να το γνωρίσετε. Θα μείνετε ενθουσιασμένοι από το περιβάλλον, την περιποίηση και το ήσυχο παραδοσιακό γλέντι που γίνεται με το γνωστό και εκλεκτό συγκρότημα του Μιχάλη Πανουσάκου χωρίς μεγάφωνα και τραγουδιστές. Γλεντήσαμε παραμονή και ανήμερα 5 και 6 Αυγούστου και έμειναν όλοι ευχαριστημένοι.

Ευχαριστούμε όσους παρεβρέθησαν, τους ευχόμαστε να είναι καλά και τους περιμένουμε του χρόνου την ίδια μέρα.

ΑΠΟ ΤΟ Δ.Σ. ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΤΗΣΙΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΤΩΝ ΕΥΕΡΓΕΤΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗΣ

Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος στις 15 Αυγούστου, στον ιερό ναό κοιμήσεως της Θεοτόκου, έγινε η τελετή μνημοσύνου του Μεγάλου μας Ευεργέτη ΧΑΡΙΣΗ ΖΗΚΟΥ και όλων των άλλων αποβιωσάντων Ευεργετών και δωρητών του χωριού μας.

Στην τελετή σύμφωνα με την επιθυμία του μεγάλου ευεργέτη μας, παραβρέθηκαν όλοι οι κάτοικοι του χωριού μας και φίλοι της Βούρμπιανης που έτυχε να βρίσκονται στη γενέτειρά μας.

Την Επιτροπή Διαχείρισης του Κληροδοτήματος, εκπροσώπησε το μέλος, κ. Γεώργιος Γκιώκας ο οποίος στο λόγο του είπε:

Αιδεσιμότητα.

Κύριε Δήμαρχε της Γλυφάδας του νομού Αττικής.

Αγαπητό εκκλησίασμα.

Σήμερα που η Εκκλησία μας γιορτάζει την κοίμηση της Θεοτόκου είμαστε κι εμείς όλοι εδώ στον ιερό τούτο χώρο της Παναγίας μας, για να αναπέμφουμε την οφειλόμενη δέηση στο Μεγαλοδύναμο, περί αναπαύσεως των ψυχών των Ευεργετών και δωρητών του χωριού μας.

Τιμούμε το Χαρίση Ζήκο και τη Σύζυγό του Ελένη.

Τιμούμε τους Αλέξη Τράντα-Δημήτριο Τζόγια.

Χρήστο Ψύλλα - Ζήση Κιτσαντώνη

Απόστολο Στράτο - Ζήση Σωτήρη
Θεμιστοκλή Πάνο - Ρίζο Ζήκο
Βασίλειο Μελά - Νίκο Παπασωτηρίου

Βασίλειο Χρήστου
και την Ευγενία Σόμπολα-Τζόγια.
Τιμούμε και τους πνευματικούς μας ευεργέτες:

Χαράλαμπο Ρεμπέλη - Ιωάννη Γκιώκα

Παπαμάρκο Οικονόμου - Γεώργιο Φούντο

Ευδοκία Φούντου

Και Ευθαλία Οικονόμου - Θεοδοσιάδου η οποία ήλθε από την Κωνσταντινούπολη το 1890 και οργάνωσε το Παρθεναγωγείο στη Βούρμπιανη και με δική της επιθυμία, δίδαξε δωρεάν.

Τιμούμε και τον ιατρό Νικόλαο Οικονόμου ο οποίος μέχρι το τέλος της Ζωής του δεν απομακρύνθηκε από τη Βούρμπιανη προσφέροντας στην υγεία των κατοίκων του χωριού μας αλλά και των κατοίκων όλων των χωριών της περιοχής μας.

Τιμούμε και το λογοτέχνη, ερευνητή, λαογράφο, ιστοριοδίφη και δημοσιογράφο Αναστάσιο Ευθυμίου, που με την πένα του μέσα από τα έντυπα του ημερήσιου τύπου των Ιωαννίνων και ιδιαίτερα του τύπου της διασποράς, φρόντιζε για την προβολή του χωριού μας.

Τιμούμε και όλους εκείνους που έφυγαν από το μάταιο τούτο κόσμο και προσέφεραν από το υστέρημά τους, για το χωριό μας τη Βούρμπιανη.

Όλους μαζί και έναν έκαστο χωριστά, τους βλέπουμε εδώ με τα μάτια της ψυχή μας δηλώνοντάς τους ότι, τους τιμούμε και θα τους τιμούμε, τους θυμόμαστε και θα τους θυμόμαστε πάντοτε με αισθήματα ευγνωμοσύνης και θα προσευχόμαστε όπως ο Μεγαλοδύναμος εντάξει τις ψυχές τους, εν σκηνές δικαίων.

Η σημερινή εικόνα από την παρουσία όλων μας, στον ιερό τούτο χώρο της Παναγίας μας είναι εικόνα, για να μαθαίνουν οι νεώτεροι και να θυμόμαστε με συγκίνηση οι μεγαλύτεροι.

Με την παρουσίασ μας εδώ σήμερα αγαπητοί μου Συγχωριανοί, δεν κάνουμε τίποτα περισσότερο από την επιθυμία του αείμνηστου ευεργέτη μας Χαρίση Ζήκου να είμαστε τούτη την ώρα όλοι εδώ όχι γιατί ο ίδιος ήταν φιλόδοξος, αλλά για παράδειγμα προς μίμηση, αλλά και τίποτε περισσότερο από αυτό που μας επιβάλλει η συνείδησή μας, να ανανεώνουμε κάθε χρόνο την ευγνωμοσύνη που αισθανόμαστε για τη μεγάλη του προσφορά. Μια προσφορά που ήταν, είναι και θα συνεχίσει να είναι πολύτιμη, για τη μελλοντική ανάπτυξη της ξεχασμένης μετά τον πόλεμο, από την πολιτεία Βούρμπιανης.

Οι ευεργέτες και οι δωρητές του χωριού μας δεν απέθαναν, αλλά ζουν στα έργα της αγάπης των. Οι πατριωτικές χειρονομίες τους, αλλά και τα ονόματά τους χαράχθηκαν βαθιά στις καρδιές όλων μας και γι' αυτό δεν θα τους ξεχάσουμε ποτέ, όχι μόνον εμείς, αλλά και οι μελλοντικές γενιές μας.

Ας είναι αιωνία η μνήμη τους.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΥΓΕΝΕΙΣ ΧΕΙΡΟΝΟΜΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗ

Η Επιτροπή Διαχείρισης του Κληροδοτήματος Χαρ. Ζήκου, αισθάνεται την υποχρέωση να εκφράσει και δημοσίως τις ευχαριστίες, στην κυρία Αγγελική Μούσιου, η οποία κατέθεσε στον τραπεζικό λογαριασμό του Κληροδοτήματος, το χρηματικό ποσό των 500 ευρώ, στη μνήμη του αγαπημένου της συζύγου και Συγχωριανού μας, αείμνηστου Δημοδιδάσκαλου Χριστόφορου Μούσιου, για την επισκευή του ιερού ναού Αγίου Γεωργίου Βούρμπιανης.

Τέτοιες χειρονομίες τιμούν, προσφέροντας οικονομική ενίσχυση για τη γενέτειρά μας και είναι το καλύτερο και αιώνιο μνημόσυνο, για τις ψυχές των αγαπημένων τους προσώπων.

Για την Επιτροπή Διαχείρισης
Γεώργιος Γκιώκας

15 ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΣΤΗ ΛΑΓΚΑΔΑ

Όπως κάθε καλοκαίρι έτσι και φέτος το 2007 η Αδελφότητα Λαγκαδιωτών οργάνωσε μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις στο χωριό με παραδοσιακή δημοτική ορχήστρα και μια λαϊκή βραδιά για τους νέους με λαϊκή ορχήστρα και μπορούμε να πούμε ότι υπήρξε πολύ κέφι και μεγάλη συμμετοχή. Νομίζω ότι ήταν η μοναδική χρονιά που είχε τόσο κόσμο το χωριό μας.

Φέτος ήρθαν στο χωριό, έστω και για λίγες ημέρες, χωριανοί οι οποίοι είχαν να έρθουν 20 χρόνια. Αυτό δείχνει όλο και περισσότερο ότι όσο και αν η ξενιτιά μας πάντρεψε κάποια

στιγμή χωρίζουμε απ' αυτήν και γυρίζουμε εκεί που η αγάπη μας είναι πολύ μεγάλη, εκεί που είδαμε το πρώτο φως, εκεί που μπουσουλίσαμε, εκεί που ανδρωθήκαμε δηλαδή στο χωριό μας. Να ευχηθούμε κάθε χρόνο να είμαστε ακόμα περισσότεροι.

Στις 17-8-07 πραγματοποιήθηκε στην πλατεία του χωριού Γενική Συνέλευση της Αδελφότητας η οποία είχε ως κύριο θέμα εργασιών της το απολογισμό του Δ.Σ. και την ανάδειξη νέου Δ.Σ. και εξελεγκτικής επιτροπής.

Το νέο **Διοικ. Συμβούλιο** της Αδελφότητας Λαγκαδιωτών συνήλθε σε σώμα όπως παρακάτω:

1. Αριστείδης Μπλιθικιώτης: Πρόεδρος
 2. Παναγιώτης Φ. Νάτσης: Γεν. Γραμματέας
 3. Μαρίνα Μπλιθικιώτη: Ταμίας
 4. Αθανάσιος Νάτσης: Αντιπρόεδρος
 5. Ιωάννης Μπλιθικιώτης: Υπεύθυνος Δημ. Σχέσεων
 6. Βασίλειος Κατσιώτας: Αναπλ. Γραμματέας
 7. Ηλίας Νάτσης: Αναπλ. Ταμίας
- Αναπληρωματικά Μέλη: Κίση-Ντίνη Ζωή και Κων/νος Π. Νάτσης.

Εξελεγκτική Επιτροπή

1. Νάτσης Βασίλειος του Χρήστου
2. Μπλιθικιώτης Κων/νος του Θωμά
3. Τσιούτσιος Αλέκος του Φωτίου

Το νέο Δ.Σ. της Αδελφότητας όρισε αντιπροσώπους σε όλη την Ελλάδα για να μπορεί ο κάθε συγχωριανός να απευθυνθεί για την συνδρομή του.

1. Λαγκάδα: Παναγιώτης Μπλιθικιώτης
2. Κόνιτσα: Χαράλαμπος Μπλιθικιώτης
3. Ιωάννινα: Κων/νος Θ. Μπλιθικιώτης
4. Θεσσαλονίκη - Ξάνθη: Χαράλαμπος Κληματάς
5. Λάρισα - Βόλος: Φανή Νάτση
6. Ηγουμενίτσα - Φιλιάτες: Αλέκος Τσιούτσιος
7. Πρέβεζα: Δήμητρα Αδάμου
8. Κέρκυρα: Δημήτριος Ι. Ντίνης
9. Αγρίνιο: Κων/νος Σδούκος

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας στέλνει τους χαιρετισμούς, στους απανταχού ευρισκόμενους φίλους και συγχωριανούς και εύχεται σε όλους υγεία, καλή προκοπή και γρήγορο αντάμωμα στο χωριό.

Τελειώνοντας θέλουμε να αποτίνουμε φόρο τιμής σε τρεις συγχωριανούς μας που έφυγαν από τη ζωή, μέσα σε λίγους μήνες το 2007, ήτοι στον Πρώην Γραμματέα της Κοινότητας Ιωάννη Ντίνη, στον πρώην Πρόεδρο της Κοινότητας Βασίλη Ντίνη και του πρώην πρόεδρο της Αδελφότητας Αχιλλέα Νάτση και στη μνήμη τους προσφέρουμε στο περιοδικό η «ΚΟΝΙΤΣΑ» το ποσό των 50 ευρώ.

Ευχαριστούμε για τη φιλοξενία

Για το Δ.Σ.

Παν. Φ. Νάτσης

Dr. ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΓΚΟΣ

Οδοντίατρος - Ενδοδοντολόγος
Λέκτορας Οδοντιατρικής Α.Π.Θ.

Ι. ΔΡΑΓΟΥΜΗ & ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΗΛ. 2310 265168
(ΒΑΜΒΑΚΑ 1) ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΚΙΝ. 6977032376

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΤΣΑΝΟΥ-ΖΕΥΓΟ

Συμβολαιογράφος

ΑΒΕΡΩΦ - ΚΟΝΙΤΣΑ ΤΗΛ. ΟΙΚΙΑΣ: 26510 93
ΤΗΛ.: 26550 22529 ΚΙΝ.: 6945182799

ΕΡΜΙΟΝΗ Π. ΝΤΕΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Δικηγόρος

ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ 6-8 ΤΗΛ.: 210 3633310-11-12
105 ΟΡΟΦΟΣ FAX.: 210 3637894
106 79 ΑΘΗΝΑ ΚΙΝ.: 6976 112904

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Οικόπεδο 3.600 τ.μ.
στην Κ. Κόνιτσα
(δίπλα στον παιδικό Σταθμό)

Πληροφορίες:

ΤΗΛ.: 26550 22545

ΤΑ ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΤΙΚΑ 2007

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και το φετινό καλοκαίρι και συγκεκριμένα στις 10 Αυγούστου 2007 ημέρα Παρασκευή, ο Σύλλογος Ασημοχωριτών Αθηνών οργάνωσε εξαιρετική Δημοτική βραδιά στο Ασημοχώρι.

Με τίτλο "τα Ασημοχωρίτικα 2007" διαφήμισε την εκδήλωση αυτή ποικιλοτρόπως δια της εφημερίδος των Ιωαννίνων "ΠΡΩΙΝΑ ΝΕΑ" επί 20ήμερο, δια του ραδιοφωνικού σταθμού "ΡΑΔΙΟ ΗΠΕΙΡΟΣ" επί 15ήμερο και πολλές φορές το 24ώρο και δια της επικολλήσεως εγχρώμων γιγαντοαφισών στην πόλη της Κόνιτσας καθ' οδόν προς τα περισσότερα χωριά της επαρχίας Κόνιτσας και σχεδόν σε όλες τις πλατείες των χωριών της περιοχής. Οι αφίσες παρίσταναν τους μεγάλους κλαρινίστες Κώστα Χαλκιά και Κώστα Βέρδη και τον πανελληνίως πασίγνωστο μεγάλο ηπειρώτη τραγουδιστή Σάββα Σιάτρα ο οποίος τραγούδησε όλη τη βραδιά με μεγάλη επιτυχία. Αποτέλεσμα, από την μεγάλη καμπάνια διαφήμισης που έγινε και με τα λαμπερά παραπάνω ονόματα καλλιτεχνών, υπήρξε η πρωτοφανής κοσμοσυρροή που κατά τους αντικειμενικούς παρατηρητές τα άτομα που προσήλθαν

στην εκδήλωση υπερέβησαν τα 600 όπως τούτο συμπεραίνεται και από την κατανάλωση των φαγώσιμων και των ποτών. Αυτά όλα συνέβησαν στο μικρό Ασημοχώρι. Η δημοτική βραδιά ήταν ανεπανάληπτη γιατί η περίτεχνη δημοτική μουσική και ο μοναδικός τραγουδιστής Σάββας Σιάτρας συντέλεσαν ώστε να υπάρξει ένα ολονύκτιο ξεφάντωμα με τραγούδια και χορούς.

Η εκδήλωση άρχισε στις 9.30 βραδινή με ολιγόλεπτη αλλά μεσιτή από νοήματα ομιλία του προέδρου Στέφανου Νούτση και τον χορό τον άνοιξε ο πασίγνωστος επίτιμος πρόεδρος του Συλλόγου Χριστόδουλος Χολέβας ο οποίος χόρεψε το "Ας Αμάν" που είναι ο μοναδικός που τον χορεύει και με αυτόν τον χορό τον γνωρίζει όλη η Ηπειρωτική παροικία των Αθηνών, διότι τον χορεύει σ' όλα τα σαλόνια των μεγάλων ξενοδοχείων των Αθηνών που γίνονται ηπειρωτικοί χοροί.

Στην συνέχεια συνεχίστηκε ο χορός μέχρι τις 5 πρωινή - Η επιτυχία ήταν μοναδική, και η δημοτική αυτή εκδήλωση του Ασημοχωρίου χαρακτηρίστηκε η καλύτερη από όλες τις εκδηλώσεις που έγιναν στην επαρχία Κόνιτσας.

Από τους πολλούς που παρευρέθη-

καν στην εκδήλωση αναφέρουμε τον Διοικητή του Αστυνομικού τμήματος Πυρσόγιαννης με αριθμόν αστυνομικών του ίδιου τμήματος, ο πρώην Πρόεδρος της αδελφότητας Βούρμπιανης Γιώργος Γκιώκας, ο πρόεδρος της αδελφότητας Οξυάς με την γυναίκα του Κώστας και Ελένη Αθανασοπούλου, ο Χρήστος Ντίνης και ο Αριστείδης Μπληθικιώτης οικογενεια-

κώς από την Λαγκάδα, η Όλγα Πατσιούρα με την θυγατέρα της από την Καστανιανη, ο πρόεδρος αδελφότητας Χιονιάδων Γιάννης Λιάτσης και πάρα πολλοί άλλοι που είναι αδύνατον να αναφερθούν καίτοι είναι επώνυμοι.

Του χρόνου υποσχόμεθα κάτι καλύτερο.

ΣΤΕΦ. ΝΟΥΤΣΗΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΚΟΥΣΕΙΟΝ ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΚΟΝΙΤΣΑ - ΗΠΕΙΡΟΥ

- Διαθέτει αίθουσα 125,0 τ.μ. με πλήρη εξοπλισμό σε κάθε ένα από τους δύο ορόφους του.
- Διατίθεται για την προβολή νέων δημιουργών και καλλιτεχνών (ζωγράφων, γλυπτών, φωτογράφων, κλπ), κατά προτίμηση από την περιοχή της Κόνιτσας, με μόνη υποχρέωση των εκθετών, την εξασφάλιση ατόμου της εμπιστοσύνης των για να παρίσταται στο Κ.Ε.Κ. κατά τις ώρες και μέρες λειτουργίας της έκθεσης.

Όσοι λοιπόν ενδιαφέρονται να εκθέσουν, μπορούν ν' απευθύνονται -ένα μήνα τουλάχιστον πριν- εγγράφως στην ταχυδρομική διεύθυνση:

ΚΟΥΣΕΙΟΝ ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ (Κ.Ε.Κ.)

Οδός Βορείου Ηπείρου 6-44.100 Κόνιτσα ή και τηλεφωνικά στον κ. Δημ. Κωνστ. Κούσιο (τηλ. 210-800.11.75 ή 6977-32.87.77) για τη διευθέτηση των σχετικών λεπτομερειών.

Γεώργιος Ι. Ντάφλης
Πολιτικός Μηχανικός

- ΜΕΛΕΤΕΣ
- ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
- ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΑ
- ΑΝΤΙΠΑΡΟΧΕΣ
- ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Β. Ηπείρου 58
Τ.Κ. 44 100 Κόνιτσα

site: homepages.pathfinder.gr/dafiis

Τηλ.: 26550 24200
Κινητό: 697 2268128

e-mail: gntaf@tee.gr

@ccountant

Λάμπας Μάκης
Λογιστικά - Φοροτεχνικά

Αριστοτέλους 38 • 501 00 ΚΟΖΑΝΗ

Τηλ. 24610 49955 - Fax: 24610 49966 • Κιν.: 6942 411090

e-mail: lappmez@otenet.gr

Ο Σ.Α.Φ.Ε. ξεναγεί το Γ' Δημοτικό Σχολείο Κόνιτσας στην Ακρόπολη

Κάθε χρόνο τέτοια εποχή στα γραφεία του Συνδέσμου υποδεχόμαστε τους μαθητές και

τις μαθήτριες του Γ'

Δημοτικού Σχολείου

Κόνιτσας, κατά την επί-

σκεψη τους στην Αθή-

να και περνάμε λίγες

ώρες (εν μέσω εδεσμάτων) συζητώ-

ντας με τους δασκάλους, τους γονείς

και το Διευθυντή τους κο Παν. Ντεντό-

πουλο, με τον οποίο χρόνια τώρα εί-

χαμε την καλύτερη συνεργασία.

Φέτος (06.05.2007) η επίσκεψη των

μικρών μας φίλων από την Κόνιτσα,

του νέου Διευθυντή κου Μιχάλη Γεωρ-

γίου και όλων των υπολοίπων μελών

της συνοδείας τους, συνέπεσε με το

προγραμματισμένο ταξίδι του Σ.Α.Φ.Ε.

στην Τυνησία. Αποφασίστηκε λοιπόν

λόγω της απουσίας της Προέδρου κας

Νονίκης Πέρδικα και των περισσοτέ-

ρων μελών του Δ.Σ. αφενός αλλά και

του ιδιαίτερος πιεσμένου προγράμμα-

τος των παιδιών, τα μέλη του Διοικητι-

κού Συμβουλίου που δεν συμμετείχα-

με στο ταξίδι (Σημαντήρα, Μακρίδη

και Μπάρμπα), να συνοδεύσουμε τα

παιδιά στην Ακρόπολη. Η Ειδική

Γραμματέας μας κα Ιουλία Σημαντή-

ρα, Ιστορικός Τέχνης και Ξεναγός, ευγενώς προσφερθείσα (όπως πάντα), θα έκανε τη σχετική ξενάγηση και κα-

τόπιν θα προσφέραμε

στους επισκέπτες μας

γεύμα σε γνωστό εστια-

τόριο της περιοχής.

Η κυρία Σημαντήρα

με το γνωστό γλαφυρό της τρόπο, την

αμεσότητα και τις πλούσιες γνώσεις, έ-

κανε σε όλους μας μια από τις ωραιό-

τερες ξεναγήσεις του Ιερού Βράχου.

Με μια σύντομη αλλά ενδιαφέρουσα ι-

στορική αναδρομή, μας υπενθύμισε

τις σημαντικότερες περιόδους και γε-

γονότα που σφράγισαν την ιστορία

του. Τα Προπύλαια, ο Ναός της Απέ-

ρου Νίκης, ο Παρθενώνας, το Ερε-

χθείον, εντυπωσιάζουν πολύ τα παι-

διά. Η έκπληξή τους όμως είναι έκδη-

λη αντικρίζοντας το τεράστιο εργοτάξιο

που έχει στηθεί για την αποκατάσταση

των ιερών μνημείων, η απαγόρευση

της πρόσβασης τους απογοητεύει λίγο,

τους ξαφνιάζουν οι σκαλωσιές και ο

τεράστιος γερανός που εδώ και 20

χρόνια βρίσκεται στην καρδιά του

Παρθενώνα. Μεταξύ των άλλων η Ιου-

λία, εξηγεί στα παιδιά τη διαφορά του

χρώματος σε πολλά σημεία των μαρ-

**Αναδημοσίευση
από το περιοδικό
«ΣΑΦΕΣΤΑΤΑ»**

μάρων: το κίτρινο είναι το χρώμα που το αρχαίο πεντελικό μάρμαρο έχει αποκτήσει με τους αιώνες ενώ το λευκό είναι το χρώμα του νέου μαρμάρου από τα λατομεία Διονύσου - Πεντέλης.

Σύμφωνα με τις βασικές αρχές της αναστήλωσης, η διαφορά πρέπει να είναι εμφανής. Η ίδια προσήλωση και σοβαρότητα των παιδιών συνεχίζεται και στο Μουσείο της Ακρόπολης. Ακούραστη η Ιουλία εξηγεί το κάθε τι μπροστά σε κάθε Κούρο, σε κάθε Κόρη, μπροστά στις τερακότες, στα πολλά είδη αγγείων και στα σπαράγματα από τη μετόπη του Παρθενώνα. Τα παιδικά ματάκια όμως ζωήρεψαν και άστραψαν από θαυμασμό μπροστά στο άγαλμα του περίφημου σκύλου και το θαυμάσιο άρμα των 4 αλόγων.

Στη συνέχεια και μετά τις καθιερωμένες φωτογραφίες, προσφέραμε στους επισκέπτες μας ένα ξεκούραστο διάλειμμα γευματίζοντας όλοι μαζί σε κοινό εστιατόριο. Η ώρα πέρασε γρήγορα συζητώντας ευχάριστα διάφορα θέματα με τους γονείς, τους δασκάλους των παιδιών και ιδιαίτερα με τους κ.κ. Ντεντόπουλο και Γεωργίου παλιό και νέο Διευθυντή αντίστοιχα.

Ήταν ένα ωραίο κυριακάτικο πρωινό, η κα Σημαντήρα ξεπέρασε για άλλη μια φορά τον εαυτό της και δικαίως απέσπασε τα ευνοϊκά σχόλια και τις ευχαριστίες όλων μας, είμαι δε απόλυτα σίγουρη πως μικροί και μεγάλοι φύγανε με τις καλύτερες εντυπώσεις.

Μίκα Μπάρμπα

Γεν. Γραμ. Δ.Σ. Σ.Α.Φ.Ε.

Μπροστά στο μουσείο της Ακρόπολης.

ΒΙΒΛΙΟ ΚΡΙΣΙΑ

ΔΗΜΟΣ ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ Μαστοροχώρια

Οδηγός γνωριμίας με το Δήμο Μαστοροχωρίων είναι ο επιμελημένος και πολυτελής τόμος που εκτύπωσε ο Δήμος Μαστοροχωρίων Ν. Ιωαννίνων με κείμενα δέκα πέντε (15) εκλεκτών επιστημόνων και λογοτεχνών από την επαρχία Κόνιτσας και δέκα έξι (16) μαρτυρίες κατοίκων, κατατοπιστικές φωτογραφίες και μετάφραση κειμένων στην αγγλική γλώσσα, που ειδε το φως της δημοσιότητας από τον ρέκτη Δήμαρχο Μαστοροχωρίων Κοσμά Σδούκο.

Το σημαντικό έργο αυτό, παρουσιάστηκε στην Πυρσόγιαννη, έδρα του Δήμου, το Σάββατο 7 Ιουλίου 2007, το βράδυ από εκλεκτούς ομιλητές, όπως ο Γ. Παπαγεωργίου, αντ/νης, καθηγητής στο τμήμα ιστορίας και αρχαιολογίας Παν/μιου Ιωαννίνων, ο Απ. Παπαιωάννου, καθηγητής Παν/μιου Ιωαννίνων και ο Βασίλης Καλαμάρας, δημοσιογράφος «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑΣ» που άφησαν άριστες εντυπώσεις. Το ζωντανό έργο «Μαστοχώρια» είναι σε μεγάλο σχή-

μα, έχει εξώφυλλο, κεφαλή λιθόγλυπτη, καθώς, όλα τα χωριά στην οροσειρά του Γράμμου, που ανήκουν τα Μαστοχώρια ήταν κέντρα λαϊκής λιθογλυπτικής, ξυλογλυπτικής και αγιογραφίας. Η βιβλιογραφία που παρατίθεται στις τελευταίες σελίδες του βιβλίου τεκμηριώνει το σπουδαίο έργο και οι 216 πολύχρωμες σελίδες, με τα πλούσια αρχαιολογικά, γεωπολιτικά, ιστορικά, λαογραφικά, εκκλησιαστικά, τοπιογραφικά κ.λ.π. στοιχεία, το κάνουν ξεχωριστό. Η συγκέντρωση αυτή επίκαιρων δημοσιευμάτων, σε εφημερίδες, περιοδικά και βιβλία, με τις διαπιστώσεις για τα θέματα που προαναφέραμε, αποτελούν υπόβαθρο για τη ζωή (και μέλλοντος) του κόσμου των Μαστοροχωρίων. Τα μεγάλα κατορθώματα προϋποθέτουν ομόνοια και στη δεδομένη στιγμή στεγάστηκαν κάτω από τις σωστές ενέργειες των ανθρώπων του δήμου, που επεξεργάστηκαν τα πλούσια στοιχεία, για να έρθει στο φως το σοβαρό έργο. Τα κείμενα μαρτυρούνται καλώς (με τα χωριά, τον χρόνο καταγραφής και τους πληροφορητές τους), είναι αποκαλυπτικά, πράγμα που καθιστά πολύτιμη την περιωστική έρευνα. Μεθοδική καταγραφή, ενδιαφέρουσα και επαινετή συγκέντρωση του υλικού, στο πνεύμα του ιστορικού προ-

φορικού λόγου, που αφορά τα αλλη-
πάλληλα βιώματα των κατοίκων της
περιοχής. Η λαογραφικό-κοινωνιο-
λογική θεώρηση, με ενδιαφέρουσες
απόψεις συγγραφικής εμπειρίας και
πανεπιστημιακής διδασκαλίας, όταν
ανάμεσα στους εκλεκτούς συντάκτες
του έργου είναι οι πανεπιστημιακοί
δάσκαλοι (Β. Νιτσιάκος, Κ. Μάτζος,
Χαρ. Γκούτος, Αργ. Πετρονώτης, Ελ.
Αλεξάκης, Γ. Γραμματικάκης, Μ. Γ.
Μερακλής, Αικ. Καμηλάκη-Πολυμέ-
ρου κ.α) το κάνει πολύ αξιόπιστο.

Το έργο "Μαστοροχώρια" δίκαια τυ-
πώθηκε από το Δήμο σε 3.000 αντίτυ-
πα για να κοσμήσει κάθε κονιτσιώτικο
σπίτι και να εμπλουτίσει τις γνώσεις
των κονιτσιωτών και όχι μόνο. Χρήσι-
μο βοήθημα και καρπός έρευνας, με-
λέτης, που πιστεύουμε να ενσωματω-
θεί βιωματικά, με την κοινωνία και τις
περιπέτειες της φιλόξενης περιοχής,
που χρειάζεται από την πολιτεία ιδιαί-
τερη προσοχή, για την ανέλιξη και την
ανάπτυξή της.

Επαινετή η προσπάθεια του Δήμου
και ιδιαίτερα του Δημάρχου Κοσμά
Σδούκου, με τους οραματισμούς του
για καλύτερα ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΑ.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ Β. ΤΖΟΚΑΣ

Ο ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΗΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ
ΜΙΧ. ΠΑΓΟΥΝΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΔΥΟ
ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥ: "ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΕΛΠΙΔΑΣ"
ΚΑΙ "Ο ΘΑΜΠΟΣ ΙΣΚΙΟΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ"

Γράφει ο Λευτέρης Β. Τζόκας

Βρισκόμαστε στην Κόνιτσα. Εδώ
υπάρχει ένα σύνολο ανθρώ-
πων που αναμετρήθηκε με τον εαυτό
του και τη μοίρα του σε δρόμους που
γυμνάζονται οι ψυχές.

Συναντήθηκαν από τα παιδικά τους
χρόνια με τη ζωή, για ν' αποδεχτεί η
πίστη τους στις ηθικές αξίες και στη
διάρκεια. Ζώντας τον κίνδυνο δοκίμα-
σαν πολλές φορές την έννοια του χρέ-
ους και την εκπλήρωση του υπέρτατου
αγαθού για τον άνθρωπο: Την Ελευ-
θερία!

Η ζωή σήμερα βρήκε τον ήρεμο
ρυθμό της και οι άνθρωποι απολαμβάνουν
τους χυμούς και τ' αγαθά για ένα
ελπιδοφόρο αύριο.

Ζωντανεύουν οι αναμνήσεις περα-
σμένων χρόνων που σμιλεύουν τις
ψυχές όπως στο έργο: «Ο θαμπός ί-
σκιος του ήλιου».

Το έργο κινείται στην Πλαγιά (Ζέρ-
μα) του Δήμου Μαστοροχωρίων,
γραμμένο από τον Μιχάλη Παγούνη.
Τα βιώματα που καταθέτει με την αντι-
κειμενική γλώσσα και μεστό, πυκνό
σα δάσος σε λεπτομέρειες έχουν όλη
τη ζωντάνια και τη θερμότητα της ζω-
ής. "Αθανάσης Μάντης λέγομαι. Απ'

τη Ζέρμα. Το παιδί είναι ανιψιός μου” θα γράψει.

Ανακαλύπτουμε όλη την αναταραχή του πολέμου εκείνου. Ο συγγραφέας μας κάνει ν’ αγαπήσουμε τα βράχια, τα δέντρα και τις βουνοκορφές, τους απλούς και απροσκύνητους ανθρώπους που τα κατοικούν, τους τροφοδότες της λευτεριάς. Ένα έπος των Ελλήνων ανασταίνεται και οι απόγονοι ξαναβρίσκουν τα παλιά μονοπάτια της κλεφτουριάς. Λέει: «Ο Σαραντάπορος έχει πλημμυρίσει απ’ άκρη σ’ άκρη και βούιζε. Καταχνιά κάλυπτε την κοιλάδα. Η βροχή έπεφτε με το τουλούμι. Να το χάνι της Μόλιστας, το Κεράσοβο, η Αειτομηλίτσα, η Λαγκάδα, η Πυρσόγιαννη, η Λυκόρραχη, η Πυξαριά και η Φούρκα. Αντίκρυ η κορφή της Γύφτισσας δέσποζε πάνω τους μουντή. Τρεις ακόμη κορφές ορθώνονται μπροστά: Το Μακροβούνι, η Τραπεζίτσα και η Γκαμήλα. Μόνο η Αρένα ξεχώριζε σαν ψυχρή νύφη μέσα στο κατάλευκο βελουδένιο πανωφόρι της. Οι κάτοικοι της Ζέρμας ένιωσαν για δεύτερη φορά, μέσα σε λίγες μέρες να τους κατατρέχει η κακή τους μοίρα».

Στην επαρχία της Κόνιτσας με τα χωριά της διαδραματίζεται η ιστορία του βιβλίου: «Ο θαμπός δίσκος του ήλιου» με συγγραφέα τον Ζερματιώτη Μιχάλη Παγούνη. Περιγραφική η πορεία με

απαράμιλλη δύναμη και χειριστή με αξιόλογη γραφή που δίνει σε ανεξίτηλες πινελιές, εικόνες από ατσάλι για την Εθνική Αντίσταση. Πορτραίτα ανθρώπων του τόπου του και του έργου του είναι, ο Κωνσταντής, Βασίλης, Αθανάσης και Ηλίας Μάντης. Ακόμη ο Βαγγέλης, Περικλής και Αντρέας Λάνης, ο μπαρμπα-Ντούλας Χαλκιάς, ο Παναγιώτης Χρήστου, ο Παντελής Νάκου, ο Λάμπρος, η Μέλπω, ο Μιχάλης, ο Σίμος, ο μπαρμπα-Νικολάκης, η Γλυκερία, ο Λευτέρης, ο παπα-Νικόλας, ο Θωμάς, ο Σωκράτης, ο Στέφος και η Χρυσουγή.

Το Φθινόπωρο του 1947, το Μοναστήρι της Ζέρμας μετατράπηκε σε τόπο περιορισμού όπου βρέθηκαν απλοί άνθρωποι της περιοχής οι οποίοι βαρύνονταν για αντιεπαναστατικές ενέργειες ή γιατί θεωρούνταν ύποπτοι ικανοί να βλάψουν τον αγώνα. Στην Κόνιτσα, στον Προφήτη Ηλία το έδαφος τρανταζόταν. Πέτρες, χώματα, καπνοί σηκώνονταν στον αέρα. Οι φαντάροι ρίχνονται στα χαρακώματα. Στον Ξεροπόταμο της Στράτσιανης βραδυπορούσε ένα τμήμα ανταρτών με τραυματίες.

Το έργο του Μιχάλη Παγούνη κλείνει στις σελίδες του τη φυσιογνωμία και την ηρωική ατμόσφαιρα εκείνης της εποχής.

Σου αιχμαλωτίζει την ψυχή και δεν σ' αφήνει να παρατήσεις το βιβλίο όταν διαβάσεις τις πρώτες σελίδες. Έχει ύφος και αρετές, ζωντάνια, φως, παλμό, εικόνες, γλώσσα και συνεχίζεις δίχως διακοπή την ανάγνωση. Στο τέλος φωνάζεις: Μπράβο Μιχάλη Παγούνη...

ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΕΛΠΙΔΑΣ

Είναι το δεύτερο βιβλίο από τις εκδόσεις «ΔΩΔΩΝΗ» το 2006. Μια μυθιστορηματική λογοτεχνική εργασία, χρονικό απ' το προηγούμενο έργο, που έχει την υποσημείωση: «Ζωή μέσ' απ' τη σάχτη». Το δράμα του Εμφυλίου πολέμου που έζησε ο ίδιος ο συγγραφέας περιγράφεται σ' αυτό. Στην πλαγιά (Ζέρμα) είμαστε. Χωριό του οπλαρχηγού Γιαννούλη Ζέρμα, που στα 1877 βγήκε στα βουνά με τον καπετάν-Λεωνίδα Χατζημπύρο, από τη Σαμαρίνα και μετά απ' τον σκοτωμό εκίνου, έμεινε με τον Νταβέλη. Πολέμησαν στην επανάσταση του 1878 στη Δυτική Μακεδονία κι απελευθέρωσαν τη Θεσσαλία και την Άρτα, το 1881.

Τόπος Ηρώων είναι εδώ επάνω. Αγέρωχοι οι κάτοικοι και τα παιδιά να δέχονται το χτύπημα του εμφυλίου, που νωπά είναι τα σημάδια απ' τον αδελφοκτόνο πόλεμο και ζητούν δικαίωση.

Από τις καθημερινές μάχες έμειναν απροστάτευτοι. Τις πρώτες μέρες του

Σεπτεμβρίου 1948, ειδοποιήθηκε ο άμαχος πληθυσμός να πάει απέναντι στο αλβανικό έδαφος, γιατί στο ελληνικό, θα γίνουν σφοδροί βομβαρδισμοί. Κι όταν ο εμφύλιος τελείωσε, τον Αύγουστο του 1949, δεν επέστρεψαν στα χωριά τους.

Ο Συγγραφέας Μιχάλης Παγούνης θα μας δώσει το κλίμα εκείνης της εποχής: «Παρατεταγμένα τα παιδιά σαν σε φάλαγγα στρατού, ξυπόλητα και με τα σιγκούνια ακόμα που φορούσαν από τα σπίτια τους, βγήκαν στην άσφαλτο...». Στην αρχή του βιβλίου θα γράψει: «Βροντοβολούσε, άναβε ο ουρανός στον ορίζοντα, τα βουνά λαμπάδιαζαν. Καπνοί και φλόγες ζώνανε τα Γραμμοχώρια. Κατατρεγμένοι από την ίδια τους τη μοίρα οι κάτοικοι εγκατέλειπαν τα σπιτικά τους και περιπλανιόνταν σε κακοτοπιές αναζητώντας διέξοδο από τον τόπο της κόλασης. Έβλεπαν τα αποκαΐδια που έφερνε ο αέρας και στέναζαν από τον πόνο της ψυχής τους...».

Πρόσφυγες Έλληνες γέμισαν οι Λαϊκές Δημοκρατίες. Στα μάτια τους ζωγραφίζεται ο πόνος και η θλίψη που έφερε ο πόλεμος, σε μικρούς και μεγάλους. Το δράμα και τα διλήμματα του ξεριζωμού, καθώς και τη νοσταλγία για επιστροφή στην πατρίδα...

Τα «Παιδιά της Ελπίδας» για τον Μι-

χάλη Παγούνη είναι ο Λάμπρος, ο Μίμης, η Μαρία, η Αθηνά, ο Γιάννης, ο Σωκράτης, η Λευτερία, η Γεωργία, ο Φώτης, ο Λάζος κ.ά.

Ξεδιπλώνει αργά και γλαφυρά τις αναμνήσεις ο συγγραφέας, με ειλικρίνεια. Πώς έζησαν και πώς μεγάλωσαν τα παιδιά στις Ανατολικές χώρες, χωρίς ένα χάδι από τους γονείς και την προστασία τους, αλλά είχαν μεγάλο ενδιαφέρον στη Μάθηση, ορμή για ζωή και πρόοδο. Λαχτάρα είχαν να σπουδάσουν και σπούδασαν όλα.

Συγκλονιστικό βιβλίο είναι τα «Παιδιά της Ελπίδας» καλοχτισμένο, σαμνημείο, που χαίρεται ο αναγνώστης κάθε σελίδα, δουλεμένο με την ψυχή, πλούσιο σε εκφράσεις και λεξιλόγιο. Αποκαλυπτικό, ρωμαλέο, που καταγράφονται οι δοκιμασίες του συγγραφέα και του λαού μας.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ Β. ΤΖΟΚΑΣ.

* * * *

Πόση νοσταλγία, πόση μαγεία και πόση χαρά δεν κρύβει το αφήγημα

“Πλάι στο ποτάμι” (εκδ. Κ.Μ.Ζαχαράκης, σελ. 63) της Ειρήνης Κίτσιου! Αν και μικροσκοπικό-δεν ξεπερνάει τις 63 σελίδες- μοιάζει να συνομιλεί με το απέραντο, καθώς ο αναγνώστης

συναντά τις δύο ηρωίδες του στη μέση ενός παράδοξου ταξιδιού, μιας απροσδιόριστης (κυριολεκτικής και φανταστικής) περιπλάνησης με ιστιοφόρο σε μαγικά τοπωνύμια σε όλα τα μήκη και πλάτη της γης-Λίμνη Γεννησαρέτ, Κίνα, Γάγγης, Περού, Γουδαλκιβίρ, Αώος. Οι αρχετυπικές έννοιες, τα αντικείμενα και οι συνθήκες το αρμένισμα και το αγκυροβόλιο, τα κύματα και η φρεσκοργωμένη γη, η κοριτσιίστικη φιλία και ο αθεράπευτος ρομαντισμός, ο φιλοσοφικός στοχασμός και η διά βίου αφοσίωση, τα πολύτιμα μέταλλα και τα πετράδια, οι σφεντόνες και τα τόξα, οι δράκοι και οι κήποι με τα χρωματιστά φανάρια, η νεανική ορμή και η ονειροπόληση δημιουργούν μια ατμόσφαιρα σαγήνης και παιχνιδιού, έλξης και πόθου για την παρθένα Φύση, πριν ο ανέγγιχτος παλαιϊκός απέραντος κόσμος συρρικνωθεί σε ανά πάσα στιγμή προσπελάσιμους χώρους, πριν οι μυστηριώδεις τόσο μακρινοί αναμεταξύ τους πολιτισμοί μεταλλουργούν μέσω αεροπλάνων, διακτυακών ταχυδρομείων και highspeed οχημάτων, σε ομοιόμορφους τουριστικούς προορισμούς.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΚΟΤΖΙΑ

Π Ο Ι Η Μ Α Τ Α

Τέλος...

Τρία κεφάλια παιδικά
πέτρες πολλές στο μονοπάτι
Ατσάλι που προσμένει μια παιδική φωνή
για κάποια αράχνη...
Ένα τέλος που κουρνιάζει στο πεύκο
και το πεύκο που δεν συμμετέχει!
Κι όλα όσα ειπώθηκαν, πονούν και καίνε...
χωρίς να αφήσουν τη σημασία τους
να βγει!

Έρση Κίτσιου

Εδώ

Φωνές ποτέ πια δεν ακούς,
παντού σαν το σκοτάδι,
βουβάθηκαν και σβήσαν σαν
καντήλια δίχως λάδι.

Εδώ γινόντανε γιορτές,
γάμοι και βαπτιστήρια.
βουβάθηκαν και μοιάζουν σαν
κλεισμένα μοναστήρια.

Εδώ καθόταν ο θεός
και γύρω του η πλάση
κι έμεινε μόνον ο Θεός
σαν έσβησε η πλάση.

Λμπέλια, κήποι, χωραφίες,
αρχοντικά, Σχολεία
πλατείες, δρόμοι κι εκκλησιές,
μ' όλα τα μεγαλεία.

Σεντόνι μαύρο ερημιάς
τα σκέπασε για πάντα
θα ρθει καιρός να παταχτεί
το μαύρο αυτό στην μπάντα;

Υ.Γ. (Αναφέρεται αυτό το ΕΔΩ στην ερήμωση
της υπαίδρου)

Τέλος...

Πούλιος Γρέντζιος

Κυπαρίσσια

Άγριες μέλισσες, χρυσές, με πήραν στο κυνήγι. Για ν' αποφύγω τα κεντρίσματά τους που πονούν, βούτηξα στο αυλάκι. Είναι πολύ βαθύ. Τα νερά του κατηφορίζουν ήσυχα ποτίζουν τα περιβόλια.

Νούφαρα κλειστά, μεγάλα σαν αυγά χήνας, επιπλέουν ανάμεσα σ' ολοστρόγγυλα δερμάτινα φύλλα - η διάμετρός τους ξεπερνά το άνοιγμα της παλάμης βιρτουόζου πιανίστα. Στα πράσινα βούρλα και τις καλαμιές των όχτων του φωλιάζουν νεροκότσυφες και μικρές ευλύγιστες βίδρες.

Ανέκαθεν με γοήτευε η ιδέα να κατοικήσω κάποια μέρα στο βυθό του.

Καμιά φορά, όταν σπαραχτικά δειλινά με κυριεύουν, προβάλλω το πρόσωπό μου στην επιφάνεια για να στεγνώσει τα δάκρυά μου μυροβόλο αεράκι, που στέλνουν εδώ σπαρμένα χωράφια για να πάρω πνοή αύρας, με αψύ άρωμα, απ' τ' απαλό λίκνισμα των νεόφυτων κυπαρισσιών - στέκουν περήφανα, κατά σειρά, μπροστά στο φράχτη του πέτρινου σπιτιού με την κόκκινη στέγη. Ο διαβάτης σαν περνά, μετρά τις λιανές σκιές τους στο φαρδύ μονοπάτι.

Κάθε πρωί, αυτός ο έξαλλος άνδρας με τα διασταλμένα μάτια (βλέπει, καθώς λένε, ακαταπαύστως οράματα), βγαίνει από το σπίτι, πλησιάζει το φράχτη και, παραμερίζοντας τους κισσούς, τα χαϊδεύει, τους μιλά ώρα πολλή, λες κι είναι παιδιά του.

Ειρήνη Κίτσιου Κόνιτσα 9/8/07

Ο Άγιος Κοσμάς και η Ελευθερία του Γένους

ΑΠ. Π. ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ

Αυτό ήτο το γενικό θέμα του ΣΤ΄ Πνευματικού Συμποσίου προς τιμήν του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού στην Αίθουσα του Δημαρχείου Αρναίας Χαλκιδικής, που οργανώθηκε στις 19 Αυγούστου από την Ιερά Μητρόπολη, Ιερεσσού, Αγίου Όρους και Αρδαμερίου, με κύριον εμπνευστή και οργανωτή τον Πανοσ. Αρχιμ. Χρυσόστομον Μαϊδώνην, Πρωτοσύγγελλον της Ι. Μητροπόλεως.

Ο π. Χρυσόστομος, υπηρέτησε επί αρκετά έτη στην ιστορική Ι. Μητρόπολη Αργυροκάστρου, από τα πρώτα χρόνια της μεταπολιτεύσεως στην Αλβανία υπό τον Μακαριώτατον Αρχιεπ. κ. Αναστάσιον.

Λόγω δε της πλούσιας χριστιανικής δραστηριότητας για την ανόρθωση εκ του μηδενός της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Αλβανίας και του ηθικού των αδελφών μας ΒΗπειρωτών, κατέστη από τα πρώτα θύματα και στόχος της ανθελληνικής Αλβανικής πολιτικής, χαρακτηρισθείς ως Non Grata Persona (Ανεπιθήματο πρόσωπο) και μη αποχαρακτηρισθείς εισέτι.

Το γενικό αυτό θέμα αποτελεί συνέχεια των πέντε προηγούμενων και αναλύθηκε με τις τρεις παρακάτω εισηγήσεις:

Α. Ο γνωστός περί τα Εθνικά θέματα Ιστορικός και Συγγραφεύς κ. Κων/νος Χολέβας με την εισήγησή του “Ο Άγιος Κοσμάς, πνευματικός πατέρας της Επαναστάσεως”, αφού απέδειξε τεκμηριωμένα την προετοιμασία και αφύπνιση του

δούλου Γένους για την ανάκτηση της Ελευθερίας του, με τις Διδαχές, τις Επιστολές, και τις προφητείες και τέλος, με την αυτοθυσία του, στη συνέχεια επεσήμανε και την παραχάραξη της Εθνικής μας ιστορίας με πληθώρα παραδειγμάτων από τη γνωστή ιστορία της Στ΄ Δημοτικού, χωρίς την αντικατάσταση ή τουλάχιστον την ουσιαστική διόρθωσή της!

Β΄ ο καθηγητής του Α.Π.Θ. κ. Μιχάλης Τρίτος με το θέμα του “Οι σχέσεις του Αγίου Κοσμά με τον Αλή Πασά”, αφού αναφέρθηκε σε μερικά βιογραφικά του, προχώρησε στις “φιλικές” σχέσεις του με τον Άγιο Κοσμά, συμπεριλαμβανομένων και των γνωστών σχετικών Προφητειών του για τα “επιτεύγματα” και το οικτρών τέλος του, καθώς και στο ενδιαφέρον του και μετά τον θάνατον του Αγίου, όπως για την δαπάναις του οικοδομή του Ι. Ναού στο Κολικόντασι και για τα ιερά οστά του, με αποκάλυψη και σχετικών κειμένων.

Γ΄ Ο κ. Απόστ. Π. Παπαθεοδώρου, Φιλολόγος, πρώην Γεν. Επιθ/τής Μ.Ε με το ευρύ θέμα: “Ο Άγιος Κοσμάς και η Βόρειος Ήπειρος”, προς πληρέστερη ενημέρωση και τεκμηρίωση αναφέρθηκε στα εξής επί μέρους θέματα: 1. Εισαγωγικά Ήπειρος-Μακεδονία. 2. Εξισλαμισμοί και αντιστάσεις στην Ήπειρο: i) Γ. Καστριώτης, ii) Ο Μητροπολίτης Νεκτάριος Τέρπος, iii) Ο Άγιος Κοσμάς ο Αι-

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Τέλος...

Τρία κεφάλια παιδικά
πέτρες πολλές στο μονοπάτι
Ατσάλι που προσμένει μια παιδική φωνή
για κάποια αράχνη...
Ένα τέλος που κουρνιαρίζει στο πεύκο
και το πεύκο που δεν συμμετέχει!
Κι όλα όσα ειπώθηκαν, πονούν και καίνε...
χωρίς να αφήσουν τη σημασία τους
να βγει!

Έρση Κίτσιου

Εδώ

Φωνές ποτέ πια δεν ακούς,
παντού σαν το σκοτάδι,
βουβάθηκαν και σβήσαν σαν
καντήλια δίχως λάδι.

Εδώ γινόντανε γιορτές,
γάμοι και βαπτιστήρια.
βουβάθηκαν και μοιάζουν σαν
κλεισμένα μοναστήρια.

Εδώ καθόταν ο θεός
και γύρω του η πλάση
κι έμεινε μόνον ο Θεός
σαν έσβησε η πλάση.

Λμπέλια, κήποι, χωραφίες,
αρχοντικά, Σχολεία
πλατείες, δρόμοι κι εκκλησιές,
μ' όλα τα μεγαλεία.

Σεντόνι μαύρο ερημιάς
τα σκέπασε για πάντα
θα ρθεί καιρός να παταχτεί
το μαύρο αυτό στην μπάντα;

Υ.Γ. (Αναφέρεται αυτό το ΕΛΩ στην ερήμωση
της υπαίδρου)

Τέλος...

Πούλιος Γρέντζιος

Κυπαρίσσια

Άγριες μέλισσες, χρυσές, με πήραν στο κυνήγι. Για ν' αποφύγω τα κεντρίσματά τους που πονούν, βούτηξα στο αυλάκι. Είναι πολύ βαθύ. Τα νερά του κατηφορίζουν ήσυχα ποτίζουν τα περιβόλια.

Νούφαρα κλειστά, μεγάλα σαν αυγά χήνας, επιπλέον ανάμεσα σ' ολοστρόγγυλα δερμάτινα φύλλα - η διάμετρός τους ξεπερνά το άνοιγμα της παλάμης βιρτουόζου πιανίστα. Στα πράσινα βούρλα και τις καλαμιές των όχτων του φωλιάζουν νεροκότσυφες και μικρές ευλύγιστες βίδρες.

Ανέκαθεν με γοήτευε η ιδέα να κατοικήσω κάποια μέρα στο βυθό του.

Καμμιά φορά, όταν σπαραχτικά δειλινά με κυριεύουν, προβάλλω το πρόσωπό μου στην επιφάνεια για να στεγνώσει τα δάκρυά μου μυροβόλο αεράκι, που στέλνουν εδώ σπαρμένα χωράφια για να πάρω πνοή αύρας, με αφύ άρωμα, απ' τ' απαλό λίκνισμα των νεόφυτων κυπαρισσιών - στέκουν περήφανα, κατά σειρά, μπροστά στο φράχτη του πέτρινου σπιτιού με την κόκκινη στέγη. Ο διαβάτης σαν περνά, μετρά τις λιανές σκιές τους στο φαρδύ μονοπάτι.

Κάθε πρωί, αυτός ο έξαλλος άνδρας με τα διασταλμένα μάτια (βλέπει, καθώς λένε, ακαταπαύστως οράματα), βγαίνει από το σπίτι, πλησιάζει το φράχτη και, παραμερίζοντας τους κισσούς, τα χαϊδεύει, τους μιλά ώρα πολλή, λες κι είναι παιδιά του.

Ειρήνη Κίτσιου Κόνιτσα 9/8/07

Ο Άγιος Κοσμάς και η Ελευθερία του Γένους

ΑΠ. Π. ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ

Αυτό ήτο το γενικό θέμα του ΣΤ΄ Πνευματικού Συμποσίου προς τιμήν του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού στην Αίθουσα του Δημαρχείου Αρναίας Χαλκιδικής, που οργανώθηκε στις 19 Αυγούστου από την Ιερά Μητρόπολη, Ιερεσσού, Αγίου Όρους και Αρδαμερίου, με κύριον εμπνευστή και οργανωτή τον Πανοσ. Αρχιμ. Χρυσόστομον Μαϊδώνην, Πρωτοσύγγελλον της Ι. Μητροπόλεως.

Ο π. Χρυσόστομος, υπηρέτησε επί αρκετά έτη στην ιστορική Ι. Μητρόπολη Αργυροκάστρου, από τα πρώτα χρόνια της μεταπολιτεύσεως στην Αλβανία υπό τον Μακαριώτατον Αρχιεπ. κ. Αναστάσιον.

Λόγω δε της πλούσιας χριστιανικής δραστηριότητας για την ανόρθωση εκ του μηδενός της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Αλβανίας και του ηθικού των αδελφών μας ΒΗπειρωτών, κατέστη από τα πρώτα θύματα και στόχος της ανθελληνικής Αλβανικής πολιτικής, χαρακτηρισθείς ως Non Grata Persona (Ανεπιθήματο πρόσωπο) και μη αποχαρακτηρισθείς εισέτι.

Το γενικό αυτό θέμα αποτελεί συνέχεια των πέντε προηγουμένων και αναλύθηκε με τις τρεις παρακάτω εισηγήσεις:

Α. Ο γνωστός περί τα Εθνικά θέματα Ιστορικός και Συγγραφεύς κ. Κων/νος Χολέβας με την εισήγησή του “Ο Άγιος Κοσμάς, πνευματικός πατέρας της Επαναστάσεως”, αφού απέδειξε τεκμηριωμένα την προετοιμασία και αφύπνιση του

δούλου Γένους για την ανάκτηση της Ελευθερίας του, με τις Διδαχές, τις Επιστολές, και τις προφητείες και τέλος, με την αυτοθυσία του, στη συνέχεια επεσήμανε και την παραχάραξη της Εθνικής μας ιστορίας με πληθώρα παραδειγμάτων από τη γνωστή ιστορία της Στ΄ Δημοτικού, χωρίς την αντικατάσταση ή τουλάχιστον την ουσιαστική διόρθωσή της!

Β΄ ο καθηγητής του Α.Π.Θ. κ. Μιχάλης Τρίτος με το θέμα του “Οι σχέσεις του Αγίου Κοσμά με τον Αλή Πασά”, αφού αναφέρθηκε σε μερικά βιογραφικά του, προχώρησε στις “φιλικές” σχέσεις του με τον Άγιο Κοσμά, συμπεριλαμβανομένων και των γνωστών σχετικών Προφητειών του για τα “επιτεύγματα” και το οικτρόν τέλος του, καθώς και στο ενδιαφέρον του και μετά τον θάνατον του Αγίου, όπως για την δαπάναις του οικοδομή του Ι. Ναού στο Κολικόντασι και για τα ιερά οστά του, με αποκάλυψη και σχετικών κειμένων.

Γ΄ Ο κ. Απόστ. Π. Παπαθεοδώρου, Φιλολόγος, πρώην Γεν. Επιθ/τής Μ.Ε με το ευρύ θέμα: “Ο Άγιος Κοσμάς και η Βόρειος Ήπειρος”, προς πληρέστερη ενημέρωση και τεκμηρίωση αναφέρθηκε στα εξής επί μέρους θέματα: 1. Εισαγωγικά Ήπειρος-Μακεδονία. 2. Εξισλαμισμοί και αντιστάσεις στην Ήπειρο: i) Γ. Καστριώτης, ii) Ο Μητροπολίτης Νεκτάριος Τέρπος, iii) Ο Άγιος Κοσμάς ο Αι-

τωλός α) Βιογραφικά, β) οι περιοδείες και το μαρτύριό του. Οι 12 σωζόμενες επιστολές του. 3. Αγ. Κοσμάς Ἡπειρος-Β. Ἡπειρος α) Η κατάσταση στη Β. Ἡπειρο κατά τον 18ον αι. β) το ενδιαφέρον του Κοσμά για την Ορθοδοξία, την Ελληνοχρ/κή Παιδεία και τα όργανά της, σχολεία και γλώσσα Ελληνική. i) Ορθοδοξία, ii) Παιδεία-δύο επιστολές του οι Διδαχές και η Διδαχή Ἐοι Προφητείες. 4. Ο Ἅγιος Κοσμάς τότε και σήμερα. 5. Το Βορειοηπειρωτικό Ζήτημα (ΒΗΖ): 1.α) Η Δημιουργία του ΒΗΖ β) Αυτονομιακός Αγώνας, γ) Η συμβολή των Μακεδόνων στο ΒΗΖ δ) Ενδεικτικοί - κατά προσέγγιση - Πίνακες.

2. Η εξέλιξη του ΒΗΖ. 3. Εκδημοκρατισμός στην Αλβανία κ.έ. μέχρι σήμερα.

4. α) Οικονομικοί μετανάστες, β) Η Αλβανία, γ) Οι αδελφοί μας Β/ηπειρώτες, δ) Η Ελληνική Πολιτεία μεταπολεμικά.

Δ. Ο π. Χρυσόστομος προέβαλε το "Οδοιπορικό στη Βόρειο Ἡπειρο" με πολύ χαρακτηριστικές εικόνες, προφανώς από το αξιόλογο σχετικό Αρχείο και από τις εμπειρίες του κατά τα δύσκολα χρόνια της Υπηρεσίας του εκεί.

Ε. Την θαυμάσια αυτή για μια μικρή επαρχιακή πόλη και για περίοδο διακοπών εκδήλωση έκλεισε ο Σεβασμ. Μητροπολίτης Ιερισσού. κ. Νικόδημος με λόγον μεσιόν Πίστεως. Πατριωτισμού, γνώσεως των πραγμάτων και ιδιαίτερα για τη μεγάλη ζημιά - φθορά της Γλώσσας μας, καθώς και για τον προβληματι-

σμό για το μέλλον του Ἐθνους μας.

Ο π. Χρυσόστομος επεφύλαξε στην ταπεινότητά του και μια ακόμη λίαν επίσης ευχάριστη έκπληξη να με συνοδεύσει ο ίδιος επί ένα και πλέον 24ωρο στο Ἅγιον Ὄρος, με σημαντικότερες επισκέψεις στις Καρυές με το Πρωτάτο και στην Ι. Μονή του Αγίου Φιλοθέου, όπου εμόνασε και ο Ἅγιος Κοσμάς. Ἐτσι, ὑστερα από 50 ολόκληρα χρόνια επισκέφθηκα και πάλι τη Βυζαντινή αυτή Ελληνοχριστιανική νησίδα, όπου εγνώρισα εκ νέου, όντως, σοφούς και αγίους Πατέρες, που δέονται υπερ όλων ημών και του Ορθοδόξου Γένους.

Για την όλη αυτή ευκαιρία να γνωρίσω εκ του σύνεγγυς και τον πλούσιον αυτόν Πνευματικό θησαυρόν στην Αρναία, με το θαυμάσιο έργο της Ι. Μονής του Αγίου Κοσμά και το Ἅγιον Ὄρος, ευγνωμονώ ες αεί τον π. Χρυσόστομο Μαδώνη και τη λοιπή Οργανωτική Επιτροπή του Στ΄ Πνευματικού αυτού Συμποσίου για τον Ἅγιο Κοσμά τον Αιωλό, ο οποίος επισκέφθηκε και την Αρναία ζων και κοιμηθείς.

Εύχομαι τέλος για την άνωθεν βοήθεια προς συνέχιση του πλουσίου και θεαρέστου αυτού έργου, καθώς και να εύρη μιμητές του και αλλού όπου προ πάντων, επισκέφθηκε και ευλόγησε ο Πατήρ Κοσμάς, όπως π.χ. στα Ιωάννινα, όπου υπήρχε και ομώνυμος ιστορικός Σύλλογος.

Α.Π.Π.

ΚΑΝΟΕ ΚΑΓΙΑΚ ΣΛΑΛΟΜ

Με μεγάλη επιτυχία διεξήχθη το Πανελλήνιο Πρωτάθλημα Ανάπτυξης Σλάλομ 2007 στο ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ στις 25 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2007. Συμμετείχαν αθλητές και αθλήτριες από Σωματεία της χώρας στις κατηγορίες ΠΑΜΠΑΙΔΩΝ-ΠΑΓΚΟΡΑΣΙΔΩΝ (Γεννημένοι 1993-1994) και ΠΑΜΠΑΙΔΩΝ Αρχαρίων ΠΑΓΚΟΡΑΣΙΔΩΝ - Αρχαρίων (Γεννημένοι 1995-1996)

Οι αθλητές-αθλήτριες της "ΝΥΜΦΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ". Θριάμβευσαν, αποδεικνύοντας ότι γίνεται στο Τμήμα εξαιρετική δουλειά.

Συνοδοί στην αποστολή που έκανε διαμονή στο ΜΑΡΙΝΑ ΑΛΙΜΟΣ. στο Καλαμάκι, ήταν ο Πρόεδρος του Σωματείου ΑΓΟΡΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ο Αντιπρόεδρος και έφορος Σλάλομ της ΕΟΚ-Κ ΓΚΟΥΝΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ και ο έφορος Σλάλομ του Σωματείου ΚΩΣΤΟΥΛΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Προπονητής του τμήματος ο ΚΑΖΟΥΚΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ. Θετικό η παρουσία πολλών γονέων στους αγώνες, πράξη που στο παρελθόν δεν υπήρχε.

Τα αποτελέσματα των αγώνων έχουν ως εξής:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΙΔΩΝ Αρχαρίων Ατομικό Κι

ΒΑΣΑΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	Ασημένιο Μετάλλιο 2n Θέση
ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΠΑΥΛΟΣ	4n Θέση
ΠΑΝΝΗΜΕΛΟΣ ΘΩΜΑΣ	5n Θέση
ΒΑΡΒΑΤΗΣ ΦΙΛΙΠΠΟΣ	7n Θέση
ΧΑΛΟΥΛΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ	10n Θέση

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΙΔΩΝ Αρχαρίων ΟΜΑΔΙΚΟ 3xΚι 1n Θέση

Χρυσό Μετάλλιο με τους ΒΑΣΑΛΟ ΧΡΗΣΤΟ - ΠΑΝΝΗΜΕΛΟ ΘΩΜΑ - ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΠΑΥΛΟ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΙΔΩΝ Αρχαρίων Cι Ατομικό

ΦΑΤΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	χρυσό μετάλλιο 1n Θέση
ΛΑΓΠΙΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	2n Θέση
ΒΡΕΝΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ	εκτός Συναγωνισμού 1n Θέση

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΙΔΩΝ Αρχαρίων Cι ΟΜΑΔΙΚΟ 3xCι 1n θέση

Χρυσό Μετάλλιο με τους ΒΑΣΑΛΟ ΧΡΗΣΤΟ - ΦΑΤΕ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟ - ΛΑΓΠΙΑ ΝΙΚΟΛΑΟ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΟΡΑΣΙΔΩΝ Κι

ΓΑΪΤΑΝΙΔΙΟΥ ΕΛΕΝΗ	Ασημένιο Μετάλλιο 2n Θέση
ΚΑΛΤΣΟΥΝΗ ΕΡΡΙΚΑ	4n θέση

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΜΠΑΙΔΩΝ ΑΤΟΜΙΚΟ Κι

ΛΑΚΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Χρυσό Μετάλλιο 1n θέση
ΜΗΣΙΑΚΟΥΛΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ	6n θέση

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΜΠΑΙΔΩΝ ΟΜΑΔΙΚΟ 3xΚ1

1η θέση Χρυσό Μετάλλιο με τους ΛΑΚΚΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟ- ΜΗΣΙΑΚΟΥΛΗ ΚΥΡΙΑΚΟ- ΒΑΡΒΑΤΗ ΦΙΛΙΠΠΟ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΓΚΟΡΑΣΙΔΩΝ ΑΤΟΜΙΚΟ Κ1

ΣΚΟΥΡΟΥ ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ 4η θέση

Συμμετοχή άνευ ανταγωνισμού στο 3xΚ1 ΠΑΓΚΟΡΑΣΙΔΩΝ με τις
ΣΚΟΥΡΟΥ ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ - ΚΑΛΤΣΟΥΝΗ ΕΡΡΙΚΑ - ΓΑΪΤΑΝΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ

Ο Πρόεδρος και το Δ.Σ. του Σωματείου «ΤΥΜΦΗ ΚΟΝΙΤΣΑΣ»
ευχαριστούν τους χορηγούς του

4ου ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΝΟΕ - ΚΑΓΙΑΚ ΣΛΑΛΟΜ
Παμπαίδων-Παγκορασίδων, Παίδων -Κορασίδων Αρχαρίων στο Ολυμπιακό
Κέντρο Κάνοε Καγιάκ Σλαλομ του Ελληνικού.

ΧΟΡΗΓΟΙ:

Λάμπας Παναγιώτης (Σούπερ Μάρκετ)

Λύτος Χρήστος (Αυτοκινητιστής)

Ντίνος Χρήστος (Ψησταριά "ΣΤΕΚΙ")

Βάσαλος Δημήτριος (Ιδιωτικός Υπάλληλος)

Χατζνεφραιμίδης Βασίλειος (Σούπερ Μάρκετ)

Τzáλλας Ανδρέας (Αρτροποιείο)

Πολύζος Ιωάννης (Κρεοπωλείο)

Σουρλούκας Κώστας (Ψησταριά)

Λάκκας Χρυσόστομος (Μηχανικός)

Γεωργίου Παναγιώτης (Μηχανοτεχνίτης)

Ράπτης Λάμπρος (Φωτο Ράπτης)

Χαλούλος Πέτρος (Οικοδομικά Υλικά)

Βαγενάς Θωμάς (Πρατήριο Βεντζίνης)

Δήμος Κόνιτσας (Σχολή ΣΕΚ)

Λάκκας Κων. (Σούπερ μάρκετ)

Αντωνίου Ευάγγ. (Πρατήριο βεντζίνης)

ΓΙΑ ΤΗΝ «ΤΥΜΦΗ ΚΟΝΙΤΣΑΣ»

Αγόρου Κώστας

Γκούντας Κώστας

Κωστούλας Αθανάσιος

Καζούκας Νικόλαος (Προπονητής Τμήματος)

ΠΑΛΙΕΣ ΜΝΗΜΕΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΟΥ ΠΛΗΚΑΤΙΟΥ - ΚΟΝΙΤΣΗΣ

Αντώνιος Ζιώγας

Στις 6 Αυγούστου του 1948 οι κάτοικοι του χωριού Πληκάτι πέρασαν μια μεγάλη περιπέτεια. Όπως γνωρίζουμε όλοι οι Έλληνες, η 6-τη Αυγούστου είναι ημέρα γιορτής της Μεταμορφώσεως του Σωτήρως, αλλά για το Πληκάτι τότε ήταν μια ημέρα θλίψης.

Θυμάμαι ως μικρό παιδί την ημέρα αυτή όλοι οι κάτοικοι του χωριού - γυναικόπαιδα και γερόντοι αναγκαστικά έπρεπε να εγκαταλείψουν το χωριό λόγω βομβαρδισμών του Εμφυλίου.

Τα γεγονότα του εμφυλίου πολέμου τότε (1946-1949) σημάδεψαν την παιδική μου ζωή, όπως και χιλιάδες άλλα ελληνόπουλα.

Αναγκαστικά βρεθήκαμε στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης.

Μεγαλώσαμε σε παιδικούς σταθμούς. Από Αλβανία μέσω Ρουμανίας κατέληξα στην Πολωνία.

Θυμάμαι τον Αύγουστο 1948 την μάχη στο Κάμενικ, βροντοβόλούσε, άναβε ο ουρανός στον ορίζοντα, τα βουνά λαμπάδιαζαν, καπνοί και φλόγες ζώνανε τα Γραμμοχώρια.

Κατατρεγμένοι από την μοίρα τους οι κάτοικοι του χωριού εγκατέλειπαν τα σπίτια τους και περιπλανιόνταν στα

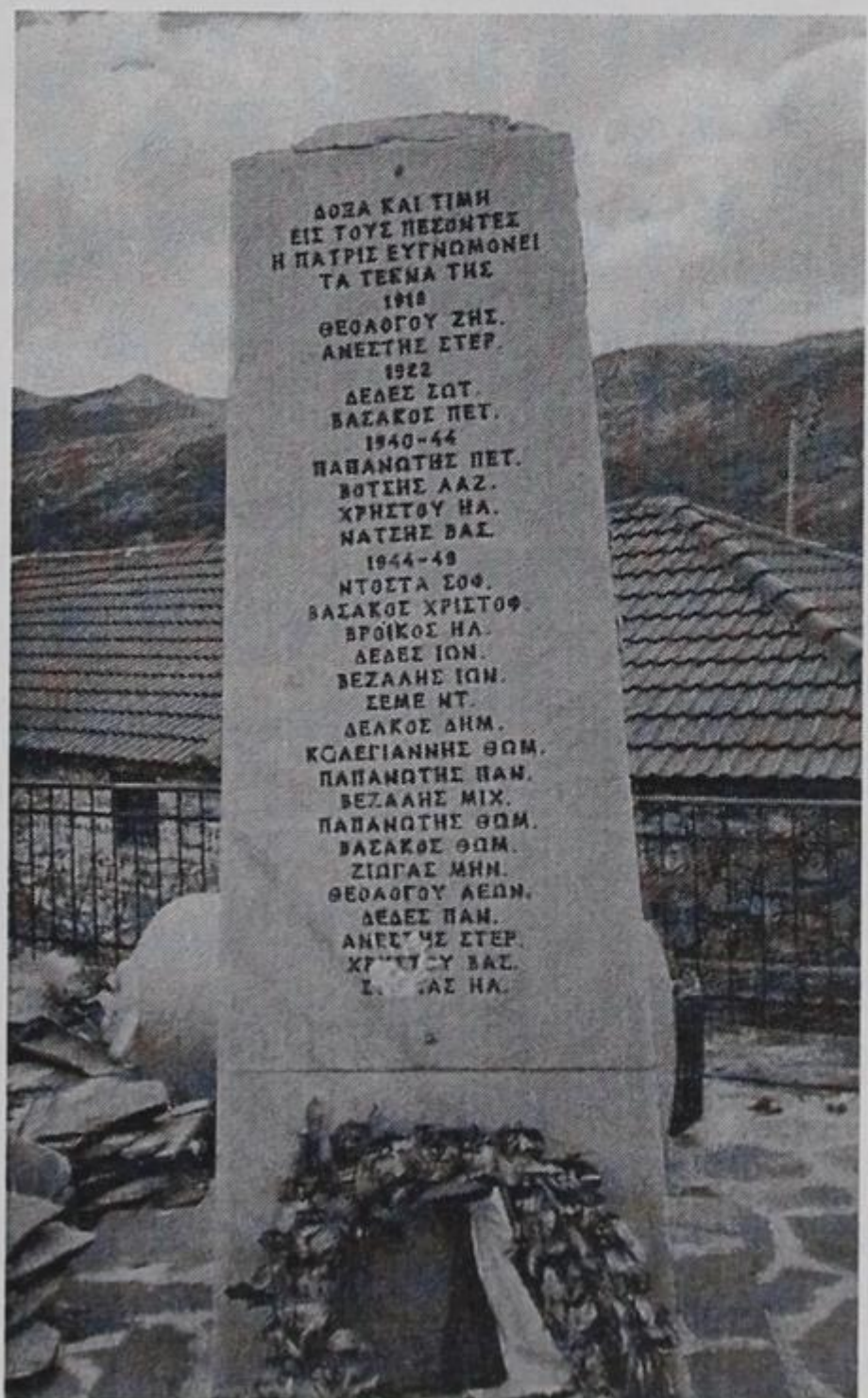
γύρω βουνά και δάση, όπως στο Σκοτάδι, Παλαιστή και μετά στο Σταυρό.

Έτσι βράδυ στις 6 Αυγούστου φτάσαμε στα ελληνοαλβανικά σύνορα (από το Ρεζντόλι), εκεί δεν μας δέχτηκαν οι Αλβανοί - επεστρέψαμε πίσω προς κατεύθυνση Σταυρό.

Από το Σταυρό με τα πόδια προς την Γράμμοστα και εν συνέχεια μας δέχτηκαν στο Αλβανικό έδαφος από την πλευρά της Καστοριάς. Μας πήγαν σε μια τοποθεσία Κιαφζέζι της Αλβανίας.

Μετά η περιπέτεια συνεχίστηκε στις χώρες της Αν. Ευρώπης. Για μερικούς σε καλό και για πολλούς όχι και τόσο καλό.

Επειδή βρέθηκα το Δεκαπενταύγου-

στο του 2007 στο αγαπημένο μου χωριό, μετά από την λειτουργία στην εκκλησία επισκεφτήκαμε το μνημείο των πεσόντων από το 1918 έως το 1949.

Είδα και θυμήθηκα τα περισσότερα ονόματα των παλικαριών που χάθηκαν άδικα κυρίως στο Εμφύλιο.

**"ΤΙΜΗ ΚΑΙ ΔΟΞΑ ΣΤΟΥΣ ΠΕΣΟΝΤΕΣ
ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΠΛΗΚΑΤΙ - ΚΟΝΙΤΣΗΣ ,**

Η ΠΑΤΡΙΣ ΕΥΤΝΩΜΟΝΕΙ ΤΑ ΤΕΚΝΑ ΤΗΣ"

Το 1918 και 1922 με το Μικρασιατικό πόλεμο (ως φαντάροι) χάθηκαν οι:

Ανέστης Στέργιος - Βασάκος Πέτρος

Δέδες Σωτήρης - Θεολόγου Ζήσης

Το 1940 - 44 σκοτώθηκαν με τον Ιταλογερμανικό πόλεμο οι:

Βότσης Λάζαρος - Νάτσης Βασίλειος

Παπανώτης Πέτρος - Χρήστου Ηλίας

Οι πιο θλιβερή όμως κατάσταση ήταν στην εποχή του Εμφυλίου Πολέμου όπου χάθηκαν πολλοί και νέοι άνθρωποι όπως:

1944-1949 Τα αδικοχαμένα παιδιά του Πληκατίου

1.	Ντόστα	Σοφία	του	Χαραλάμπου	ετών	17
2.	Βασάκος	Χριστόφορος	του	Πέτρου	ετών	30
3.	Βροϊκος	Ηλίας	του	Παντελή	ετών	19
4.	Δέδες	Ιωάννης	του	Φίλιππα	ετών	18
5.	Βεζαλής	Ιωάννης	του	Βασίλη	ετών	17
6.	Σεμέ	Ντ.	του	Σεφκή	ετών	18
7.	Δέλκος	Δημήτριος	του	Θωμά	ετών	25
8.	Κολεγιάννης	Θωμάς	του	Στεργίσι	ετών	55
9.	Παπανώτης	Παναγιώτης	του	Δημήτρη	ετών	50
10.	Βεζαλής	Μιχάλης	του	Κώστα	ετών	20
11.	Παπανώτης	Θωμάς	του	Κώστα	ετών	30
12.	Ζιώγας	Μηνάς	του	Νικόλα	ετών	35
13.	Ζιώγας	Ηλίας	του	Μιχάλη	ετών	45
14.	Θεολόγου	Λεωνίδα	του	Νικόλα	ετών	30
15.	Δέδες	Παναγιώτης	του	Κώστα	ετών	50
16.	Ανέστης	Στέργιος	του	Δημήτρη	ετών	25
17.	Χρήστου	Βασιλική	του	Γεωργίου	ετών	20
18.	Στόγιας	Ηλίας	του		ετών	22

Σ' αυτόν τον αδελφοκτόνο πόλεμο που έγινε το 1946-1949 και με την επέμβαση των ξένων την πλήρωσε ακριβά το χωριό μας όπως και πολλά άλλα χωριά της Ηπείρου. Ευχόμεθα ποτέ να μη γυρίσει αυτή η εποχή.

1961 2ο Δημοτικό Σχολείο Κόνιτσας.

Προς
Την Διεύθυνση περιοδικού
«Η Κόνιτσα»

Κε Διευθυντά

Όταν ζεις μακριά από τον τόπο που σε γέννησε και που μεγάλωσες, η «πατρίδα» παίρνει για σένα διαστάσεις άλλες.

Όταν εκεί μακριά που είσαι, παίρνεις ένα περιοδικό από τη γενέθλια Γη, την αιωνία, τότε νιώθεις ότι έχεις ρίζες, δεν μαραίνεσαι, αλλά είσαι πάντοτε γεμάτος από βλαστούς και λουλούδια.

Είσαι γεμάτος από βλαστούς και λουλούδια γιατί σου θυμίζει το περιοδικό «Η Κόνιτσα» τον ζωτικό σου χώρο, τον ξεχωριστό με τη μεγάλη ιστορία, την πολιτιστική, την πλούσια σε παράδοση από ήθη και έθιμα μοναδικά, εκείνες τις παλιές γειτονιές, που στα πεζούλια και τα κατώφλια των σπιτιών οι μανάδες μας και οι γιαγιάδες μας κ'Ανανε σεργιάνι, γνέθοντας με τη ρόκα ή πλέκοντας πουλόβερ ή κάλτσες για τις οικογένειές τους και όχι μόνο.

Σκέπτεσαι ότι "Είμαι από τόπο που έχει ιστορία, πολιτισμό, κουλτούρα, που έχει από τα πάντα.

Υστερα κοιτάς το σήμερα. Μπαίνεις στη σειρά. Βρίσκεις τη συνέχεια και συμβιβάζεις με το τώρα, για επιβίωση, για ανάπτυξη, για εξέλιξη, με κέντρο τον άνθρωπο. Κάνεις σκέψεις με το μυαλό σου ότι είσαι κι εσύ εκεί.

Ξέρεις όμως για να τα έχεις όλα αυτά εσύ, κάποιοι εκεί μοχθούν πολύ για το περιοδικό που σε ταξιδεύει ανέδοξα. Σε αυτούς που μοχθούν και δίνουν χωρίς ανταμοιβή την αγάπη τους για την πόλη την ιστορική και την ευρύτερη περιοχή της Κόνιτσας ένα μεγάλο και θερμό ευχαριστώ. Να έχουν πάντα δύναμη και κουράγιο.

Με τις πιο θερμές ευχαριστίες μου

Δημήτριος Ζαφείρης

Σχης ε.α.

από το Γανναδιό

**ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΙΡΕΙΑ «ΚΙΒΩΤΟΣ»
ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ**

Πρόσφατα κυκλοφόρησε CD με παραδοσιακά μαγευτικά τραγούδια της περιοχής Μαστοροχωρίων.

Τραγουδάει η χορωδία Μαστοροχωριτών Αθηνών και την συνοδεύει η μουσική Κομπανία του εξαιρετού Κλαρινίστα Κώστα Βέρδη.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

- 1) Χρήστος Μπουρτζίκος Ε.Π.Ε. "Music-corner" Πανεπιστημίου 56
Τηλ. 210 3304000 -3304365, Αθήνα
- 2) Βασδέκης Νίκος, έμπορος Πατριάρχου Αθηναγόρα 22
Τηλ. 26510 30606, Κιν. 6932619059, Ιωάννινα
- 3) Ράπτης Λάμπρος, Φωτοτυπικά
Τηλ. 26550 24515 -22350, Κόνιτσα

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Την Παρασκευή 15/06/2007 στην αίθουσα εκδηλώσεων του Β' Δημοτικού Σχολείου Κόνιτσας πραγματοποιήθηκε μία ωραία εκδήλωση. Η εκδήλωση έγινε, με την ευκαιρία της λήξης της σχολικής χρονιάς, όπου οι μαθητές απήγγειλαν διάφορα ποιήματα αλλά και για να τιμηθεί η αείμνηστη κ. Αρτεμησία Δημητρούλα-Μπριασούλη, η οποία για σχεδόν είκοσι πέντε χρόνια προσέφερε στο σχολείο αυτό, τις πολύτιμες υπηρεσίες της, ως δασκάλα.

Τίμησαν με την παρουσία τους την εκδήλωση, ο αιδεσιμώτατος π. Αθανάσιος Οικονόμου, ο παπα-Νικόλας (δάσκαλος και παπάς) ο οποίος έκανε και τρισάγιο, ο αντιδήμαρχος Κόνιτσας κ. Χαρίλαος Κοντογιάννης, ο πρόεδρος της σχολικής επιτροπής του Β' Δημ. Σχολείου κ. Χαρίλαος Παρασκευάς και πλήθος κόσμου, γονείς των μαθητών και μη.

Εγώ από την πλευρά μου τους ευχαριστώ όλους και κυρίως τον ακούραστο Δ/ντή του σχολείου κ. Δημήτριο Ντάφλη και τον αντιδήμαρχο κ. Χαρίλαο Κοντογιάννη για τα όσα ανέφεραν στην ομιλία τους για την αείμνηστη σύζυγό μου Αρτεμησία και τέλος όλους τους δασκάλους του σχολείου για τις φιλότιμες προσπάθειές τους, για την ολοκλήρωση της εκδήλωσης.

**Ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όλους
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΡΙΑΣΟΥΛΗΣ**

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Με πολλή ζέση, όπως και τον προηγούμενο μήνα, ήρθε και ο φετινός Ιούλης, αλλά και με την αρχή εκδηλώσεων και πανηγυριών.

- Στις 7/7 στην Πυρσόγιαννη έγινε στην αίθουσα του Δημαρχείου εκδήλωση-παρουσίαση του βιβλίου που εκδόθηκε από τον Δήμο με τίτλο "ΜΑΣΤΟΡΧΩΡΙΑ" Ιστορία και πολιτισμός.

Μετά την προσφώνηση του Δημάρχου κ. Κοσμά Σδούκου μίλησαν για το βιβλίο ο Αντιπρύτανης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κ. Γεωργ. Παπαγεωργίου και ο καθηγητής του ίδιου Πανεπιστημίου κ. Απ. Παπαϊωάννου.

Ακολούθησε δείπνο στην πλατεία όπου συγκεντρώθηκε αρκετός κόσμος

και γλέντησε με τα παραδοσιακά όργανα χωρίς μικροφωνική συσκευή. Κλαρίνο έπαιξαν οι δεξιοτέχνες συμπατριώτες μας Ν. Φιλιππίδης και Μ. Πανουσάκος.

- Στις 20/7 έγιναν στη Φούρκα οι εκδηλώσεις στη μνήμη της Γυναίκας της Πίνδου με συμμετοχή Αρχών και λαού. Μετά την επιμνημόσυνη Δέηση, ομιλία, αναπαράσταση, ακολούθησε δεξίωση στην Κοινότητα της Φούρκας.

- Τις τελευταίες τρεις μέρες του Ιούλη πραγματοποιήθηκαν στην Αειομηλίτσα οι καθιερωμένες εκδηλώσεις των κτηνοτρόφων με προσέλευση πολλών επισκεπτών.

- Για δυο δεκαπενθήμερα φιλοξενήθηκαν στο κτίριο της Σχολής Δημ. Αστυνομίας στην Κόνιτσα δεκάδες φοιτη-

τές από τις χώρες των Βαλκανίων στα πλαίσια του προγράμματος “Θερινών Σχολείων” με θέματα Ανθρωπολογίας, Εθνολογίας, συγκριτικής Λαογραφίας του Βαλκανικού χώρου.

- Στη μαθητική Εστία φιλοξενήθηκαν για τρία δεκαήμερα Ιούλιο και Αύγουστο αρκετοί Αθηναίοι από τα Κ.Α.Π.Η. για να γνωρίσουν τον τόπο μας. Σε συζήτηση με πολλούς απ’ αυτούς δήλωσαν ότι έμειναν ευχαριστημένοι για τη φιλοξενία και τη γνωριμία με την περιοχή μας.

- Ο Ιούλιος φέτος ήταν πολύ ξηρός μήνας με θερμοκρασία που έφτασε τους 40°.

- Στις 2/8 το “Ηπειρωτικό Θέατρο Αθηνών” παρουσίασε στην Κεντρ. Πλατεία της Κόνιτσας το έργο “και οι τριακόσιοι έχουν ταλέντο”.

- Εκδήλωση “Γιορτή του Κυνηγού” πραγματοποίησε ο κυνηγ. Σύλλογος στην πλατεία Φριζή.

- Στις 4/8 ο Αθλ. Σύλλογος “ΠΙΝΔΟΣ” πραγματοποίησε εκδήλωση στον Βοϊδομάτη.

- Στην αίθουσα του Δημαρχείου στις 8/8 έγινε η παρουσίαση του βιβλίου “Παιδιά της Ελπίδας” του συμπατριώτη μας Μιχάλη Παγούνη από την Πλαγιά (Ζέρμα).

- Στα πλαίσια των εκδηλώσεων που έγιναν στις 11-12 Αυγούστου στο Κε-

ράσοβο Πωγωνίου τιμήθηκε η μνήμη του Κων/νου Γεωργιάδη για τη συμβολή του ως γεωπόνου δ/ντή στην Αναγνωστοπούλειο Σχολή Κόνιτσας.

Η παραλαβή της τμητικής διάκρισης έγινε από τις κόρες του κ.κ. Φρόσω Γεωργιάδη-Δικαιούλα και Σάκη Γεωργιάδη-Κυπραίου.

- Μεσός ο Αύγουστος από εκδηλώσεις και πανηγύρια στα χωριά μας με αποκορύφωμα τη γιορτή της Παναγίας (15/8).

Πολύς κόσμος επισκέφτηκε το πρωί της γιορτής το εκκλησάκι της Παναγίας στην άνω Κόνιτσα όπου αντάμωσαν μόνιμοι κάτοικοι με ταξιδεμένους και επισκέπτες κάτω από τα βαθύσκια πλατάνια ακούγοντας τα πατροπαράδοτα “νουμπέτια” των παραδοσιακών οργάνων.

- Στο Δίστρατο δυο χορευτικά ενήλικων και μικρών παιδιών λάμπρυναν το πανηγύρι με τις τοπικές στολές και τους χορούς τους αποδεικνύοντας έτσι ότι η παράδοση δε θα σβήσει από τον τόπο μας.

- Στις 17/8 ο Σύλλογος Οξυάς “ο Αγ. Νικόλαος” κλείνοντας έναν αιώνα ζωής (1907-2007) από την ίδρυση του διοργάνωσε έκθεση φωτογραφίας από την πολυετή δράση του.

- Στις 1/8 στην αίθουσα του Δημαρχείου ο κ. Γιάννης Λυμπερόπουλος μί-

λησε στους φοιτητές που φιλοξενούνται στο κτίριο της Σχολής Δημ. Αστυνομίας για την ιστορία της Κόνιτσας και της περιοχής της.

- Με λαμπρότητα γιορτάστηκε όπως και κάθε χρόνο η μνήμη του Αγ. Κοσμά με την καθιερωμένη Λιτανεία, Λειτουργία και προσέλευση κλήρου και λαού.

- Με πρωτοφανή ξηρασία και θερμοκρασία ως και 40° έφτασε στο τέλος του και ο Αύγουστος. Τόσο υψηλή θερμοκρασία για τόσο μεγάλο διάστημα δεν θυμούνται οι παλαιότεροι να είχε συμβεί στο παρελθόν.

Ο Αντώνης και η Αρετή Νικοπούλου συχαίρουν τον αδερφό τους Βασίλειο για την προαγωγή του ως Προέδρου του Αρείου Πάγου.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις:

- Στις 19-3-07 ο Πέτρος Μεσσής και η Χριστίνα Παπανικολάου απόκτησαν αγοράκι στη Λάρισα.

- Στις 14/6/07 ο Ευθύμιος Κυριζόγλου και η Φωτεινή Κόντου απόκτησαν αγοράκι στην Κόνιτσα.

- Στις 2/7/07 ο Ανδρέας και η Σταυρούλα Χήρα στο Γανναδιό απόκτησαν κοριτσάκι.

Βαπτίσεις:

- Την 1/7/07 ο Αχιλλέας και η Βάσω Χριστοδούλου βάπτισαν το γιό τους στο Πάπιγκο. Όνομα: Ελευθέριος.

- Στις 7/7/07 έγινε στην Αγ. Βαρβάρα Κόνιτσας η βάφτιση της δευτερότοκης κόρης του ζεύγους Νικολάου και Εύης Τσούκα και της δόθηκε το

όνομα Στέλλα. Η παρουσία πολλών καλεσμένων, το καζάνι με το φαγητό στην πλατεία και το γλέντι που ακολούθησε, έδωσαν την όψη πανηγυριού.

Έχουν περάσει πάνω από 25 χρόνια από τότε που έγινε κάτι ανάλογο στο χωριό. Για ένα τριήμερο η Αγία Βαρβάρα απέκτησε ζωή, οι ντόπιοι ευχαριστήθηκαν με την ψυχή τους και οι ξένοι ενθουσιάστηκαν.

Ευχόμαστε στο ζεύγος, στους παπούδες και στις γιαγιάδες Κων/νο και Βασιλική Τσούκα, Νικόλαο και Βασιλική Διασσάκου να τους ζήσει η νεοβάπτιστη και να την καμαρώσουν όπως αυτοί επιθυμούν.

- Στις 9/6 βαπτίστηκε στο Μάζι η Νικολέτα Κολιού του Μιχαήλ.

- Στις 16/6 βαπτίστηκε στο Αηδονοχώρι η Γλυκερία Δερβένη του Ευαγγέλου.

- Στις 17/6 στην Ι.Μ. Περισπεράς Δουρούτης Ιωαννίνων ο Νικόλαος Κλεισούρας και η Χριστίνα βάπτισαν την κορούλα τους. Όνομα: Παυλίνα-Ελένη.

- Στις 24/6 βαπτίστηκε ο Κων/νος Τzáλλας του Μιχαήλ στη Μελισσόπετρα.

- Στις 7/7 η Παναγιώτα Σίββα του Χρόνη στην Κόνιτσα.

- Στις 7/7 ο Αλέξανδρος - Ναπολέων του Ευαγγέλου Καρέντζου-στην Αετόπετρα.

- Στις 8/7 η Άννα Κίτσιου του Βασιλείου στην Κόνιτσα.

- Στις 15/7 η Μελίνα Κίτσιου του Κων/νου στην Πηγή.

- Στις 14/7 ο Γεώργιος Σπανός του Βασιλείου στην Πηγή.

- Στις 21/7 ο Μιχαήλ Βαγενάς του Παναγιώτη στην Κόνιτσα.

- Στις 28/7 ο Μιχαήλ Ντακοβάνος του Ανδρέα στο Κεράσοβο.

- Στις 29/7 βαπτίστηκε η κόρη του Θεόδωρου και της Πελαγίας Ζώτου. Όνομα Κωνσταντίνα. Η βάφτιση έγινε στην εκκλησία της Πηγής και ακολούθησε τραπέζι στα "Πλατανάκια".

- Στις 15/8 ο Κώστας και η Ευανθία Τζίνα βάπτισαν στην Αγ. Παρασκευή (Κεράσοβο) την κορούλα τους. Όνομα Παναγιώτα.

- Στις 19/8 βαπτίστηκε στην Αγ. Πα-

ρασκευή (Κεράσοβο) η Ευριδίκη-Μαρία του Γεωργίου.

- Στις 19/8 ο Βασίλειος Γαϊτανίδης του Νικολάου στην Κόνιτσα.

- Στις 16/8 η Πελαγία Διαμάντη του Βασιλείου στην Κόνιτσα.

- Στις 25/8 ο Τριαντάφυλλος Ζιώγος και η Κλειώ Πορφυρίου βάπτισαν στα Γιάννινα το κοριτσάκι τους. Όνομα: Ευγενία.

Γάμοι:

Στις 21 Ιουλίου έγινε στην εκκλησία του Αγ. Νικολάου (Αγορά) στα Γιάννινα ο γάμος του Γιώργου Τσιάγκη και της Δώρας Γκορόγια.

Ο πατέρας του γαμπρού - μέλος της συντακτικής επιτροπής του περιοδικού μας Ίκαρος και η μάνα του Ελένη χαρούμενοι και χαμογελαστοί υποδέχτηκαν τη νύφη και τους συμπεθέρους μαζί με το πλήθος συγγενών και φίλων στο προαύλιο της εκκλησίας όπου έγινε η στέψη.

Μετά το μυστήριο και τις καθιερωμένες φωτογραφίες ακολούθησε το γαμήλιο τραπέζι σε κέντρο έξω από την πόλη όπου η παραδοσιακή ορχήστρα διασκέδασε τους καλεσμένους με τα επιτραπέζια και τα χορευτικά τραγούδια.

Δεινός τραγουδιστής ο πατέρας της νύφης μας εξέπληξε με τα Αιτωλοκαρνανικά δημοτικά τραγούδια και το

χορό.

Ήταν ένας πολύ όμορφος γάμος που ευχαρίστησε όλους τους παρευρισκόμενους συγγενείς και φίλους.

Ευχόμαστε στα νιόγαμπρα να ζήσουν ευτυχισμένα και στους αγαπητούς γονείς τους, γρήγορα να δουν και εγγονάκια.

Σ.

- Στις 16/6 έγιναν στην Μόλιτσα οι γάμοι του Αθανασίου Ταρνάρη και της Πηνελόπης Λυμπεροπούλου.

- Στις 30/6 έγιναν στην Κόνιτσα οι γάμοι του Σπύρου Πάντου και της Μαρίας Καζανά.

- Στις 28/7 έγιναν στην Καλλιθέα Κόνιτσας οι γάμοι του Θωμά Ντίνου και της Ελένης Μαλάη.

- Στις 16/9/06 έγιναν στην Αλεξανδρούπολη οι γάμοι του Αποστόλου Γρένδα και της Χριστίνας Κέντρου.

- Στη Μητρόπολη Ιωαννίνων έγιναν στις 7/7 οι γάμοι του Τάσου Δ. Καραφέρη και της Κατερίνας Δ. Τζίμα.

Ακολούθησε τραπέζι και γλέντι σε κέντρο έξω από την πόλη.

- Στις 18/8 έγιναν στην Πηγή Κόνιτσας οι γάμοι του Κώστα Κόντου και της Δήμητρας Τσαρούχη.

Μετά τη στέψη ακολούθησε τραπέζι για τους καλεσμένους και γλέντι στην Κόνιτσα.

- Στις 18/8 έγιναν οι γάμοι του Α-

στέριου Κολοβού και της Σταυρούλας Κ. Πάντου από την Ηλιόρραχη στη Θεσ/νίκη. Ακολούθησε δεξίωση σε κέντρο στη Ν. Κρήνη.

- Στις 31/8 έγιναν οι γάμοι του Άκη Βενητουράκη και της Βικτωρία Κωφού (από Πάδες) στην Ιεράπετρα Κρήτης.

Θάνατοι:

Απεβίωσαν: Στις 28/2/07 ο Κώστας Ξηρομερίτης ετών 68 (σύζυγος Ελένης Κουκέση) στην Κατερίνη.

- Στις 27/6 ο Αθανάσιος Τσιρώνης ετών 87 ετών στο Ελεύθερο.

- Στις 27/6 η Άννα Φώτου ετών 90 στα Καβάσιλα.

- Στις 30/6 η Όλγα Σπανού ετών 87 στο Ελεύθερο.

- Στις 4/7 ο Μενέλαος Κούγκουλης ετών 80 στην Κλειδωνιά.

- Στις 4/7 η Χρυσάνθη Κοντοδήμου ετών 57 από το Κεράσοβο στο Καματερό Αττικής.

- Στις 4/7 η Ευδοκία Ρούβαλη ετών 78 στο Ελεύθερο.

- Στις 9/7 στη Θεσ/νίκη, ο Νικόλαος Σίμος από τους Πάδες ετών 79.

- Στις 15/7 ο Κων/νος Ριστάνης ετών 84 στο Παλαιοσέλλι.

- Στις 26/7 ο Λάζαρος Αναστασίου ετών 87 στον Πύργο Σιράτσιανης.

- Στις 27/7 στην Αθήνα η Χρυσάνθη Σπανού από το Ελεύθερο ετών 54.

- Στις 27/7 στο Λουτράκι η Ασημοχωρίτισσα Περσεφόνη Πανταζή ετών 95.
- Την 1/8 η Ξανθίππη Στυλιάρα ετών 91 στον Αμάραντο.
- Στις 5/8 ο Παντελής Λάππας ετών 48 στο Μάζι.
- Στις 6/8 ο Στέφανος Βουρδούκας ετών 72 στην Πηγή.
- Στις 9/8 η Ουρανία Μπιζακίδου ετών 97 στην Κόνιτσα.
- Στις 12/8 ο Ταξιάρχης Λύρας ετών 78 στην Κόνιτσα.
- Στις 20/8 η Αλεξάνδρα Κορτσινόγλου ετών 73 στην Κόνιτσα.
- Στις 23/8 η Ελισάβετ Τζίνα ετών 83 στο Κεράσοβο.
- Στις 24/8 η Αριστούλα Ραμαντζά ετών 91 στο Μοναστήρι Κόνιτσα.
- Στις 14/6 ο Αχιλλέας Σελτσιώτης ετών 82 στο Γανναδιό Κόνιτσα.

• Μια αλλιώτικη κηδεία.

Ο Κώστας Μούσιος από την Κασταλέα Κόνιτσας ζούσε χρόνια στη μακρινή Αμερική.

Δεν ξέκοψε την επαφή με το χωριό του και συχνά το επισκεπτόταν.

Αυτή τη χρονιά η αρρώστια του δεν του επέτρεψε να ξαναεπισκεφτεί το γενέθλιο τόπο. Γνωρίζοντας ότι θα επέλθει το μοιραίο παρήγγειλε στους δικούς του να τον φέρουν στο χωριό μετά θάνατο.

Έτσι σε ηλικία 77 χρονών απεβίωσε

και στις 26/8 οι δικοί του τον έφεραν στο χωριό εκτελώντας την παραγγελιά του. Τους είχε ζητήσει και κάτι άλλο. Να τον κηδέψουν με “όργανα”. Τα πατροπαράδοτα μοιρολόγια του κλαρίνου συνόδεψαν τον Κώστα ως την τελευταία του κατοικία σκορπώντας τη συγκίνηση σε συγγενείς, χωριανούς και φίλους.

Στο χωριό Πάδες Κόνιτσας απεβίωσαν οι κάτωθι:

1) 16/2/2007 ο Ιωάννης Σίμος του Νικολάου ετών 81

2) 9/7/2007 ο Αθανάσιος Σίμος του Νικολάου ετών 79

3) 26/7/2007 η Βασιλική Τόσκα (σύζυγ. Μαργαρίτη) 95

4) 16/8/2007 η Δέσποινα Μπισογιάννη (σύζυγ. Δημητρίου) 84

Οι απεβιώσαντες παρέδωσαν την ψυχή τους στο θεό το δε σώμα τους στην γη των προγόνων τους στο Νεκροταφείο Πάδων. Να είναι ελαφρύ το χώμα που τους σκεπάζει

“ΑΙΩΝΙΑ ΤΟΥΣ Η ΜΝΗΜΗ”

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΣΣΗΣ

ΜΝΗΜΕΣ

Η οικογένεια Βαγγέλη Ευαγγέλου από την Κλειδωνιά, στη μνήμη της μητέρας τους Ανδρομάχης Σίββα που απεβίωσε στις 24/10/06, προσφέρουν στο περιοδικό “ΚΟΝΙΤΣΑ” 20€.

- Στη μνήμη της Αρτεμυσίας. Δημητρώλα-Μπριασούλη, ο σύζυγος Δημήτριος προσφέρει στο περιοδικό μας 20€.

- Το παράρτημα Π.Ε.Α.Ε.Α. Κόνιτσας, στη μνήμη του Αντιστασιακού Νίκου Ζούνη από τη Θεοτόκο προσέφερε στο Γηροκομείο Κόνιτσας 20€.

- Στη μνήμη της Ουρανίας Λώλου-Ζακοπούλου η Ματούλα Λώλου και η Ελένη Δερβένη προσέφεραν στο Γηροκομείο Κόνιτσας τα ποσά των 50 και

70 €. Επίσης η Άννα Τσινώλη-Ζακοπούλου προσφέρει 10 € στο περιοδικό μας.

- Στη μνήμη της ξαδέλφης μου Ουρανίας Λώλου (το γένος Νικολάου Ζακοπούλου) προσφέρω στο περιοδικό Κόνιτσα 30€. (Τζωρτζ Μάρραιη).

- Ο Δημήτριος Ντίνης από τη Λαγκάδα, στη μνήμη του Ιωάννη Ντίνη, προσφέρει στο περιοδικό «ΚΟΝΙΤΣΑ» το ποσό των 30 €.

Αυτοί που Έφυγαν

ΣΤΟΝ ΘΕΙΟ ΜΟΥ ΤΟΝ ΗΡΩΑ

Στις 4/7 έφυγε από τη ζωή ο θείος μου ο Νίκος Ζούνης. Έφυγε ξαφνικά και ο θάνατός του μας λύπησε όλους πάρα πολύ.

Ο θείος μου ήταν πραγματικός ήρωας στην ζωή, αλλά και στους αγώνες για την πατρίδα τα δύσκολα εκείνα χρόνια.

Από νεαρός με το όπλο στα χέρια όπως γράφει και στο βιβλίο του “Αντάρτης στα βουνά του Γράμμου”. Αγωνίστηκε γι’ αυτά που πίστευε, για μια καλύτερη και δικαιότερη κοινωνία. Υπερασπίστηκε όσο μπορούσε και την τιμή και την Πατρίδα. Ο πόλεμος τον ξεχώρισε

από την οικογένειά του, την γυναίκα του και τις δύο κόρες του. Πέρασε πολλά αλλά πέρασε ο καιρός και ο κακός ο πόλεμος, και πάλι γύρισε πίσω στην οικογένειά του και πάλι σαν ήρωας παρ’ όλες τις πληγές, ρίχτηκε στη ζωή και σιγά σιγά την ξανάχτισε. Βοήθησε όσους του ζήτησαν βοήθεια και όσους μπορούσε. Πάντρεψε τις κόρες του, έκανε δύο πολύ καλούς γαμπρούς, απέκτησε εγγόνια και δύο δισέγγονα.

Πιστεύω να έφυγε ευχαριστημένος απ’ αυτή τη ζωή. Εγώ μ’ αυτά που γράφω θέλω να εκφράσω την βαθιά μου θλίψη. Θα θυμάμαι πάντα πόσο μας αγαπούσε και ποτέ δεν είπε μια κακιά κουβέντα για κανένα. Πάντα με τον καλό τον λόγο και λόγια συμπόνιας

και ομόνοιας στα χείλη.

Μας είχε όλους τους συγγενείς ενωμένους, καθώς και τους χωριανούς και τους γείτονες.

Επίσης δεν θα ξεχάσω πόσο συμπαράσπαστήκε στην επώδυνη αρρώστια του πατέρα μου και της μητέρας μου.

Θείε μου, έφυγες γρήγορα μα έφυγες σαν λεβέντης, σαν σταυραετός, όπως σε αποκάλεσε κάποιος σύντροφός σου. Δεν πρόλαβα θείε μου να σου πω από κοντά τα νέα μου. Ο Πέτρος, που σε εκτιμούσε πολύ, παντρεύτηκε και πρόσφατα απέκτησε και κοριτσάκι. Μόνον που είναι μακριά, θείε μου. Έρθαν πολλοί κοντά σου στο τελευταίο κατευώδιο και μου έκαναν εντύπωση τα μοιρολόγια που λέγαν οι γυναίκες, πονεμένες κι' αυτές. Μοιρολόγια αποχαιρετισμού και ελπίδας για την άλλη, την αιώνια ζωή.

Λόγια και σίχοι πόνου για τον τελευταίο αποχωρισμό. Μήπως πρέπει να κάνουμε κάτι να τα διατηρήσουμε κι αυτά; Γιατί όσο γλυκιά είναι η ζωή δυστυχώς υπάρχει και ο θάνατος. Θείε μου, ξεκουράσου και θέλω να πιστεύω ότι υπάρχει η "άλλη ζωή" οπότε θα σε καλωσορίσουν όλοι οι δικοί μας συγγενείς και φίλοι και θα τα λείτε...

Η ανιψιά σου ΕΛΕΝΗ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

† Καλό σου ταξίδι Μαρία

Στις 3 Ιουλίου του 2007 απεβίωσε στα Κοκκινάγεια Δράμας η Μαρία σύζυγος του Δημητρίου Μεσσή, εγκαταλείποντας τα εγκόσμια. Έζησαν μαζί επί σαράντε επτά έτη με περίσσια αγάπη και αφοσίωση, άριστη συζυγική διαβίωση. Μεγάλωσαν δύο παιδιά τον Βασίλη και τον Χαράλαμπο, φιλόλογοι καθηγητές σήμερα, διορισμένοι στο δημόσιο. Αργότερα παντρεύτηκε ο ένας γιος μια πολύ καλή κοπέλα σπουδαγμένη Αρχαιολόγο, τη Μαρία, διορισμένη στην πόλη Λάρισα. Απέκτησαν και ένα γιό το Δημήτρη, που πήρε το όνομα του παππού του. Η καταγωγή του Δημήτρη Μεσσή είναι από το χωριό Πάδες της Κόνιτσας και κατά το παρελθόν μαζί με την οικογένειά του επισκεπτόταν συχνά το χωριό, που τόσο αυτός όσο και η σύζυγός του Μαρία υπεραγαπούσαν· την αγάπη αυτή την μετέδωσαν και στα παιδιά τους.

Η απεβιώσασα σύζυγος του Δημήτρη, Μαρία, υπήρξε καλή και αξιοπρεπής σύντροφος, παραδειγματική μάνα και καλή πεθερά και υποδειγματική γιαγιά.

Ήταν μια καλή κυρία και αγαπητή από συγγενείς και φίλους. Είχε πολλά χαρίσματα. Προερχόταν από ένα οικογενειακό περιβάλλον με αρχές και διακρίνονταν για την εργατικότητά της τη φιλία, την αγάπη· ήταν μια αξιοπρεπής κυρία. Άφησε ένα μεγάλο κενό στην οικογένειά της, σύζυγο-παιδιά. Τους εύχομαι καλή δύναμη.

Αιωνία σου η μνήμη Μαρία· ήσουν καλή και εκεί που πήγες θα περάσεις καλά. Στην μνήμη της προσφέρω στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" 25€ ο ξάδελφος

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΣΣΗΣ

† Αφιέρωμα στη μνήμη του Βασιλείου Ν. Ντίνη

*Για δεξ καιρό που διάλεξε
ο χάρος να τον πάρει, τώρα
που ανθίζουν τα κλαριά και
βγάζει η γης χορτάρι, τώρα
που βγαίνουν οι χαρές
κι αρχίζουν πανηγύρια.*

16-5-2007 Ημέρα θανάτου του Βασιλείου Ντίνη.

Ο Βασίλειος Ντίνης γεννήθηκε στη Λαγκάδα Κόνιτσας στις 29-8-1954 από αγροτική οικογένεια

και το 5ο κατά σειρά παιδί της οικογένειας.

Τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο Λαγκάδας το 1966, στη συνέχεια πέρασε στις εξετάσεις, στο εξατάξιο Γυμνάσιο Κόνιτσας απ' όπου και αποφοίτησε το 1972. Μετά το Γυμνάσιο πέτυχε στις εξετάσεις και εισήλθε στο Πολυτεχνείο Αθηνών. Αποφοίτησε στις 23-11-1976 παίρνοντας το πτυχίο του Μηχανικού.

Κατά την διάρκεια των φοιτητικών του χρόνων ήταν πλούσια η συνδικαλιστική του δράση ως μέλος της ΚΝΕ. Και τα καλοκαίρια εργαζόταν στην οικοδομή.

Στη συνέχεια κατατάχτηκε στο Στρατό στις Δυνάμεις Καταδρομών, και λόγω των οικονομικών δυσχερειών της οικογένειας κατατάχτηκε εθελοντής στα αλεξίπτωτα να εξασφαλίσει κάποια χρήματα για την στρατιωτική του θητεία. Όταν του έδιναν άδεια από το Στρατό εργαζόταν στην οικοδομή.

Μετά το Στρατιωτικό εγκαταστάθηκε στην Κόνιτσα και εργαζόταν με την ιδιότητα του Μηχανικού στην ΕΤΚΑ όπου παρέμεινε ως το 1994 και από τότε μέχρι την ημέρα του θανάτου του εργαζόταν ως ιδιώτης Μηχανικός. Κατά την διαμονή του στην Κόνιτσα είχε πλούσια συνδικαλιστική δράση ως καθηγητής από το Κ.Κ.Ε. στις επαρχίες Κόνιτσας και Πωγωνίου.

Το 1982 παντρεύτηκε την Παντελούρη Λουκία από την Κύπρο και απέκτησε δύο παιδιά την Μαρία και τον Νίκο.

Πλούσια ήταν και η δράση του στον

τομέα της τοπικής Αυτοδιοίκησης εκλεγόμενος επί δύο τετραετίες (1982-1990) Κοινοτικός Σύμβουλος της πρώτης κοινότητας Λαγκάδας.

Στη συνέχεια στις Δημοτικές εκλογές το 1994 εκλέχτηκε πρόεδρος της πρώτης κοινότητας Λαγκάδας, στις Δημοτικές εκλογές του 1998 εκλέχτηκε Δημοτικός Σύμβουλος στον νεοσύστατο Δήμο Μαστοροχωρίων.

Και στην δεύτερη διετία της Δημοτικής αρχής διετέλεσε Αντιδήμαρχος. Στις Δημοτικές εκλογές του 2002 εκλέχτηκε για δεύτερη φορά Δημοτικός Σύμβουλος.

Αυτά τα χρόνια που υπηρέτησε την τοπική Αυτοδιοίκηση συνεργαστήκαμε πάρα πολύ για την πρόοδο και την ανάπτυξη του χωριού μας, και του Δήμου γενικότερα.

Έχω αποκομίσει πάρα πολλά από

τον εκλιπόντα, και αισθάνομαι την υποχρέωση να το αναφέρω δημόσια.

Θα του είμαι ευγνώμων για όλη μου τη ζωή.

Κατά την διάρκεια της δεύτερης θητείας του στο Δήμο Μαστοροχωρίων προσβλήθηκε από την επάρατη νόσο παραιτήθηκε από μέλος του Δημοτικού Συμβουλίου για να δώσει τη μάχη της ζωής, δυστυχώς στις 16-5-2007 έφυγε από κοντά μας.

Η είδηση του θανάτου του συγκλόνησε συθέμελα το χωριό του Λαγκάδα όπου ήταν πολύ αγαπητός και σχεδόν σε όλη την επαρχία της Κόνιτσας.

Βυθίστηκε το χωριό, η οικογένειά του, τ' αδέρφια του και οι συγγενείς του σε βαρύ πένθος.

Οι διαπεραστικές φωνές από τα μοιρολόγια των γυναικών της Λαγκάδας θύμιζαν αρχαία τραγωδία.

*«Τραγούδια αν έχει η μαύρη γη κι ο τάφος χαμογέλια
γιατί είναι μαύρα τα βουνά και στέκουν βουρκωμένα.*

Μην άνεμος τα πολεμά μήνα βροχή τα δέρνει.

Ουδ' άνεμος τα πολεμα κι ουδέ βροχή τα δέρνει

μόνε διαβαίνει ο χάρωντας με τους αποθαμένους.

Σέρνει τους νιούς από μπροστά γέροντους από πίσω

παρακαλούν οι γέροντες οι νέοι γονατίζουν.

Χαρέ μου κόνεψε σε χωριό κόνεψε στην Κρύα Βρύση

να πιουν οι γέροντες νερό οι νέοι να λιθαρίσουν.

Ουδέ σε χωριό κονεύω γω ουδέ σε Κρύα Βρύση

κι έρχοντε οι μάνες για νερό γνωρίζουν τα παιδιά τους

γνωρίζονται τ' ανδρόγυνα και χωρισμούς δεν έχουν».

Η κηδεία έγινε στην Κόνιτσα, συμμετείχαν όλοι οι Λαγκαδιώτες και κάτοικοι από το Δήμο Μαστοροχωρίων και πάρα πολύ Κονιτσιώτες ήρθαν να τον συνοδέψουν μέχρι την τελευταία του κατοικία, ανάμεσα από τους πρώτους η οικογένειά του, τα αδέρφια του και όλοι οι συγγενείς του.

Αγαπητέ φίλε Βασίλη δεν θα σε ξεχάσω ποτέ.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα της Κόνιτσα που σε σκεπάζει.

Αιωνία η μνήμη σου

«Εδώ σοτυς πρόποδες του βουνού
μια αγριοτριανταφυλλιά έσκυψε
στον τάφο το λιγνό κορμί της
και υποκλήθηκε, στην νιότη
χύνει το δάκρυ, τ' αργυρό
και το αίμα της ψυχής της»

Στη μνήμη του αδερφικού μου φίλου Βασίλη Ντίνη προσφέρω στο περιοδικό Κόνιτσας Δέκα ευρώ (10) ο αδερφικός σου φίλος

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Κ. ΜΟΥΣΙΟΣ

† Έξι μήνες δίχως τον Κώστα μας

Πέρασαν κι όλες έξι μήνες από τότε που έφυγες από κοντά μας. Έξι μήνες δίχως να στερέψουμε τα δάκρυά μας, ούτε λεπτό. Έξι μή-

νες δίχως τη γλυκειά σου παρουσία, έξι μήνες δίχως το γιό μας, τον Κώστα μας.

Οι γονείς δεν ξεχνάν ποτέ το παιδί τους όσα χρόνια κι αν περάσουν και δεν πρόκειται να στεγνώσουν τα δάκρυά τους μέχρις ότου φύγουμε κι εμείς από τούτη την άχαρη ζωή.

Σε περιμέναμε αγόρι μου νάρθεις στο χωριό σου, στο σπίτι μας με την άδειά σου όπως ερχόσουν όλα τα χρόνια, για να περάσεις την πόρτα μας, την αυλή μας να σε αγκαλιάσουμε και να σε γεμίσουμε με τα φιλιά μας. Αλλά δυστυχώς η μοίρα σε πήρε από κοντά μας και δεν πρόκειται να σε ιδούμε ποτέ ξανά να μπαίνεις, λεβέντη μου, όπως ήσουν -την πόρτα του σπιτιού μας και να γεμίζουν με σακούλες ψώνια όλο το χαγιάτι, όπως έκανες πάντα.

Γιατί, Κώστα μας, έφυγες; εμείς πάντα σε αγαπούσαμε γιατί ήσουν το παιδί μας, το αποκούμπι των γηρατειών μας, το βλαστάρι μας και η αγάπη μας.

Δεν μπορούμε ακόμη να το πιστέψουμε αν και περάσαν έξι μήνες πως έφυγες από κοντά εσύ ένα παλικάρι των δύο μέτρων, ένας γίγαντας της ζωής.

Δεν πρόλαβες, αγόρι μου, να χαρείς τη ζωή, δεν χάρηκες την οικογένειά σου που τόσο αγαπούσες, την αγαπημένη σου κορούλα που τόσο λαχταρούσες, τη γυναίκα σου, κι όλους σου τους συγγενείς και χωριανούς.

Δεν πήγες ένα ταξίδι όπως ήθελες να κάνεις γιατί πάντα σε τραβούσε ο μαγνήτης του χωριού σου, το χωριό που γεννήθηκες, που έκανες τα πρώτα σου βήματα.

Ας είναι ελαφρύ, ΚΩΣΤΑ μου, το χώμα του χωριού μας που σε σκεπάζει.

Ο ΠΑΤΕΡΑΣ ΣΟΥ Σ.Ξ.

† Στη μνήμη του Δασκάλου Στέλιου Παππά

Πλησιάζει χρόνος απ' την ημέρα (1-9-2006) που ο αλησμόνητος Δάσκαλος Στέλιος Παππάς, ένας ακούρατος, δραστήριος και δημιουργικός παιδαγωγός, ζωγράφος και μουσικός, με πολλές ικανότητες και με πολυσύνθετο ταλέντο, στον καλλιτεχνικό, μουσικό, πνευματικό και πολιτιστικό τομέα, έφυγε από κοντά μας, αφήνοντας πίσω του μια πολύπλευρη και μεγάλη δημιουργία.

Γεννήθηκε στο Πόποβο, όπου σε δύσκολους καιρούς, τελείωσε το δημοτικό σχολείο.

Με την ευχή του πατέρα του, του σεβάσμιου ιερέα Παπαθόδωρου, έφυγε δωδεκάχρονο παλληκάρι, απ' το χωριό του, για να ολοκληρώσει τις σπουδές του στο Ιεροδιδασκαλείο Βελλάς, από όπου το 1957 παίρνει το πτυχίο του Δασκάλου και βγαίνει δάσκαλος με πολλά χαρίσματα και αρετές.

Για πολλά χρόνια εργάστηκε με ευ-

συνειδησία σαν δάσκαλος και σαν Διευθυντής στο Δημοτικό σχολείο Ηγουμενίτσας, όπου με την εργατικότητα του, το χαρακτήρα του, την πρόσχαρη συμπεριφορά του, και το ευγενικό χαμόγελο του, άφησε λαμπρές εντυπώσεις στους συνεργάτες του, στους μαθητές του, και τους γονείς τους, οι οποίοι έτρεφαν γι' αυτόν βαθειά εκτίμηση και αγάπη.

Στο Ιεροδιδασκαλείο Βελλάς, με δάσκαλό του το ζωγράφο καθηγητή Γεώργιο Καζάκο, πήρε τις πρώτες γερές βάσεις ζωγραφικής, που με ελεύθερες σπουδές βελτίωσε σε Αθηναϊκά εργαστήρια.

Με τη φοίτηση του στην Ανωτ. Σχολ. Καλών Τεχνών, το ζωγραφικό του ταλέντο βρίσκει το δρόμο της αισθητικής έκφρασης, της μεθοδικής δηλαδή ανάδειξης του ωραίου στη φύση και την τέχνη.

Εκεί στην Α.Σ.Κ.Τ. κοντά στον Ιωάννη Μόραλη αρχίζει να δουλεύει συστηματικά το κάρβουνο.

Ακολουθώντας τις ενδόμυχες παρορμήσεις του, και αφού μελέτησε και εφάρμοσε διάφορες τεχνικές, κατέληξε στη δική του μορφή και έκφραση, της ζωγραφικής του τεχνικής και παρουσίας.

Τα θέματα της ζωγραφικής που μας άφησε, τόσο σε ιδιωτικές συλλογές, όσο και σε δημόσιους χώρους, στην Ελλάδα,

την Ευρώπη και την Αμερική, αναδειχθούν, την ομορφιά του τόπου μας, της στεριάς και της θάλασσας, και τη ζωντανία του ωραίου και του αληθινού.

Και μέσα απ' την πυκνότητα των ζωγραφικών του συνθέσεων, παρατηρεί κανείς, μια προσεκτική εσωτερική παράθεση αποσπασμάτων, αποκαλυπτικής υφής, ονείρων, φαντασιώσεων κι ανησυχιών από προβληματισμούς της σημερινής κοινωνίας, με παράλληλες αναγωγές στο χθες και στο αύριο.

Η τέχνη του σε ποσότητα και ποιότητα προκαλεί δέος.

Θαυμάζει κανείς τη ζωντανή ακατασίγη δημιουργική του φαντασία, μέσα απ' την οποία ξεχύνεται, σαν απόσταγμα, μια συμπυκνωμένη δύναμη υποβλητική, που πολλά περικλείει και πολλά ακόμα υπονοεί. Πρωτόγνωρες, πρωτοσύλληπτες εμπνεύσεις, ρωμαλέες αντρικές πινελιές, που μέσα απ' την ευθύνη για έναν σωστό προορισμό ζωής, σάβρουν αίσθημα συμπυκνωμένης ευαισθησίας κι ένα βαθύτερο νόημα αρχών αγάπης και καλοσύνης για τον άνθρωπο.

Γνώρισα το Στέλιο σε μια απ' τις εκθέσεις του ζωγραφικής το 1987 στην Παραμυθιά, κι από τότε συνδέθηκα μαζί του με βαθιά φιλία. Ήταν άνθρωπος με πολλές εσωτερικές παρορμήσεις, με δίψα για έρευνα και με ασίγηστο πάθος για καλλιτεχνική και πολιτι-

στική δημιουργία.

Το 1955, πριν ακόμα πάρει το πτυχίο του δασκάλου, κάνει την πρώτη του ζωγραφική έκθεση στα Γιάννενα. Το 1979 εκθέτει τη ζωγραφική του εργασία στην Ηγουμενίτσα και την ίδια χρονιά 1979 ξανακάνει την παρουσία του στα Γιάννενα. Οι εκθέσεις ακολουθούν η μια την άλλη. Το 1980 στην Ηγουμενίτσα. Το 1982 στην Ηγουμενίτσα. Το 1984 στην Πρέβεζα - ομαδική. Το 1984 ομαδική στην Κόρινθο. Το 1985 στην Ηγουμενίτσα. Το 1986 στην Αθήνα. Το 1987 στην Παραμυθιά. Το 1988 στο Φιλιάτι. Το 1990 στην Ηγουμενίτσα. Το 1993 στα Γιάννενα. Το 1993 ομαδική στα Γιάννενα. Το 1993 στην Ηγουμενίτσα. Το 1995 στο Φιλιάτι. Το 1995 στην Ηγουμενίτσα. Το 1997 στα Γιάννενα ομαδική. Το 1998 στην Ηγουμενίτσα. Το 2000 στην Ηγουμενίτσα ομαδική.

Και το 2001 στην Ηγουμενίτσα - Ποίηση - ζωγραφική - μουσική.

Είχε ζηλευτό πάθος για την παιδαγωγική, την καλλιτεχνία, τη ζωγραφική και τη μουσική παράδοση του τόπου και του λαού. Το Ηπειρωτικό τραγούδι τον συγκινεί και τον συνεπαίρνει. Έχοντας μέσα του τα ακούσματα του χωριού και του τόπου του, προσπαθεί με την καλλιτεχνική του ιδιότητα, να του δώσει πνοή και να το αναδείξει

στις πραγματικές του διαστάσεις.

Θέλει να το απαλλάξει απ' τις ακατάλληλες παραλλαγές και παραποιήσεις, που τραγουδιστές χωρίς ευαισθησία, του έχουνε φορτώσει. Έτσι σκύβει με επιμονή πάνω στα δημοτικά τραγούδια του τόπου, που τα συγκεντρώνει, τα καταγράφει, τα ταξινομεί και τα μελετάει μουσικά και ποιητικά.

Με προσεκτική παρατήρηση διακρίνει και ξεχωρίζει τις παραλλαγές και δίνει στο τραγούδι την πραγματική του λαϊκή έκφραση, που την εκτιμάει σαν από στόμα σε στόμα ιστορική κληρονομιά.

Προσπαθεί να αγγίξει τους παλμούς της πιο γνήσιας Ηπειρωτική μουσικής παράδοσης.

Δημιουργεί τη χορωδία παραδοσιακής μουσικής, που την εντάσσει στον πολιτιστικό οργανισμό του Δήμου Ηγουμενίτσας. Μια υπέροχη χορωδία που μετά το θάνατό του, ορφάνεψε κι' αυτή και έμεινε ακέφαλη να ψάχνει να βρει τη συνέχεια της ταυτότητάς της και της διατήρησής της.

Αυτή τη χορωδία την πλαισιώνει με 26 επιλεγμένους καλλίφωνους άνδρες και γυναίκες, και κατορθώνει ν' ανεβάσει την ποιότητα της φωνητικής και μουσικής απόδοσης του Ηπειρωτικού δημοτικού τραγουδιού που το υψώνει ποιοτικά σε ανώτερα επίπεδα και το εκλαϊκεύει.

Έτσι τιμάει το Ηπειρωτικό τραγούδι και το μετουσιώνει στη γνήσια Ηπειρωτική ρίζα του.

Με τη χορωδία αυτή παίρνει μέρος σε πολιτιστικές εκδηλώσεις και σε συναυλίες παραδοσιακής μουσικής με πρωτοφανή επιτυχία και αποσπάει από παντού συγχαρητήρια και πολλούς επαίνους.

Η Ένωση Χορωδιών Ελλάδος (Ε.Χ.Ε) με ομόφωνη απόφασή της του απονέμει την Ανωτάτη Τιμητική Διάκριση. Η τελετή απονομής των Μεταλλίων και του Θυρεού θα γίνει την 29η Ιανουαρίου 2005, στην αίθουσα του Φιλολογικού Συλλόγου ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ, στην Αθήνα.

Η διάκριση αυτή για το Στέλιο Παππά, γράφει η Εβδομαδιαία εφημερίδα των Θεσπρωτών -ΤΟΛΜΗ - αρ. Φ. 302 - τιμά ιδιαίτερα τον τόπο μας, που έχει καρπωθεί πολλά από το πολυποίκιλο ταλέντο του. Τον τιμά ιδιαίτερα γιατί οι δικοί μας τοπικοί φορείς, αν και είναι προνομιούχοι στην εκμετάλλευσή του, δεν σκέφθηκαν ποτέ να του αποδώσουν την ηθική αμοιβή που επάξια δικαιούται.

Με την ιδιότητα του ζωγράφου, δίδαξε ζωγραφική στη Ν.Ε.Λ.Ε. Θεσπρωτίας.

Ως Διευθυντής του πολιτιστικού οργανισμού Δήμου Ηγουμενίτσας, δημι-

ούργησε το ερασιτεχνικό θέατρο Θεσπρωτίας, και φυσικά και τη χορωδία της παραδοσιακής μουσικής Ηγουμενίσσας.

Εργάστηκε χρόνια στην Ηγουμενίτσα με φλογερή διάθεση και προθυμία. Σαν καλλιτέχνης γνώριζε ότι ο λαός χρειάζεται την τέχνη γιατί του δίνει δύναμη και υγεία πνευματική και τον ανυψώνει. Όμως εκεί που έστηνε με φιλότιμη επιμονή το έργο της πολιτιστικής του προσφοράς, και εκεί που όρθωνε και πύργωνε σε γερές βάσεις την οικογενειακή του ευτυχία, δίπλα στην εκλεκτή σύντροφο της ζωής του Κασσιανή και στις δυο του θυγατέρες, την Αλίκη και τη Ρούλα, ο ουρανός

συννέφιασε ξαφνικά. Τα προμηνύματα για τον επίπονο δρόμο του Γολγοθά ήρθαν σαν κεραυνός. Πάλαιψε την ελπίδα στα μαρμαρένια αλώνια.

Και την 1 - 7 - 2006 ο δάσκαλος με το φλογερό φιλότιμο και τον ενθουσιώδη χαρακτήρα, έφυγε, βυθίζοντας σε βαρύ πένθος, την εκλεκτή της καρδιάς του και σύζυγό του Κασσιανή, τις δυο του θυγατέρες, Αλίκη και Ρούλα, τους συγγενείς του, τους συνάδελφους του κι' εμάς τους πιστούς στη θύμησή του φίλους του. Φίλε Στέλιο, θα σε θυμόμαστε και θα σ' έχουμε πάντα στην καρδιά μας.

Γιάννης Παρόλας-Παραμυθιά
20-7-2007

ΕΠΑΝΕΚΔΟΘΗΚΑΝ

Χαρ. Ρεμπέλη

ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΙΚΑ

(ΛΛΟΓΡΑΦΙΚΑ-ΓΛΩΣΣΙΚΑ-ΤΟΠΩΝΥΜΙΚΑ

Για την προμήθεια απευθυνθείτε:

1) Νικ. Ρεμπέλης, Κόνιτσα,

Τηλ. 26550-23071

2) Περιοδικό *ΚΟΝΙΤΣΑ*

Τιμή 20 €

Π Ω Λ Ε Ι Τ Α Ι

Σπίτι και κτηματική περιουσία
στην Πηγή Κόνιτσας:

Πληροφορίες: Τηλ. 26550-25069

ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΣΠΥΡΟΣ Δ. ΡΑΜΑΝΤΖΑΣ

ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Α.Π.Θ

ΚΙΝ.: 6972554232

ΖΥΓΟΜΑΛΗ 5 ΙΩΑΝΝΙΝΑ - ΤΗΛ. 2651075020

email : spyros.ramantzas@gmail.com

Ον. Πατρός Ον. Μητρός Σχολή Επιτυχίας

Επώνυμο	Όνομα	Ον. Πατρός	Ον. Μητρός	Σχολή Επιτυχίας
ΒΑΚΚΑ	ΠΟΛΥΞΕΝΗ	ΙΩΑΝΝΗΣ	ΦΩΤΕΙΝΗ	578 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ (ΠΡΕΒΕΖΑ)
ΒΡΟΙΚΟΥ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΣΤΕΦΑΝΟΣ	ΧΑΡΙΚΛΕΙ	162 ΕΠΙΣΤ.ΠΡΟΣΧ. ΑΓΩΓΗΣ & ΕΚΠ/ΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΡΟΔΟΣ)
ΓΑΙΤΑΝΙΔΗΣ	ΑΓΓΕΛΟΣ	ΘΩΜΑΣ	ΜΑΡΙΑΝΘΗ	222 ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΧΙΟΣ)
ΓΚΙΚΑΣ	ΠΕΤΡΟΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝ	ΔΗΜΗΤΡΟΥ	497 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑΣ ΑΣΠΑΙΤΕ ΑΘΗΝΑΣ
ΓΚΟΤΖΟΣ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΠΕΤΡΟΣ	ΔΙΑΛΕΧΤΗ	654 ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ (ΙΩΑΝΝΙΝΑ)
ΓΡΑΤΣΟΥΝΑ	ΕΙΡΗΝΗ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΟΥΡΑΝΙΑ	265 ΧΗΜΕΙΑΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ	ΠΑΝΩΡΑΙΑ	ΦΩΤΙΟΣ	ΕΛΕΥΘΕΡΙ	280 ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΚΑΛΛΙΝΤΕΡΗ	ΜΑΡΙΝΑ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΒΑΣΙΛΙΚΗ	255 ΦΥΣΙΚΗΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
ΚΑΠΑΚΛΗΣ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝ	ΓΕΩΡΓΙΑ	473 ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΕΙ ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΚΟΖΑΝΗ)
ΚΙΤΣΙΟΥ	ΙΩΑΝΝΑ	ΣΤΑΥΡΟΣ	ΑΝΔΡΟΜΑΧ	654 ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ (ΙΩΑΝΝΙΝΑ)
ΚΟΛΙΟΣ	ΑΧΙΛΛΕΥΣ	ΣΤΑΥΡΟΣ	ΕΛΕΝΗ	862 ΜΟΝΙΜΩΝ ΥΠΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΡΑΤΟΥ (Σ.Μ.Υ) - ΟΠΛΑ
ΚΟΛΟΚΑΣ	ΚΟΣΜΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΜΑΡΙΑ	605 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΕΙ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
ΚΟΛΩΚΑ	ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ	ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ	ΒΙΚΤΩΡΙΑ	731 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΚΡΥΣΤΑΛΛΗ	ΣΟΦΙΑ	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	ΒΑΣΙΛΙΚΗ	654 ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ (ΙΩΑΝΝΙΝΑ)
ΚΥΡΙΑΖΗ	ΦΙΟΡΕΝΤΙΝΑ	ΚΩΣΤΑΣ	ΜΙΡΑΝΤΟΛ	525 ΕΦΑΡΜ. ΠΛΗΡΟΦΟΡ. ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΕΙ ΠΑΤΡΑΣ (ΑΜΑΛΙΑΔΑ)
ΜΕΧΙΛΛΗ	ΑΡΤΕΜΙΣΙΑ	ΜΙΧΑΗΛ	ΔΙΑΜΑΝΤΩ	654 ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ (ΙΩΑΝΝΙΝΑ)
ΜΗΤΣΙΟΣ	ΑΓΓΕΛΟΣ	ΘΩΜΑΣ	ΕΛΕΝΗ	101 ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΑΘΗΝΑΣ
ΝΑΚΟΥ	ΓΙΟΝΙΝΤΑ	ΕΝΤΜΟΝΤ	ΜΙΜΟΖΑ	732 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ (ΠΡΕΒΕΖΑ)
ΝΤΑΜΑΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	ΘΩΜΑΣ	ΑΝΘΟΥΛΑ	870 ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΩΝ
ΤΣΟΛΗ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ΣΟΥΛΤΑΝΑ	156 ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΦΑΤΕΣ	ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	ΘΩΜΑΣ	ΕΥΘΑΛΙΑ	276 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΜΥΤΙΛΗΝΗ)
ΧΑΤΖΗΦΡΑΙΜΙΔΟΥ	ΜΥΡΤΩ	ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ	ΒΑΡΒΑΡΑ	311 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
ΚΥΡΙΤΣΗ	ΑΛΙΚΗ	ΒΑΣ.		ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΒΡΟΙΚΟΣ	ΑΝΤΩΝΙΟΣ	ΣΤΕΦΑΝΟΣ	ΧΑΡΙΚΛΕΙ	734 ΕΦΑΡΜ. ΠΛΗΡΟΦΟΡ. ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΕΙ ΔΥΤ.ΜΑΚ. (ΓΡΕΒΕΝΑ)
ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ	ΒΑΙΟΣ	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	ΣΤΑΥΡΟΥΛ	467 ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΑΣ
ΝΤΟΝΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ	ΦΩΤΕΙΝΗ	249 ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΣΑΜΗ	ΜΑΡΘΑ	ΦΩΤΙΟΣ	ΧΑΡΙΚΛΕΙ	187 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΚΟΡΙΝΘΟΣ)
ΧΟΥΡΣΑΝ	ΘΕΟΔΩΡΑ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΠΟΥΛΙΑ	732 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ (ΠΡΕΒΕΖΑ)

Συνδρομές

	€		
Γαϊτανίδης Ανδρέας Γερμανία	30	Μπατζίγου Μαρία Αθήνα	15
Δημητρούλης Νικ. Καναδάς	260	Δούκας Κώστας Αθήνα	15
Κεφσερίδου Άννα Γερμανία	30	Γεωργιάδου Φρόσω Αθήνα	40
Μωυσιδής Χρήστος Γερμανία	30	Γεωργιάδου Σάκη Αθήνα	40
Πολύζος Νίκος Γερμανία	60	Μποζώνας Νικ. Αθήνα	15
Σιώρος Χαραλ. Αυστραλία		Λέτσιος Νικ. Αθήνα	20
Σουφλέρης Ανδρέας Γερμανία	30	Γεωργίου Μαίρη Αθήνα	15
Κεφάλας Αποστ. Καναδάς	200	Γαλάνης Νίκος Αθήνα	20
Μίσσιος Δημ. Γερμανία	60	Λαμπρούσης Δημ. Αθήνα	20
Γιαννάκος Γεώργ. Ελβετία	40	Βαλσαμή Ειρήνη Αθήνα	20
Παναγιώτου Δημ. Καναδάς	30	Ζδράβος Χαραλ. Αθήνα	15
Κοτσίνας Κ. Βασ. Γερμανία	30	Πουλάκου Ουρανία Αθήνα	15
Μπλιθικιώτης Αριστ. Αθήνα	60	Γιαννόπουλος Γεωργ. Αθήνα	15
Μπέλτσιου Ουρανία Αθήνα	15	Κατσαούνης Νικ. Αθήνα	50
Ζαχαροπούλου Ευλαμπία Αθήνα	10	Κοκοβές Βασ. Αθήνα	15
Ζαχαροπούλου Σάννα Αθήνα	10	Παπαχρήστου Αρετή Αθήνα	15
Οικονόμου Όλγα Αθήνα	25	Βαρδάκης Θεοφ. Αθήνα	30
Τσούκας Χαραλ. Αθήνα	20	Λιάτσης Νίκος Αθήνα	20
Δάγκου Μάρθα Αθήνα	20	Κατσαρός Κων. Αθήνα	30
Σπανός Βασίλης Αθήνα	15	Λαμπρίδη Δανάη Αθήνα	15
Σπανός Σπύρος Αθήνα	15	Παπαχρήστου Ευθαλία Αθήνα	25
Τσόγκα Μαρία Αθήνα	15	Παπαχρήστου Αικατ. Αθήνα	15
Κούκης Χρήστος Αθήνα	50	Γκούντος Ιωάννης Αθήνα	20
Παγουριτζής Παναγ. Αθήνα	20	Παναγιώτου Στεφ. Αθήνα	15
Τζόκας Λευτέρης Αθήνα	50	Λασπονίκου Λουκία Αθήνα	15
Παγούνης Μιχάλης Αθήνα	50	Χαραλαμπίδου Σοφία Αθήνα	50
Νόκος Παναγ. Αθήνα	40	Στεργίου Ελευθ. Αθήνα	15
Κελεριάν Αθαν. Αθήνα	20	Μπόγδος Δημ. Αθήνα	15
Αρχιμανδρίτης Βασ. Αθήνα	50	Τσέρτος Δημ. Αθήνα	20
Τσούκας Κώστας Αθήνα	20	Οικονόμου Αριστέα Αθήνα	25
Πολίτης Γεώργ. Αθήνα	20	Παπαγιάννη Αγγελική Αθήνα	50
Τιμοθέου Γεωργ. Αθήνα	20	Ρούβαλη Αλεξάνδρα Αθήνα	20
Σκλήνος Ιωαν. Αθήνα	30	Μπούσμπουλας Σταύρος Αθήνα	50
Οικονόμου Ελευθ. Αθήνα	20	Ζαφείρης Ευθύμιος Αθήνα	15
Τσιγκούλη Άννα Αθήνα	15	Ζών Ουρανία Αθήνα	15
Σελτσιώτης Δημ. Αθήνα	50	Χολέβας Χριστοδ. Αθήνα	30
Καρανίκας Αναστ. Αθήνα	15	Μπάρκης Σπύρος Αθήνα	50
Καρανίκας Δημ. Αθήνα	15	Πορφύρης Νίκος Αθήνα	20
		Τζίνας Παναγ. Αθήνα	20
		Αναστασιάδης Παναγ. Αθήνα	20
		Κούσιου Λουίζα Αθήνα	15
		Κούσιου Μαίρη Αθήνα	15
		Κούσιου Ιωάννα Αθήνα	15

Κόνιτσα

Κούσιος Χρήστος Αθήνα	15	Κουκέση Ελένη Κατερίνη	20
Γιάκας Ανδρέας Γιάννινα	20	Κώτσικου Αγλαΐα Εύβοια	15
Κυργιάννη Πόπη Γιάννινα	15	Ζδράβου Λουίζα Άργος	15
Ντασταμάνης Γιάννης Γιάννινα	60	Σοϊλού Σελήμ. Κομοτηνή	15
Ραμαντζάς Δημ. Γιάννινα	15	Αθανασίου Γεωργ. Καστοριά	10
Σπανός Γιάννης Γιάννινα	20	Ράππος Νικ. Καματερό	20
Μάντζιος Ανδρέας Γιάννινα	15	Τσιτσιμίδης Αναστ. Καστοριά	20
Ηλιάδη Ειρήνη Γιάννινα	15	Ανδρονιάδης Δημ. Καματερό	20
Μπούνας Πέτρος Γιάννινα	15	Μόσχος Αθανάσιος Λάρισα	15
Καπλάνης Κων. Γιάννινα	15	Μεσσής Ανδρέας Λάρισα	20
Κοτσίνης Κ. Ιωαν. Γιάννινα	15	Χατζηθεοδώρου Νίνα Σέρρες	50
Ντίνος Ιωάννης Γιάννινα	15	Λεοντή Σοφία Σαντορίνη	50
Κίγκα Ευθαλία Γιάννινα	30	Σουφλέρης Κων. Χαλκίδα	30
Τσίπης Αποστ. Γιάννινα	50	Αθανασιάδου Αγαθή Σαλαμίνα	20
Χατζής Ι. Βασ. Θεσ/νίκη	25	Τασούλα Παναγιώτα Τρίκαλα	15
Μεσσής Στυλιανός Θεσ/νίκη	15	Εθνική Τράπεζα Κόνιτσας	85
Τσάγκας Γεώργιος Θεσ/νίκη	25	Τζίμα Βασιλική Κόνιτσα	20
Παπαζήσης Κων. Θεσ/νίκη	25	Μουλαΐδης Θωμάς Κόνιτσα	15
Μάτσικα Νίτσα Θεσ/νίκη	20	Παπαμιχαήλ Θωμάς Κόνιτσα	40
Ιερ. Ευθυμίου Δημ. Θεσ/νίκη	15	Κοκοβές Κώστας Κόνιτσα	20
Λώτου Γλυκερία Θεσ/νίκη	15	Σπανός Π. Γεωργ. Κόνιτσα	50
Μουλαΐδης Αναστ. Θεσ/νίκη	15	Κορτσινόγλου Γιάννης Κόνιτσα	38
Μουλαΐδη Ελπίδα Θεσ/νίκη	15	Βίνος Στάθης Κόνιτσα	25
Πασχάλη Αγνή Θεσ/νίκη	15	Χούσος Κώστας Κόνιτσα	15
Νικόπουλος Πωγωνάτος Θεσ/νίκη	15	Κίτσιος Κώστας Κόνιτσα	15
Γκούντας Πασχ. Θεσ/νίκη	15	Ρούση Φανή Κόνιτσα	25
Ζήκος Χρήστος Θεσ/νίκη	20	Ζδράβος Σπύρος Κόνιτσα	15
Λώλου Ουρανία Θεσ/νίκη	30	Χαλούλος Πέτρος Κόνιτσα	50
Χαρίσης Νίκος Θεσ/νίκη	15	Ζδράβος Βύρων	15
Σκούπρας Γιάννης Θεσ/νίκη	20	Τζιάλλας Ανδρέας Κόνιτσα	20
Καρβέλης Επαμ. Θεσ/νίκη	25	Ζών Ελένη Κόνιτσα	15
Παναγιώτου Αλίκη Ξυλόκαστρο	15	Τσινός Θωμάς Πρωτόπαπας	20
Τσόγκας Σπύρος Λάρισα	15	Κουρτίνος Σ. Βασ. Παλαιοσέλλι	40
Ζαφείρης Νίκος Τρίκαλα	47	Γεωργάκη Λευκοθέα Βούρμπιανη	15
Νάκος Στέφανος Κιάτο	30	Στεφανή Κατίνα Ρουσιά	25
Τούσης Κων. Πάτρα	38	Ράπη Αικατ. Δίστρατο	15
Καλογήρου Πηνελόπη Λάρισα	15	Στεργίου Κων. Καστανέα	20
Σπανού Ανδρομάχη Ξυλόκαστρο	15	Παπαδημητρίου Χαρ. Ζέρμα	10
Λασπονίκος Κων. Λαμία	15	Καρράς Αθ. Αποστ. Ηλιόρραχη	20
Σπύρου Ελένη Ξυλόκαστρο	50	Βακόλας Γεώργ. Κλειδωνιά	20

Δρ. Ειρήνη Ε. Οικονόμου-Σταματάκη

Ειδικός Παθολόγος-Καρδιολόγος

Διδάκτωρ, Διπλωματούχος Ψυχολόγος F.U. Berlin

Διευθύντρια Παθολογικής Κλινικής Metropolitan Hospital

Μακαρίου 9 & Ελ. Βενιζέλου 1
185 47 Ν. Φάληρο
: 210 4809 000, 210 4809 338
210 4809 339, 210 4809 973
210 4814 887

Ιατρείο: Θέμιδος 6, 151 24 Μαρούσι
Τηλ. Ιατρείου: 210 6122 823
Δέχεται: Τετ.-Πεμ. 6-8 μ.μ. με ραντεβού
Τηλ. Οικίας-Fax: 210 4817 449
Κιν.: 6944 392 273
e-mail: istamataki@metropolitan-hospital.gr

ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ - ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΩΣΤΑΣ

Πτυχ. Πανεπ. Αθηνών

ΤΗΛ. 210 2759721 - 2102691119

6974 491605

ΑΘΗΝΑ

ΜΕΡΟΠΗ ΕΛ. ΣΟΥΡΛΑ

Συμβολαιογράφος

(αρχείο Ι. Γ. Παπαϊωάννου)

Κεντρική πλατεία 26, 44100 Κόνιτσα

Τηλ./fax: 26550 29377

e-mail: sourslams@otenet.gr

ΗΛΙΑΣ Β. ΚΟΥΚΕΣΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Α.Π.Θ.

Σ. ΜΑΝΑΡΗ 2

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Τ.Κ. 453 33

ΤΗΛ.: 26510 77585

ΚΙΝ.: 6932 430093

e-mail: ikoyk@otenet.gr

ΟΔΟΧΕΙΟ - ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ

το Χάνι

ΛΕΙΔΩΝΙΑ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΤΗΛ.: 26550 24567

FAX: 26550 24568

PARIS SIANA
...αγνά υλικά, νέες γεύσεις!

Το άνω Ηπειρώτικο Ζαχαροπλασείο
σας περιμένει να απολαύσετε τις γλυκές του γεύσεις

Δ/ση: Βαγγέλης Σ. Νούτσος

Ζήνωνος 7-9, ΟΜΟΝΟΙΑ

ΤΗΛ. 210 5222269

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΘ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Αισθητική & Επανορθωτική Οδοντιατρική

Εμφυτεύματα

Μιλτιάδου 1 & Αγ. Δημητρίου, πλατεία Κηφισιάς

τηλ.: 210 8080010 - 6944 812910

e-mail: ktheodorou@mail.gr

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΧΡ. ΜΗΤΣΑΚΟΥΛΗ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος

Αστικού Δικαίου Παν/μίου Αθηνών

ΓΡΑΦΕΙΟ:

ΕΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ & ΝΙΚΗΤΑΡΑ 3

ΑΘΗΝΑ 106 78

ΤΗΛ.: 210 3820888

FAX: 210 3820888

ΚΙΝ.: 6977 242412

e-mail: elmitsakouli@ath.forthnet.gr